

KÖZTÉLEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik egyelőre hetenként egyszer: vasárnap

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 " "	30 " "
1000 " "	60 " "
2000 " "	90 " "
3000 " "	120 " "
ezen felül	150 " "

Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok 90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj --- 10 " "

OMGE postatakarékpénztári esekszámla száma: 10,399

Lappótdíj OMGE-tagoknak:
Negyed évre 6 pengő, fél évre 11 pengő, egész évre 20 pengő

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt

A kiadásért felelős:

Mutschenbacher Emil dr.,

az OMGE ügyvezető-igazgatója

Felelős szerkesztő: Rothmeyer Imre

Társzerkesztő: Dörschug Tibor

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 5. Telefon: 187-954
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: 189-932

Előfizetési árak:

„Bádszéki gazdasági előadások” című füzettel együtt

Belföldre		Külföldre	
OMGE tagoknak:		OMGE tagoknak:	
Negyed évre	6 pengő	Negyed évre	8 pengő
Fél évre	11 " "	Fél évre	15 " "
Egész évre	20 " "	Egész évre	28 " "
Előfizetőknél:		Előfizetőknél:	
Negyed évre	10 pengő	Negyed évre	12 pengő
Fél évre	18 " "	Fél évre	22 " "
Egész évre	32 " "	Egész évre	40 " "

Postatakarékpénztári esekszámla száma: 26,576

Az új egyenesadó-javaslat és az OMGE.

A pénzügyminiszter április közepén törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőházhoz az egyenesadókra vonatkozó egyes törvényes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről. A javaslatot az eddigi gyakorlatól eltérően nem küldötte meg előzetes hozzászólás céljából az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, de tudomásunk szerint a többi gazdasági érdekképviseletnek sem. Így csak a már az országgyűlés előtt fekvő javaslatból volt módunkban hozzászólni. Ezt is csak úgy tehetjük meg, hogy legsürgősebben összehívjuk az OMGE adóügyi és pénzügyi bizottságát a törvényjavaslat megvitatása céljából, majd annak részletes lefolytatása után a bizottság április 24-i ülésén saját kezéből albizottságot küldött ki a pénzügyminiszterhez és a földművelésügyi miniszterhez intézendő felterjesztés megkövetelésére. Ez a szerkesztő bizottság Vargha Imre dr.-nak, a Legfőbb Állami Számvevőszék elnökének elnöklése alatt pár napon belül részletesen kidolgozta a törvényjavaslat egyes mezőgazdasági vonatkozású részeire vonatkozó, az adó- és pénzügyi bizottság tárgyalásából leszárt észrevételeket és módosító indítványokat. Az albizottság által így módon elkészített emlékiratot nyomban a pénzügyi és a földművelésügyi miniszterek elé terjesztettük, annak másolatát pedig tanulmányozás és támogatás céljából megküldöttük az országgyűlés több tagjának.

Emlékiratunk két részből áll. Az első bevezető rész általános észrevételeket foglal magában és utal a javaslatnak ama rendelkezéseire, amelyeket az OMGE, remélve kedvező kihatásukra való tekintettel, helyszíneli fogadott. A második rész pedig behatóan foglalkozik az egyenesadókra vonatkozó novelláknak azokkal a szakaszaival, illetőleg bekezdéseivel, amelyekre vonatkozóan módosító indítványt terjesztettünk elő, vagy amelyeknek új szövegét javasoltuk. Helyszíneli való tekintettel az alábbiakban csak a gazda-szempontról leglényegesebb módosító indítványainkat ismertetjük.

Az OMGE már ismételt, utólagos a múlt évben tett részletes előterjesztést a pénzügyminiszterhez oly célból, hogy addig is, míg a viszonyok szerves és átfogó adóreform megalkotását lehetővé teszik, dolgoztassa át az egyes egyenesadókra vonatkozó hivatalos összeállításokat a ma érvényben lévő és időközben módosult rendelkezések összefoglalásával és ennek kapcsán egyúttal orvosolja, legalább novelláris úton, adótörvényeinknek a mezőgazdaság szempontjából legsúlyosabb sérelmeit.

A most előterjesztett törvényjavaslat amellett, hogy egyes adókulesok emelésével és egyéb rendelkezésekkel az állami adóbevétel fokozására törekszik a nagy mértékben megnövekedett államháztartási szükségletek könnyebb fedezése céljából, egyúttal módosítja egyes részleteiben a jelenleg érvényben álló, a földadóra, házadóra, kereseti adóra, valamint a jövedelem- és a vagyonadóra vonatkozó törvényes rendelkezéseket. Továbbá azoknak az adózóknak a terhére, akikre, mivel 50,000 pengőt meghaladó értékű vagyonuk nincs, beruházási hozzájárulást nem vetettek ki, de a folyó évi adókiutésnél alapul vett adóköteles tisztajövedelmük az évi 10,000 pengőt meghaladja, valamint azoknak az adózóknak a terhére, akikre beruházási hozzájárulást kivetettek ugyan, azonban a terhükre jogerősen kivetett beruházási hozzájárulás összege a folyó évi adókiutésnél alapul vett adóköteles tisztajövedelmük 10%-át nem éri el, a folyó évtől kezdődő öt éven keresztül jövedelemadójuk után 50%-os beruházási pótlék kivetését írja elő, melynek összegéből a már kivetett beruházási hozzájárulás 1/3 részének évenkénti levonását engedni meg. Ezenkívül rendszeresíti a javaslat a felfedező eskünek az adózótól való kivételét jövedelme vagy vagyona nagyságára nézve, a többgyermekes kisebb adózóknak jövedelemadójából a gyermekek száma után számított engedményt ad s végül azokat a jövedelemadó-köteles adózókat, akiknek háztartásához egy családtag sem tartozik, 15%-os pótlékkal, amennyiben pedig az ilyenek több mint 30 évesek és egyáltalában nem kötöttek házasságot, úgy 25%-os pótlékkal terheli.

A javaslatban foglalt módosító rendelkezések törvényerőre emelkedésük után természetesen megváltoztatják majd a földadóra, házadóra, kereseti adóra, valamint a jövedelem- és vagyonadóra vonatkozóan jelenleg érvényben lévő egyes szabályokat, viszont mindezeknek az adótörvényeknek a mostani javaslat rendelkezéseivel nem érintett pontjai változatlanul érvényben maradnak. A novella törvényvé válása tehát még sürgősebbé és még szükségesebbé teszi a szóbanforgó egyenesadókra vonatkozó új hivatalos összeállítások közzétételét, minthogy a sok, egyes részletekre vonatkozó módosítás nagyon megnehezíti az eligazodást még a szakemberekre nézve is, holott a jó adótörvénynek olyan világosnak kell lennie, hogy azt minden adóköteles polgár megérthesse s az előírásait ennélfogva követhesse is.

Az adóterhek további fokozása, ami elől pedig az állami szükségletek rohamos növekedése miatt szinte lehetetlen elzárkózni, mindenesetre a legnagyobb óvatosságot követeli meg s annak az adóterhek arányosabb megosztásával párhuzamosan kell történnie

TARTALOM:

- Az új egyenesadó-javaslat és az OMGE. (—r—l dr.)
- Kisérletek újabb szója-oltónnyagokkal. (Kerpely Antal dr.)
- A pillangósok silyósága. (Pörncei József.)
- Csak B-, C- és D-gyapjakban van hiányunk! (Schandl József dr.)
- Három éven át végzett eukorrapajzta-kísérlet eredményei. II. (Grábner Emil.)
- Törvények és rendeletek.
- Könyvismertetés.
- A kamilla gyűjtése és kivitele. (—r—l dr.)
- Enyhíteni kell a kedvezményes áru import kukorica értékesítési feltételeit. (Csáky Ferenc.)
- A flumei marhaütés során szerzett tapasztalatok. (K. T. S.)
- Az OMGE közleményei.
- A dohánytermelési bizottság gyűlése.
- Vegyes közlemények.
- A gabonapiac helyzete.
- Állatpajzi szemle.
- A Külkereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.
- Tőzsde, kereskedelem.

a gyengébb és a teherbíróbb adózók megterhelésének kiegyenlítésével. Sajnos, a most benyújtott törvényjavaslat csak igen kis mértékben vette figyelembe az OMGE múlt évi emlékiratában a mezőgazdaság adóterhének más foglalkozási ágakhoz való arányosítása, továbbá a többtermelés és a belterjes gazdálkodás előmozdítása érdekében előterjesztett javaslatainkat. Már pedig a teherbíróképeséget csak a termelés-alátámasztó s a gazdasági szempontokat figyelembe vevő adópolitika fejlesztheti hozzá a növekvő szükségletekhez. Viszont elismerésre méltó a javaslatnak családvédelmi és szociális szempontok érvényesítésére irányuló törekvése, amit általában helyeslünk s az alábbiakban csak egyes részletekre vonatkozólag terjesztünk elő a helyes célt nézetünk szerint jobban szolgáló indítványokat.

A törvényjavaslat részleteire térve, annak 1-7. §-ai a földadóra vonatkozó egyes rendelkezéseket módosítják. Legfontosabbak a 3-5. §-ban foglaltak, amelyek az elemi csapások okozta károk alapján nyújtható földadó-elengedést, továbbá az elemi károokra vonatkozó bejelentéseket és a földadó-elengedés mértékét szabályozzák. Az OMGE emlékiratában elsősorban azt kérte, hogy mivel az elemi csapások okozta károk a javaslat szerint csak akkor adnak igényt a földadó részben vagy egészben való elengedésére, ha azok „kellő gondossággal elháríthatók nem voltak”, az elmulasztott gondosságot pontosabban írja körül a javaslat, hogy a gazdák előre tudhassák, miként gondoskodhatnak az egyes károk okszerű megelőzéséről. Az elemi károknak művelési ágankint való csoportosítása kétségtelenül megkönnyíti az áttekinthetőséget, azonban egyes művelési ágaknál néhány a felsorolásból kihagyott elemi csapásnak pótlólag való felvételét kértük. Így a föld árja által okozott belvizen

RAFFIA
RÉZGÁLIC
MERITOL
arzenes permetezőszer

az Árkormánybiztosság
által megállapított áron

azonnal
szállítható

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Telefon: 127-388

és

VIDÉKI KIRENDELTSÉGEI.

E szám ára 80 fillér

Mai számunk 18 oldal

kívül okvetlenül felveendőnek tartjuk az összegyűlt csapadék okozta belvizet is, továbbá szükségesnek tartjuk a „kipállás” és „befulladás”-nak, mint a tartósan magas hó-, illetve vízréteg alatt fekvő vetésekben a közvetlen fagykártól vagy vízkártól független kártételnek a felsorolásba való beiktatását. Végül ki kellene egészíteni az elemi károk felsorolását még a „szélviharokkal”, amelyek a lábonálló gabonában, kukoricában, fiatal répában és a komlós-terekben nagyon súlyos kártételeket idézhetnek elő. A kerteknél — ideértve a faiskolákat is — kértük a „tűz”-nek felvételét az elemi csapások közé, amint ezt a korábbi törvényes rendelkezés is ilyennek minősítette. A gyümölcsösökre és faiskolákra vonatkozólag, ugyanúgy, mint az erdőknél, javasoltuk a „fagy” mellett a „hótörés” és „szélvihar” felvételét, a réteknél pedig a legelőhöz hasonlóan az „aszálynak” elemi csapásként való minősítését. A szőlőnél szabatosabb körülmények céljából javasoltuk a rovarkárok és növénybetegségek megelőzés helyett „rovarok, növényelősdiék és gombabetegségek” felvételét. Az erdőknél a hótörés és jégtörés mellett szükségesnek tartjuk a „fagykárnak” külön feltüntetését, mivel a fagy és ömlesztő nemcsak a fiatal, hanem az idős erdőknél is komoly károkat okozhat, kivált ha az utóhajtások nem tudnak elég gyorsan megfásodni és így a korai őszi fagyok következtében a kár megismétlődik. A nádasoknál javasoltuk a szélviharok az elemi csapások közé való felvételét, mert az a száraz, vágásra érett nádat derekban törli el és sokszor teljesen tönkreteszti.

Az elemi károkra vonatkozó bejelentés megtételének jogát a kárt szenvedett földterület birtokosán kívül annak hasznabírlójára is ki kívánjuk terjeszteni és javasoltuk, hogy a kárbejelentés megtételével a mezőgazdasági bizottságok és gazdasági egyesületi elnökök is megbízhatók legyenek, akiknek hivatalos feladata a birtokosok érdekeinek képviselése. Kértük továbbá minden elemi csapásra egységesen 15 napi bejelentési határidő megállapítását.

A javaslat, igen helyesen, eltér az eddigi sérelmes s általunk állandóan kifogásolt $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{3}$ kármegállapítási hányadtól s a valamivel méltányosabb negyedrészekben való kár-meghatározásra tér át. Az OMGE azonban még ezt a módszert sem tartja kielégítőnek, hanem ismételt előterjesztett javaslatára való utalással az elemi károk mértékének százalékosan való megállapítását kértük oly módon, hogy a gyakorlati alkalmazás egyszerűsítése érdekében a földadó a megállapított kár arányában $\frac{1}{10}$, $\frac{2}{10}$, $\frac{3}{10}$, stb. részben engedjék el. Tudjuk, hogy a biztosítótársaságok mindenütt a százalékos kárbecslést alkalmazzák, annak keresztülvitele tehát gyakorlatilag már eléggé ki van próbálva. Nagyon sérelmesnek tartjuk a javaslatnak azt a rendelkezését, amely nem a remélt termés nagyságához, hanem „közönséges gazdálkodás mellett tartósan nyerhető közép-termes mennyiséghez” viszonyítja az elemi csapások kártételét. Szerintünk az összehasonlítás alapja csakis a kárt szenvedett területen arra az évre várt termés, nem pedig valamely elméleti „közép-termes” lehet, mert hiszen a kárt szenvedettnek az őt ért valószínű kár megtérítésére van igénye. Mint-hogy pedig a kármegállapítás a pénzügyigazgatóság kiküldöttének elnöklete alatt működő bizottság útján történik, az esetleges túlzott kárbecslés megakadályozására amúgy is megvan a lehetőség. Kifogásoltuk azt is, hogy a javaslat rendelkezései csökkenteni kívánják az elemi csapások esetén adható adóelengedés mértékét abban az esetben, ha a kárt szenvedett terület még újból bevethető, valamint azt is, hogy az adóelengedés csökkennék az olyan kárt szenvedett szántóföldre nézve, melynek első termését nem érte csapás, hanem a második termés semmisült meg, végül, hogy réteken az adóelengedés a sarjúnál csak annak teljes megsemmisülésére volna korlátozva. A tényleges kár tekintetében szerintünk nem lehet

az első és az esetleges második termés között okozati kapcsolatot teremteni, hanem az elszenvedett kár sorrendje vagy nagysága szerint külön adóelengedésre tarthat igényt — egymástól függetlenül — az első és külön a második termés. Egyébként a másodszori pótvetés tetemes költséggel és nagy kockázattal jár, annak hozama tehát legfeljebb a befektetett költségeket térítheti meg. Végül annak a rendelkezésnek, hogy a kataszteri osztályba sorozásnál már figyelembe vett, rendszeresen megismétlődő károk címén földadóelengedésnek nem lehet helye, oly értelmű kiegészítést kértük, hogy az adóelengedésből való kizárást csak olyan elemi csapás esetében lehessen alkalmazni, amely a földadó-kataszterhez készített mintatéri jegyzékben kifejezetten megvan említve, mint a kataszteri osztályba sorozásnál már figyelembe vett, a termést rendszerint hátrányosan befolyásoló körülmény.

A házadóra vonatkozó rendelkezések keretében kértük az állandó házadómentességet élvező intézmények közé a gazdasági egyesületek felvételét, minthogy ezek is kulturális, ismeretterjesztő és gazdaságfejlesztő, közhasznú tevékenységet fejtenek ki. Az egyes épületeknek és épületrészeknek használatuk alapján nyújtandó házadómentességet a gazdasági és erdőgazdálkodási lakásokra, valamint a gazdasági irodahelyiségekre is kértük újból kiterjeszteni, ami régi és jogos gazdakövetelés, mert hiszen ezek az épületek vagy épületrészek éppen olyan alkotórészei a mezőgazdasági ingatlanoknak, mint a gazdasági cselédházak, s olyan szoros tartozékai a mezőgazdasági üzemnek, melyeknek nincs önálló hozadéka, hanem az csak a gazdaság összjövödelmében jut kifejezésre.

Egyesületünk ismételtlen kérte már a községi és tanyai lakóházakra a régebbi házosztály-adó visszaállítását. A javaslat most e lakóházak házadójának kivételét az eddigi hasznabírlók alapulvétele helyett adófokozatokba való sorolással rendeli el. Ezek az adófokozatok azonban, sajnos, nemcsak a régi házosztályadó tételét haladják meg, hanem egyes esetekben magasabbak a legkisebb hasznabírlókra eső adótételeknél is. Szociális szempontból ez kétségtelenül hiba, mert így ezeknek a kis családi lakóházaknak a házadóterhe még mindig túlságosan magas marad. A törvényjavaslat a községektől távolabb fekvő olyan legfeljebb két szobából álló lakóházakra amelyekben kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó földbirtokosok csak a munkaidő alatt laknak, a házadó-tételek fele összegét rója ki. Az OMGE e kedvezménynek — tekintet nélkül a lakószobák számára — mindazokra a tényleges birtokosokra való kiterjesztését kérte, akik családi okokból (gyermeknevelés, közéleti feladatok ellátása, egészségügyi okok, stb.) kénytelenek az év egy részét földbirtokuktól távol, más lakásban tölteni. Kértük továbbá, hogy a házadó elsőfokú kivételére ellen irányuló fellebbezést a községi előjárásnál előszóval, jegyzőkönyvbe vétel útján is elő lehessen terjeszteni, hogy ily módon az frásztudatlan egyszerű emberek se essenek el a jogorvoslat lehetőségétől.

A kereseti adóra vonatkozó módosítások közül ugyancsak szöveg nélkül teszt néhányat az OMGE emlékirata. Így újból hangoztattuk, hogy a többtermelés és a belterjes gazdálkodás védelmében elnezzük a szervesen a mezőgazdasági üzem keretébe tartozó egyes üzemágaknak akár mellékhasznóvétel címén, akár önállóan általános kereseti adóval való külön megadóztatását. Ezen az elvi alapon állva kifogásoltuk, hogy a javaslat a nyílt vagy zárt vizeken folytatott halászatból származó jövedelmet is általános kereseti adó alá kívánja vonni. Továbbá bármennyire méltányoljuk a javaslatnak azt a szándékát, hogy a kishasznabírlókat mentesíteni kívánja az általános kereseti adó viselése alól, túlságosan alacsonynak tartjuk e rendelkezés területi korlátozását, mely a legfeljebb 25 pengő kataszteri tiszta jövedelemig terjedő földterület bérlőit mentesíti a kereseti adó

alól. Az ilyen kis terület még megközelítően sem biztosítja a létminimumot, ha tehát a törvény valóságos kedvezményt kíván adni, úgy a mentességi határt 100 aranykorona kataszteri tisztajövedelemig kellene kiterjeszteni.

A javaslat újonnan állapítja meg a nyersbevétel fogalmát. Ez ellen elvileg nem tehető kifogás, de szükséges volna, hogy az általános kereseti adóalap megállapításánál a termelési költség fogalma is szabatosan meghatározassék, továbbá, hogy gondoskodás történjék a szakasz alkalmazásánál a leltári készletek és a termények belső felhasználásának helyes értékeléséről.

A törvényjavaslat 22. §-a az államkincstár javára egyszázalékos pótlékkal terheli az általános kereseti adót, amit azzal indokol a pénzügyminiszter, hogy ezt az adóterhet az adózók különböző rétegei között mutatkozó aránytalanságainak kiküszöbölése teszi szükségessé. Az adókkal amúgy is túlterhelt gazdákra nézve, akik mezőgazdasági üzemük keretében valamely mezőgazdasági iparral, szeszgyártással, sajtgyártással, olajtűzessel, stb. foglalkoznak, kereseti adójuknak ez a 20%-os emelése mindenesetre igen nagy terhet jelent s ugyanez áll a hasznabírlókra is, mert sem a mezőgazdasági, sem a mezőgazdasági ipari üzemek jövedelmességére nem mutat olyan emelkedést, amely a fokozódó adóterhetet egykönnyen elviselhetővé tenné.

A törvényjavaslatnak 28—39. §-ai a jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó új rendelkezéseket tartalmazzák. A kereseti adó emelésén kívül ezek a rendelkezések jelentenek leginkább új és egyes vonatkozásokban meglehetősen súlyos megterhelést az adózókra nézve. Az OMGE a javaslat e részébe új szakasz felvételét kérte, amely kimondaná, hogy ha az adóköteles tisztajövedelem megállapítása becsles útján történik, az adókövető hatóság legyen köteles az elemi károk címén elrendelt földadó-helyesbítést hivatalból figyelembe venni, továbbá ha a megállapított kár a várható termés háromtizedét eléri vagy meghaladja, akkor az illető területre adóköteles tisztajövedelem ne legyen megállapítható. Az eddigi gyakorlat ugyanis nagyon sérelmes módon legfeljebb a földadónál megállapított kár arányában csökkentti a jövedelmi adóalapot, holott kétségtelen, hogyha a föld hozamának háromtized része vagy ennél több megsemmisül, a többi már az üzemi költséget is alig fedezi, jövedelemről pedig ilyen esetben szó sem lehet.

A javaslat 36. §-a az eddigi jövedelemadó-tételek helyett új táblázatot állapít meg. 7000 pengő adóalapig e táblázat adóterelei megegyeznek az eddig érvényben lévő rendes jövedelemadó-tételekkel, innen kezdve azonban az adókulcs az eddiginél nagyobb mértékben emelkedik és 25,000 pengő adóalapnál már mintegy 15%-os emelkedést mutat a mai adóterellel szemben. Véleményünk szerint a 7000 pengős adóalapnál kezdődő adóemelés az aránylag még nem magas középjövedelmeket nagyon súlyosan érinti. Ezért helyesebbnek tartanók az emelésnek csak 10,000 pengő adóalapnál való megkezdését, különös tekintettel a 60%-os rendkívüli pótlékokra és a most életbe léptetendő 50%-os beruházási pótlékokra, melyeknek hozzászámításával az adókulcsnak aránylag kisebb emelkedése is nagyon súlyos terhet jelent a középjövedelmű adózókra nézve.

Ugyanez a törvényszakasz 5., 10. és 15%-kal pótlékolja azoknak az adózóknak a jövedelmi adóját, akiknek háztartásához csak két, illetve egy vagy egy családtag sem tartozik, továbbá 25%-os pótlékkal sújtja a 30 éven felüli korú és házasságot egyáltalában nem kötött adózókat. A javaslat indoklása szerint ezek a rendelkezések a családvédelmet kívánják szolgálni. Ennek érdekében az OMGE megfélése szerint helyes volna a családtagok számbavételét a közös háztartáshoz való tartozáson túl azokra a gyermekekre is kiterjeszteni, akiket szüleik már felneveltek és önállósítottak. 60 évnél idősebb özvegy férfiaknál

Mindenféle gazdasági magvakat, fűmagvakat legmagasabb áron vásárol és vetőmagszükségletét legelőnyösebben

ellátja: Mautkner Ödön

Magtermelő és Magkereskedelmi Részv.-Társ.

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 33. szám

5238

és 50 évnél idősebb özvegy nőknél, nem különben a nyomorékoknál és a betegeknek pedig az egyedülállóság jóformán természetes állapotnak tekinthető, ezeket tehát igazságtalan volna magasabb adóval sújtani.

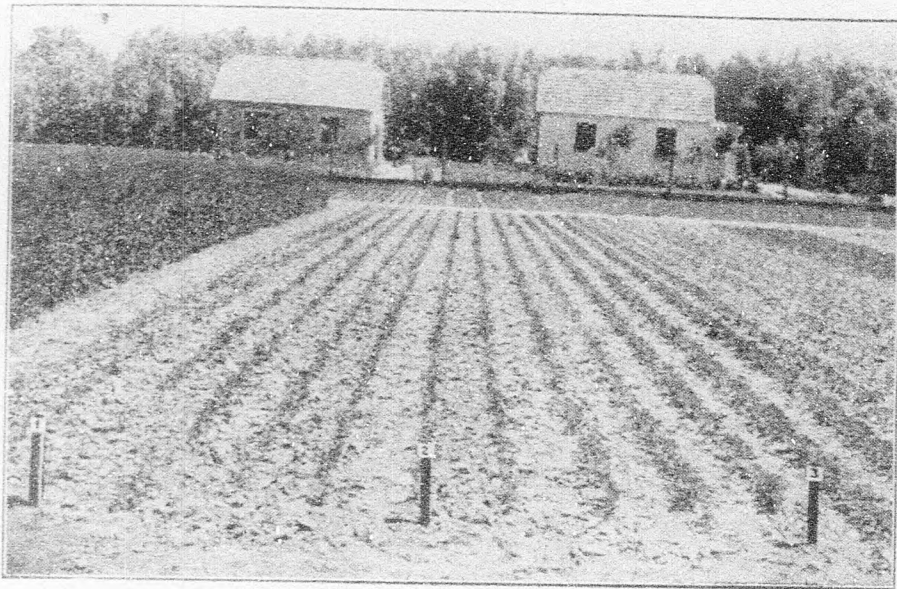
A jövedelemadóknak beruházási pótlékkal való megterhelése kapcsán, amit az OMGE adó- és pénzügyi bizottsága megnyugvással fogadott, mint annak a két év előtt előterjesztett kérelmének méltánylását, hogy a nagyobb jövedelmek is bevonassanak a beruházási hozzájárulás terhének viselésébe, emlékiratunk megfelelő szöveg beszúrását kérte, hogy a mezőgazdaság javára annakidején indokoltan megadott 1/8 rész értékelési engedmény a beruházási pótlék kiszámításánál ne érvényesüljön hátrányosan. Kértük továbbá a pótlék mellőzését, ha az adófizető védett birtokos vagy a beruházási hozzájárulás kirovása alkalmával védett birtokos volt. Ugyszintén

törvényjavaslatban tervbe vett, egyébként nagyon csekély adókedvezmények, ne csak annak az adózónak adassanak meg, akinek „háztartásához kettőnél több gyermek tartozik”, hanem minden olyan adózónak, akinek kettőnél több gyermeke van.

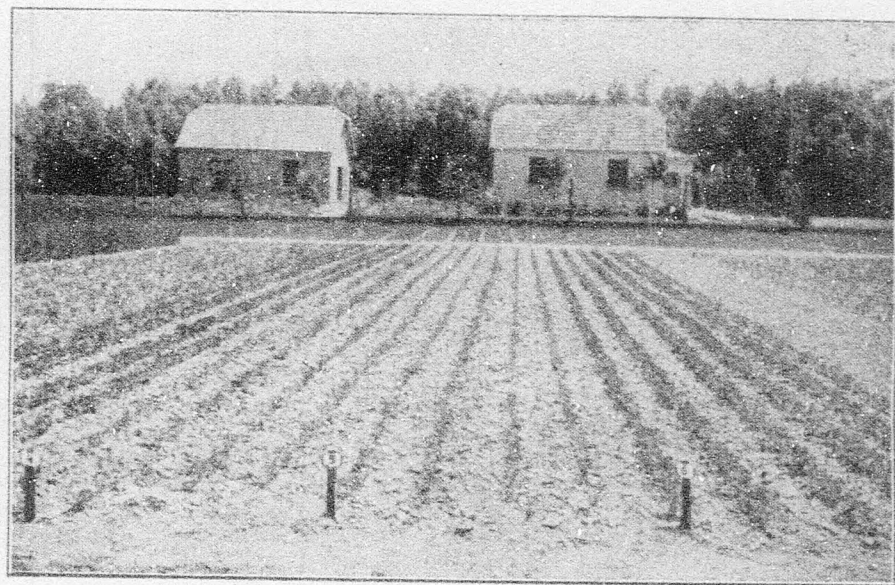
Az itt röviden felsoroltakon kívül az OMGE emlékirata még több kisebb jelentőségű szöveg módosításra, illetve egyes rendelkezések kihagyására vonatkozó javaslatot tartalmaz. Reméljük, hogy noha észrevételeinket — hibákon kívül — csak a törvényjavaslatnak a törvényhozás elé történt terjesztése után tehetjük meg, méltányos és gyakorlati szempontokból kiinduló kéréseink meghallgatásra találnak s hogy az új adótörvénynek a kéréseket teljesítő szükség parancsolta súlyos rendelkezései az adózó polgároknak minél kisebb sérelmével s a fokozódó terheknek minél igazságosabb és arányosabb elosztásával mennek át az életbe.

tollából megjelent cikk¹⁾ számolt be, amelyből kitént, hogy 13 gazdaság átlagában a Radicinnal ojtott szójabab 50%-kal nagyobb termést adott az ojtatlannál. A Radicinnal elért sikerek nyomán csakhamar új külföldi ojtóbaktériumtenyészetek jelentek meg a piacon, sőt hazai szakemberek is kezdtek ojtóanyagok előállításával foglalkozni. Az Állomás figyelemmel kísérte²⁾ és kíséri a jövőben is ezeket az újabb szójabab ojtóanyagokat és az eredményeket időnként közreadva, azokat az érdeklődőkkel megismerteti.

Ez alkalommal a mosonmagyaróvári belső kísérleti telepünkön 1939 tavaszán újabb ojtószerrel beállított szójabab ojtási kísérleteinkről kívánok beszámolni. Az ojtóanyagok között szerepelt az első itthon készült és már forgalomban levő ojtószer, az Alsó-dunántúli és a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarák irányítása alatt álló „Talajbakteriológiai Labora-

96. sz. kép. (Felvéve 1939 június 6-án.)
1. sz. karótól jobbra eső 4 sor: Radicinnal ojtva.
2. sz. karótól jobbra eső 4 sor: Baktonittal ojtva.
3. sz. karótól jobbra eső 4 sor: ojtatlan.

97. sz. kép. (Felvéve: 1939 június 6-án.)
4. sz. karótól jobbra eső 4 sor: száraz porojtás.
5. sz. karótól jobbra eső 4 sor: gumó kivonat magojtás.
6. sz. karótól jobbra eső 4 sor: Talajojtás.

kértük a beruházási pótlék kivételének mellőzését az olyan vagyona alapított haszonélvezetből származó jövedelem után, amely után a beruházási hozzájárulást a tulajdonosra már kivetették.

A törvényjavaslat 38. §-a szerint „ha az adózó terhére jogerősen kivetett jövedelemadó és járuléka, valamint a beruházási pótlék együttes összege az adózó tisztajövedelmének 75%-át meghaladja, akkor ezeknek az adóknak a 75%-on felüli részét törölni kell”. Az OMGE emlékirata ennek a teljesen tartathatatlannak rendezésnek, amely az adóterher felső határának megállapításánál csak a jövedelemadót és annak járulékait meg pótlékait veszi figyelembe, a közzadók kezeléséről szóló törvény egy ízben már hatályon kívül helyezte 156. §-ában foglalt azzal a rendelkezéssel való pótlását javasolta, amely az arra az évre kivetett összes (állami és helyhatósági) közterheknek az aránylagos törles megállapításánál való számításba vételét írta elő. Hiszen ellenkező esetben előfordulhatna, hogy a közterhek összege nemcsak, hogy eléri, hanem meg is haladja az adóköteles egész tisztajövedelmét.

Fontos újítás a törvényjavaslatban a felfedező eszköz felvétele a valóságos vagyon és jövedelem bizonyításának eszközei közé. Az OMGE elvben nem kifogásolja az ezzel kapcsolatos rendelkezéseket, azonban kérte, hogy csakis tárgyi alapon nyugvó tényekre, illetve adatokra, nem pedig becslésekre vonatkozóan legyen az eszköz kivethető és az eskümintát ne a pénzügyigazgatóság, hanem a pénzügyi hálóság által előterjesztett adatok alapján a bíróság szövegezze meg.

Családvédelmi szempontból végül helyesebbnek tartanók, ha a nagyobb gyermeklétszám alapján a jövedelemadónál, illetve a többi egyenes adóknál a

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Surányi János dr.

Kísérletek újabb szójabab ojtóanyagokkal.³⁾

Írta: Kerpely Antal dr.

Általánosan ismert, hogy a szójabab gyökérzetén a növényvel együtt élő *Bakterium radicola*, illetve *Rhizobium japonicum* az európai és így a hazai talajokból is hiányzik, tehát az ojtatlanul vetett szójabab gyökérzetén gyökérgumók a legtöbb esetben nem fejlődnek, így a növénynek nincs módjában a többi pillangóshoz hasonlóan a levegő szabad nitrogénjének megkötésével a talajt nitrogénben gazdagítani, tehát talajszaróvá válik; ezenkívül az a körülmény, hogy nitrogént lekötő gyökérgumók nem fejlődnek, nitrogénben szegény talajon a termés nagyságában és minőségében is kifejezésre jut. Az utóbbi években a westerradei Radicin-Institut „Radicin” ojtóanyaga az előző egyébként sikertelen kísérletek után hatásosnak bizonyult, mert a Radicinnal ojtott szójabab gyökérzetén a legtöbb esetben több-kevesebb gyökérgumó fejlődött. Az Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás által 1937 tavaszán megindított országos szójababtermesztési kísérletek az ojtásra is kiterjedtek. Az első év eredményéről e lap hasábjain Dworak Lajos dr.

³⁾ Az Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás (Mosonmagyaróvár) közleménye.

törőm” által előállított „Baktonit”. Ez volna hivatalos arra, hogy kiszorítsa az országból a sok egyéb, részben gyenge hatású külföldi ojtóanyagot.

A „Baktonit” a „Radicin”-hoz hasonlóan zárt üvegekben kerül forgalomba. Bennük a baktériumtenyészet zselatinréteg tetején fehér bevonatot alkot. Használatkor az üveg 1/4 részét hideg, tiszta vízzel megtöltjük és ujjunkkal az üveg száját befogva, tartalmát alaposan felrázzuk. Ezáltal a baktériumok a zselatinrétegről leválnak és a vízben lebegnek. Az üveg tartalmát azután az előzetesen ponyván elterített vetőmagra öntjük, majd az üveget újból 3/4 részig vízzel megtöltve és rázva, a műveletet még kétszer megismételjük, végül a vetőmagot alaposan összekeverve, árnyékos helyen kiterítjük és annyira megszáritjuk, hogy vethető legyen. A Baktonit alkalmazása tehát nagyobbára a Radicinhoz hasonló, mert egyik ojtóanyagnál sem kerülhető el a vetőmag erős benedvesítése.

A kísérleti sorozatba összehasonlítással beiktatott Radicinnal kívül kipróbáltunk még egy száraz porojtószer is, amely azonban jelenleg még nincs forgalomban és így alkalmazása módjáról részletesebben nem írhatunk, csak azt tartjuk szükségesnek megemlíteni, hogy ezzel az eljárással beojtott vetőmag csak kevés mennyiségű vízzel nedvesítendő be, így a Radicinnal és Baktonittal ojtott vetőmaggal ellentétben majdnem szárazon kerül veléskor a földbe.

Felvetjük még a sorozatba a Kísérleti Állomás szaktisztviselőjének, Várallyay György m. kir. vegyésznek 1938-ban az Állomás kísérleti telepén termelt szójababnak megfelelően kezelt gyökérgumóiból készített két ojtószerét is, amelyek közül az egyik a vetőmag ojtására szolgált és a mag ebben az esetben

¹⁾ Dworak Lajos dr.: „Szójabab ojtási kísérletek 1937. évi eredményei”. Köztelek, 1938. 186. old.

²⁾ Dworak Lajos dr. és Kerpely Antal dr.: „Szójabab ojtóanyagok termesztési értéke”. Köztelek, 1939. 171. old.

FONTOS! Gondoskodjon a szükséges gépek és alkatrészek sürgős beszerzéséről.

Amíg a készlet tart, azonnal szállítható:

Eredeti **CORMICK IHC.** olajbanfutó marolt acélkerekekű fűkaszalógép
Eredeti amerikai **JOHN DEERE 10'** traktor aratógép
Szabadalmazott **MANNINGER** rovarfogó
TRIUMPHATOR vetőmagtisztító (kiválóan alkalmas aprómagvakhoz),
Kálmán-MEDICAGO egyetemes őrlő- és zúzógép

KÁLMÁN JÓZSEF műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-utca 14. sz.
Sürgőny cím: **MEDICAGO GÉP** Telefon: 114-006, 117-189

is erős megnedvesítés után került a földre, szemben a másikkal, ahol úgynevezett talajajtást végeztünk, amennyiben a kezeletlen, ojtatlan mag elvetése után közvetlen szórjuk ki a parcellára a gyökérgumóit bőségesen tartalmazó, megfelelően kezelt földet.

Utóbbi két ojtóanyag előállítására annyira egyszerű, hogy készítésükkel a gazdák is megpróbálkozhatnak. A vetőmag ojtására szolgáló gumó-kivonat készítésénél úgy járunk el, hogy aratás előtt olyan helyről, ahol sok gumó volt a gyökereken, nyúvetjük a szójababot és a gyökerekről a gumókat gyűjtődénybe lemorzsolva, kb. azonos térfogatú földdel összekeverve, hűvös helyen tavaszig nyirkosan tartjuk. Vetés előtt az előzáró gumós földet megfelelő mennyiségű vízzel összekeverjük és ritka vászonszöveten átnyomva, a zavaros szuszpenzióval a vetőmagot benedvesítjük.

Talajajtás esetén nagyobb mennyiségű gumós földet gyűjtünk és azt nyirkosan elraktározva tavasszal minden további kezelés nélkül a szójabab elvetése után a táblán azonnal elszórjuk.

Az ojtási műveleteket az előírásoknak megfelelően a legnagyobb gonddal végeztük, minden egyes ojtóanyagot mag elvetése után a vetőgépet vizes alkohollal fertőtleníttük, majd megszáritottuk. A vetés után az egyes parcellákat más-más fogasboronával járattuk meg, nehogy esetleg a borona fogaival a baktériumokat egyik parcelláról a másikra átvigyük és ezáltal a kísérletet bizonytalanra tegyük.

A vetés háromszoros gabonaszórával, szójababot még nem termelt földön, őszi árpa után, kat. holdanként 45 kg vetőmaggal, három sorozatban, április 27-én történt.

Az időjárás különösen a vetést követő hetekben, általában azonban a fejlődés egész ideje alatt kedvezőtlen volt. Április igen meleg (havi átlagban a törzscétknél + 3-8 C fokkal több), csak a hónap vége felé kezd az idő hűvösebbé fordulni; csapadék az egész hónapban 20 mm, a napsütéses óraszám 229 óra. Május igen nedves és igen hűvös; 17 nap alatt összesen 140 mm esőt mérünk, amelyből 60 mm egy nap alatt esett le. napsütéses óraszám csak 158 óra, az előző év 260 órával ellentétben.

Bár a saját termésű „keszthelyi sárga” szójabab csirázóképessége és csirázási erélye kifogástalan volt, a vetést követő igen hűvös, csapadékos időben a szójabab vontatottan és egyenetlenül kelt. Az ojtatlan és a talajajtásos parcellák május 8-án már soroltak, amikor a száraz porojtásos még alig, a Radicinos és Bakonitos parcellákon pedig a sorok még egyáltalában nem látszóttak és csak 5-6 nappal, a száraz porojtásos parcellák pedig 3-4 nappal később kelték. Feltűnő, hogy elsősorban azok a parcellák keltek később és hiányosan, ahol a vetőmag az ojtási művelettel nedvesen került a földre. A nedvesítés tehát ebben az esetben hátrányosan befolyásolta a hűvös, nedves időjárásban a mag csirázását annyira, hogy a földben levő mag egy jelentős része, mint alább számszerűen látni fogjuk, nem kelt ki, hanem részint az ojtás alkalmával a mag felületéhez tapadt káros mikroorganizmusok hatására, részint a talajban levő egyéb baktériumoktól és gombáktól megtámadva penészedésnek indult és végül elrothadt. Külföldi szakemberek tapasztalata szerint is, ha a szójabab a hűvös-nedves időjárásban 9-10 napig csirázás nélkül fekszik a földben, jelentős része (30%) megpenészedik és elrothad.^{*)} Annál inkább bekövetkezik a rothadás az ojtási művelettel nedvesen földre került és ott hosszabb ideig csirázás nélkül fekvő magnál.

Május végén a parcellák növényállományát megolvastva, az alábbi főszámokat kaptuk:

Sorozat	I. sorozat			II. sorozat			III. sorozat		
	100 m ² -en	kat. holdra átszámítva	Arányszám, ha ojtatlan = 100	100 m ² -en	kat. holdra átszámítva	Arányszám, ha ojtatlan = 100	100 m ² -en	kat. holdra átszámítva	Arányszám, ha ojtatlan = 100
Radicinnal ojtva	903 drb	640 drb	810 drb	1008	929	937	2262	2284	2147
Baktonittal ojtva	1008	929	937	2262	2284	2147	915	911	837
Ojtatlan	2262	2284	2147	915	911	837	559	551	553
Száraz por-ajtás	915	911	837	559	551	553	2234	2277	2486
Gumókivonatos magojtás	559	551	553	2234	2277	2486			
Talajajtás	2234	2277	2486						

A megolvastás után az I. és II. sorozat parcelláit egyenlő tőszámra egyenlítettük ki, míg a III. sorozatot meghagytuk eredeti állapotában. Mint az összeállításból is látható, mind a három sorozatban az ojtatlan és a talajajtásos parcellák vezettek 2000-et meghaladó tőszámmal, ellentétben a gumókivonatos mag-

*) H. Teich: „Anbau der deutschen Sojabohne.” Deutsche Landwirtschaftliche Presse, 1938. Nr. 19. 240. old.
B. Holz: „Aus der Praxis des deutschen Sojabohne-Anbaues.” Deutsche Landwirtschaftliche Presse, 1938. Nr. 23. 288. old.

ajtás parcellával, ahol legerősebben volt a mag megnedvesítve és legnagyobb a lehetőség idegen baktériumok jelenlétére és a fertőző alkalomra, mivel az ojtószersz nem tisztá tenyésztet volt.

A július 6-án, a szójabab javavirágzásában átlagosan végzett gyökérgumó-vizsgálatok eredményeit az I. számú táblázat foglalja össze.

I. Táblázat.

Gyökérgumó-vizsgálatok (10 tőre vonatkoztatott átlagszámok).

Sorozat	Kezelés	Gyökérgumók száma (javavirágzáskor)				Az összes gyökérgumó súlya
		fogyókérem	mellettkérem	összesen	g	
1.	Radicinnal ojtva	10-0	45-0	55-0	0-40	
2.	Baktonittal ojtva	22-0	52-6	74-6	1-42	
3.	Ojtatlan	0-0	0-0	0-0	0-00	
4.	Száraz por ojtás	61-4	70-6	132-0	2-40	
5.	Gumókivonatos magojtás	42-0	40-0	82-0	1-78	
6.	Talajajtás	32-0	144-6	176-6	3-24	

Az ojtatlan parcellán az előző évekhez hasonlóan gyökérgumót nem találtunk, míg az ojtott parcellák gyökérgumóinak száma és súlya lényeges különbségeket mutattak, igazolva, hogy az egyes ojtóanyagok fertőzőképessége és hatóssága igen eltérő volt. Feltűnő, hogy a legkisebb gyökérgumószámot az előző évi eredményekkel ellentétben a Radicinos parcella adta. Bár kétségtelen, hogy a kedvezőtlen időjárás is nagy mértékben befolyásolhatta a baktériumok működését, nem hagyható mégsem figyelmen kívül az a körülmény sem, amely már az 1938-ban tapasztaltak alapján*) is megállapítható volt, hogy a Radicin életereje, hatóssága évről-évre csökkenő irányt mutat. Itt azután a termés csökkenését okozhatja az is, hogy a tenyésztetbe inaktív baktériumok kerültek, amelyek nemhogy nitrogént gyűjtenének, hanem azt parazita módra a növényről vonják el. Mások is a múlt évben azt tapasztalták, hogy a Radicinnal való ojtás egyes esetekben a szójababnál nemhogy növelte, hanem csökkentette a termést. De lehet az is, hogy az ok esetleg már az 1939. év tavaszán jelentkező szállítási nehézségekben is keresendő, mivel a Radicint hazánkban forgalomba hozó cég szerint az ojtóanyag csak hosszabb idő után érkezett meg és a baktériumok virulenciája ez idő alatt szenvedhetett.

A gumószám és gumósúly fokozatosan így emelkedett: Radicin, Baktonit, gumókivonatos magojtás, száraz porojtás és végül a talajajtásnál érte el a leg-

*) Dvorak Lajos dr. és Kerpely Antal dr.: „Szója-ajtóanyagok természetesi értéke.” „Köztelek”, 1939. 171. old.

nagyobb számot, mutatva, hogy a baktériumok élet-körülményei és élettani sajátosságainak feltételei itt voltak a legjobban biztosítva.

A korábbi kelés előnye a fejlődés későbbi időpontjában is meglátszott, mert az ojtatlan és talajajtásos parcellák a fejlődés egész ideje alatt megtartották erősebb álladékkukat, amint ez a 96. és 97. számú képen is jól látható. A szójabab egyébként a tenyészidő alatt két kapálásban részesült, virágzani június végén kezdett, szeptember 16-án ért, aratása szeptember 23-án volt. A szójabab átlagos magassága 50-60 cm között ingadozott. Színkülönbség az előző évi tapasztalatokkal ellentétben, az ojtott és ojtatlan parcellák között nem mutatkozott.

Az egyes parcellák terméseredményeit a II. számú táblázat tünteti fel. Annak ellenére, hogy a két sorozatot egyenlő tőszámra egyenlítettük ki, és a harmadik sorozatot eredeti állapotában hagytuk meg, a termés a három sorozat összetartozó parcelláin annyira egyformán alakult ki, hogy a három sorozat össze-vont átlageredményei teljesen megbízható képet adnak a kísérletről. Az egyes parcellák terméseredményei között mutatkozó kis különbségek nem teszik lehetővé, hogy a kipróbált ojtóanyagokat hatásuk szerint értékeljük és sorrendbe állítsuk, hanem csak egy-két megállapításra alkalmasak. Eszerint az ojtás az 1939. évben átúto eredményt nem adott, mert egyik ojtóanyag sem fokozta a termést olyan mértékben, hogy az figyelemre méltó lenne. A parcellák értékszámai között mutatkozó különbségek nem olyan nagyok, hogy azokból ojtóanyagokra nézve akár termésfokozó, akár termésökkenítő hatást kielehetne olvasni, kivéve a Radicint, amelynél az erős termésökkenés mind a három sorozatban következetesen megvolt.

Bár kétségtelen, hogy az 1939. évi ojtási kísérlet részben kedvezőtlen eredménnyel zárult, teljes hatósságról, figyelembevéve az ojtásnak a gyökérgumóképződésre és a termés minőségére gyakorolt hatását, mégsem beszélhetünk. Így jelentékenyen emelte, elsősorban a száraz porojtás, a termés nyers fehérjetartalmát és 1000-mag súlyát, de a talajajtásnál is lényeges különbség mutatkozik a fehérjetartalomban az ojtás javára. A Radicinnal ojtott szójabab termésének fehérjetartalma azonban már kisebb az ojtattal, tehát a Radicin nemcsak a termés nagyságára, hanem a minőségére is csökkentő hatással volt.

Mivel az 1938. évi hasonló kísérlet eredményeit e lap olvasóival már közöltük, jelen cikkünkét is közreadjuk anélkül azonban, hogy célunk lenne bárkit is az ojtástól, vagy az azzal való kísérletezéstől távollattani, vagy elriasztani. Cikkünk közlésénél az a szempont vezetett, hogy ezúton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra körülményre, hogy ha az ojtatlanul vetett szójababnál is fontos a vetési idő és a talaj állapotának helyes megválasztása, még nagyobb figyelem fordítandó erre az ojtott szójababnál, ahol a mag a nedvesítéstől megduzzadva kerül a földre és a megromlás veszélyének jobban ki van téve, mint az ojtatlan mag. Ami pedig az ojtott magból kikelt,

II. táblázat. A három kísérleti sorozat átlagos szemtermése, a kémiai és fizikai vizsgálatok eredményeivel.

Sorozat	Kezelés	A három sorozat átlagában termelt tiszta mag		Arányszám, ha ojtatlan = 100	A mag nedvességtartalma (légszáraz állapotban)	Nyers fehéjje		Nyers zsír		100 m ² -en termelt		Fizikai vizsgálatok	
		100 m ² -en	kg			12% nedvességre számítva		nyers fehéjje	nyers zsír	1000 magsúly	hektoliter-súly		
						százalék	százalék					kg	g
1.	Radicinnal ojtva	18-27	1050	87-5	12-56	33-17	18-98	6-90	3-44	127-5	72-4		
2.	Baktonittal ojtva	19-77	1140	95-0	13-20	34-63	18-89	6-73	3-67	130-2	73-4		
3.	Ojtatlan	20-90	1200	100-0	12-90	33-95	19-42	7-00	4-02	125-8	73-7		
4.	Száraz porojtás	20-73	1193	99-4	12-93	36-27	18-55	7-44	3-80	143-5	73-5		
5.	Gumókivonatos magojt.	20-20	1163	97-0	12-66	35-47	16-86	7-10	3-36	135-4	73-4		
6.	Talajajtás	21-67	1250	103-7	12-83	36-13	16-86	7-76	2-75	135-8	72-9		

Vasbetón takarmánysiló

Szabó és Divéky-rendszer.

Kis- és nagygazdának
nélkülözhetetlen,

260 darab használatban, ára egy év alatt amortizálódik.

Arajjánlattal, felvilágosítással szolgál:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

az lassabban, nehezebben csirázott és ez a hátrány a fejlődés egész ideje alatt kifejezésre jutott. Az ojtás bonyolult kérdésének tisztázását segítenék elő a gazdák, ha a szójabab ojtásával kapcsolatos múltévi megfigyeléseiket az Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomással (Mosonmagyaróvár) közölni szíveskednének.

TAKARMÁNYOZÁS ÉS ÁLLATÉLET.

Rovatvezető: Weiser István dr.

A pillangósok silózsása.

Írta: Pörnekei József.

A takarmánysiló létjogosultságát a nehezen szárítható növények eltartása adta meg; a csapadékban bővelkedő németektől indult ki nagyobb arányú elterjedése. Mivel nálunk rendes időjárási viszonyok között a takarmányszárítás nem okoz nagyobb gondot, a siló elterjedése csak lassú ütemben folytatódik. Magyarországon inkább a természetből fogva nehezen szárítható kukoricaszárát, esalamádét konzerválják silóban. Ezek eltevése, kellő gyakorlat után zombolyai kazalban, veremben is jól sikerül; gazdáink nehezen szánják rá magukat költséges befektetésre.

A takarmánysilózsás akkor fog nálunk elterjedni, amikor a magyar silógazdálkodás célja nemcsak az lesz, hogy nehezen szárítható növényeinket megmentsük, hanem az a fel nem becslhető előny, hogy a nyári szárazságban silótakarmány-készletünk segítségével állatállományunk termelését függetleníthetjük az időjárástól.

Ennek feltétele az, hogy silónkat meg kell tavaszszal is töltelnünk!

A magyar állattenyésztő évente kétszer mondhatja el azt, hogy van elég zöldtakarmánya: tavaszszal május-júniusban, amikor a hosszú téli száraztakarmány útján módjában van állatai kondícióját természetzerű zöldtakarmánnyal helyrehozni és őszszel, amikor a csalamádé után annyi a zöldtakarmányunk, hogy esténként az eget nézzük, mert félünk egy korai hóharmattól, fagytól, ami leperzseli a hónapokig elégséges zöldtakarmánytömeget. Ha a két időszak zöldtakarmány termelésre kedvező idejét kihasználjuk és annyit termelünk, hogy lesilózza az inséges időre is jusson, akkor a zöldtakarmány-készletünk az év mind a 365 napjára adva van.

Kétségtelen, hogy az őszi takarmányok és keverékek adják a legbiztosabb és kettős termelés bevezetése esetén a legolcsóbb takarmánytermést. A bitorherre értéke ilyen szempontból nagyot emelkedik. Ez adja a legjobb silótömeget. De nagyobb termése miatt a szösös-, még inkább a pannonbükönnyek a jelentősége sem kisebb. Ez a három pillangós adja a nyári silótakarmányunkat. Májusban mind a három után vehető korán érő kukorica, burgonya vagy silókukorica. Kettős termelés esetében, mivel a termelés költségeinek jórészeiből csak fele terhel előállításukat, olcsó takarmányt adnak.

A szakirodalomból átment a köztudatba, hogy pillangósokat csak körülményes eljárással, illetve fél-egy százalékos melasz, takarmánycukor hozzáadásával, vagy egy cukortartalmú növényvel, illetve keményítőt tartalmazó anyaggal keverten lehet eredményesen silózni.

Bibor, bükköny és általában a herefélék nem is adnak megfelelő silótakarmányt olyan módon, ahogy a csalamádéból, kukoricaszárából nyerjük. Ha a pillangósokat kaszálás után azonnal, vízesen, kellően aprítva a silóba visszük, ott összetömvé, melegedés bevértés nélkül leföldeljük, hidegen kiejesztjük, állataink által élvezhetetlen takarmányt kapunk. Több mint másfélévtizedes zöldtakarmánykonzerválási gyakorlatomban megfigyeltem a tanulópénzt. Szösösbükönnyt, amiben legtöbb víz van a pillangósok között, kaszáláskor esőben verembe hordattam, kellő melegítés után leföldeltem, bűzös, élvezhetetlen anyagot szedtem ki a gödörből.

Biborral, pannonbükönnyel hasonló esetem volt. A tapasztalat vezetett rá a helyes módra. Több száz

szeker bitor veremmeltem még a huszas évek elején. Mivel nagy mennyiség volt (akkor silóról még nem is olvastunk), két hosszú vermet töltöttem meg vele. Az egyik megtöltése másnapra került, amikor a bitor egy nap renden szikkadt, egy nap kupacban állt. A két verem tartalma között értékben nagy különbség volt. Az aznap behordott vermelt bitor színe zöldessárga, savanyú, az egy nappal tovább szikkadté zöldsbarna, aszalt gyümölcsre emlékeztető szagú volt. Az 1925. év volt az utolsó, amikor az én vermelt bitorom savanyú szagú volt. A következő években e tapasztalatot okulva, mindig eltaláltam a helyes módot. A bitor kaszálás után jó időben egy napig renden szikkadni hagyom. Ha eső jön közbe, amennyi ideig esett az eső, annyi idővel később állok neki a behordásnak.

A bitor nem szeleskiztatom, szálasan rakatom verembe, újabb silóba és mérsékeltén tipratom az egyenletesen elterített zöldtakarmányt. Melegerjesztéssel jól sikerül minden erjedést elősegítő anyag, melasz, sósav, takarmánycukor hozzáadása nélkül.

Weiser-Zaitschek Takarmányozástanának 108. oldalán ezt olvasom: „A bitorhere besavanyítása csak akkor megokolt, ha azt fiatalon nem lehetett lekaszálni, illetve ilyen állapotban szénává szárítani. Ebben az esetben a megmaradt mennyiségeket a beálló nagy veszteségek ellenére besavanyítjuk.” Teljesen igazuk van. Savanyítás esetében nemcsak a veszteség nagy, de a takarmány minősége is rossz. Ami savanyítással rossz, az jó lesz megfelelő veremléssel vagy silózsással. Savanyításon azt a takarmányjeltelet értem, amikor a zöldtakarmányt kaszálás után azonnal teljes víztartalmával behordjuk, leföldeljük, ekkor szűrés szagú, savanyú takarmányt kapunk. Az általam jelzett módon eljárva a silótakarmány kifogástalan étrendi hatású, izletes és magas táptartalmú.

A takarmányok összetételét illetően hivatkozom az említett „Takarmányozástan” adataira. Mivel a fehérje az a táplálóanyag, amit leginkább ér veszteség erjedés közben, a bitorherének csak az emészthető fehérjetartalmát néztem meg. A könyv 498. oldalán azt találjuk, hogy a zöld bitorhere emészthető tartalma kerekén 1%, két oldalal hátrább az 500. oldalon a savanyított takarmányok között a bitorhere 2% fehérjetartalommal van feltüntetve. Fehérjetartalma a kimutatásban megkétszereződött. Nincs itt és az előző bekezdésben foglaltak között elmentmondás? Így párhuzamba állítva van, de nem lehet a kettőt párhuzamba állítani, mert a zöld bitorhere fehérjetartalma sok száz vizsgálati adat eredménye, a vermelté — mert a közölt savanyú bitorhere vermelt volt — talán csak egy vizsgálat. A megvizsgált és 2% fehérjetartalommal bíró vermelt bitor zölden bizonyosan nem egy, de legalább másfél százalékos fehérjetartalmat mutatott volna.

Azt hiszem, jó szolgálatot tesz a még nem tisztázott kérdésekben, ha erre az ellentmondásra e cikkemmel kapcsolatban világosságot derítek. Még az 1926—27. év télen vermelt bitorhere takarmányomból mintát küldtem fel a M. Kir. Állatételtani és Takarmányozási Kísérleti Állomáshoz. Az akkor megvizsgált minta 2% emészthető fehérjetartalmat mutatott. Azt hiszem, ilyen minta nem sok kerül fel vizsgálatra. Hogy az illusztris írók hatalmas takarmányozási könyve teljes legyen, talán az én adatomat vették fel a táplálásiérték összeállításba. Nem közül egy takarmányozási könyvünk sem a fentim kívül erre vonatkozó adatot. A könyv íróinak alapos munkáját bizonyítja és talán, ha ők kihagyják a vermelt bitorra vonatkozó adatokat, én is elhallgattam volna e cikkem keretében a 13—14 év előtti vizsgálati adatokat. A „Köztelek” 1927. évi március 25-i számában ismer tettem a vermelt bitor vizsgálati eredményeivel kapcsolatban ennek a pillangós silózott takarmánynak az értékét. Az akkor közölt takarmányozási kísérlet szerint egy kg erjesztett bitorherét 2 kg takarmányrépával tehetünk egyenlő értékűnek.

A vermelt bitorhere és az egyéb silózott pillangósok helyettesítik nyáron át a friss zöldtakarmányt. Ha a kellő átmenetekre a takarmányváltozások közben ügyelünk, akkor az állatoknál se étvágyban, se termelőképességben nem lesz változás.

Nem válaszoltam még arra, miért volt a vermelt bitorherének 2% fehérjetartalma akkor, amikor a

zöldnek csak 1—1.5%. Mint gyakorlati gazda, ezt azzal magyarázom meg, hogy a takarmányt kaszálás után egy nap szikkadni hagytam. Vízirtalmának, tehát súlyának is elszáradt 20—30%-a, anélkül, hogy fehérjetartalmában apadás állott volna elő. A silóba már 20—30%-kal nagyobb fehérjetartalmú takarmány került, amiből következik, hogy a silózsás helyes végrehajtása mellett a nyert silótakarmány is nagyobb fehérjetartalmú lesz.

Hogyan silózzuk a pillangósokat?

Kovács László vetette meg a magyar silógazdálkodás alapját saját kísérleteivel és gyakorlati munkájával. Azt írja „A korszerű magyar silógazdálkodás” című könyvének 137—141. oldalán, hogy a pillangósokat csak erjedést elősegítő anyag hozzáadásával lehet eredményesen silózni. Tekintettel arra, hogy erjedést elősegítő anyaghoz: takarmánycukorhoz, melaszhoz és talán sósavhoz is nehezen jutunk, a pillangósok silózsásával fel kellene egyelőre hagynunk. Eddigi eredményes, erjedést elősegítő anyagot mellőző, bitorhere vermelési, majd silózsási módomban a mai viszonyok között arra ösztönöz, hogy pár szóval ismertessem.

A hidegerjesztés gyakorlatával szemben a lekaszált pillangós silótakarmányt nem hordjuk azonnal silóba, hanem egy esőmentes nap renden, de nagy melegben kupacban hagyjuk és csak másnap hordjuk be kellő szikkadás után. A szikkadás olyan fokú, hogy a takarmány külsőleg semmi vizességet nem mutat, de egyébként teljesen megfelel a friss zöldtakarmány külső tulajdonságainak. Legfeljebb levelein indult meg a fonnyadás. Vízirtalmának kerek egynegyedét veszítette el próbáméréseim alapján. A silóba szálasan rakjuk be a takarmányt, azt külön nem tipratjuk, hanem megelégsszünk azzal a tiprással, amit a takarmányt elrakó munkások által kap. A takarmánytömege nehezedő többletteres takarmány nyomása elég arra, hogy többé-kevésbé kiszorítsa a levegőt. Amikor silónk megtelt, illetve felrakta a falakon felül egy-két méter magasra, nem földeljük le azonnal, hanem megvárjuk a felmelegedését, amit hőmérő hiányában beledugott vassal figyelünk. Ha a vas éget, illetve tenyerünk nem állja (60 fok), leföldeljük. Nem 30 cm-es réteget rakunk rá, mint a hidegerjesztésnél, illetve kukoricaszárnál, silókukoricánál, csalamádénál, ahol állandó tipratás után azonnal földeltünk, hanem 60—70 cm-es réteget. Az állandóan tiprot hidegerjesztésű takarmány csak 10—15%-kal sülyed földelés, illetve erjedés után, a lazábban rakott melegerjesztésű pillangós a nagyobb földtakaró nyomására 30—35, sőt 40%-ra is sülyed. Ezért kell lehetőleg minél magasabbra rakni a takarmányt még a falon felül is. Az ekképpen silózott pillangósok etetését is megkezdhetjük 5—6 hét múlva, mert arra az időszakra kihűlt, az erjedés befejeződött.

Hidegerjesztés esetén a silóban 5% súlyvesztéségre számíthatunk, melegerjesztéssel ennek a kétszeresére. Táplálóanyagban lényeges veszteség nem állhat be, mert a már közölt vizsgálat szerint nem kapnánk fehérjében olyan gazdag silótakarmányt. Étrendi hatása kifünő a pillangós silótakarmánynak.

A magyar gazda szereti, ha minden szükségeset portáján belül megtalálja. Az erjedést segítő anyagok beszerzése, szükségessége akadályozza a pillangósok silózsásának. A közölt mód alkalmas ezek mellőzésére.

Pillangósok erjedéséhez segítőanyagot a gazda talán silójában, ha a kevesebb veszteséggel járó hidegerjesztéshez ragaszkodik. Májusra, amikor az őszi pillangós növényeit silózni akarja, a siló fenekén annyi silózott kukoricát hagy, hogy a pillangós takarmányát heolthassa vele. 15—20%-nyi mennyiség elég. Ha két cellája van, akkor az összetépett és letiprot pillangósok közé keveri fokozatosan, ha csak egy cellából áll silója, kirakja reggel a kukoricát és estig fokozatosan hozzákeveri a felapított pillangóshoz. Ezzel a móddal nélkülözhetjük a melaszt és takarmánycukrot.

Közleményem elején azt említettem, hogy a siló akkor fog a magyar földön elterjedni, ha a nyári szárazságban silótakarmány-készletünk segítségével állatállományunk termelését függetleníthetjük az időjárastól. A pillangósok silózsása mutatja a járható utat. Termeljünk sok őszi takarmányt, hogy májusban silózza elláthassuk őszig állatainkat a zöldtakar-

a baktériumok élet-
összességének feltételei
va.
fejlődés későbbi idő-
az ojtatlan és talaj-
részt ideje alatt meg-
amint ez a 96. és 97.
szójabab egyébként
on részeseült, virágzani
ber 16-án ért, aratása
labab átlagos magasság-
szokott. Szinkronitás
ellentétben, az ojtott
mutatkozott.

menyit a II. számú
nére, hogy a két sor-
tűk ki, és a harmadik
gytük meg, a termés
parcelláim annyira
parcelláim sorozat össze-
mögízható képet
parcellák természet-
lönbségek nem leszük
anyagokat hatásuk
állítsuk, hanem csak
ak. Észert az ojtás
sem adott, mert egyik
st olyan mértékben,
A parcellák érték-
lönbségek nem olyan
agokra nézve akár
ntó hatást kılhetné
nyel az erős termés-
ban következtesen

0. évi ojtási kísérlet
zarult, teljes hatás-
ojtásnak a gyökér-
lönbségre gyakorolt
Így jelentékenyen
lás, a termés nyers
vát, de a talajajtás-
ozók a fehérjetarta-
cinnal ojtott szója-
zonban már kisebb
nemcsak a termés
s esőkérő hatással

kísérlet eredményeit
jelen cikkünkben is
egy oclunk lenne
való kísérletezéstől
kikkünk közlésénél
ton is felhívjuk az
nyre, hogy ha az
as a vetési idő és a
tása, még nagyobb
szójababnál, ahol a
kerül a földbe és
van téve, mint az
tt magból kikelt,

edményeivel.

Fizikai vizsgálatok	
1000 g mennyiség	hokoltter- súly
g	kg
127.5	72.4
130.2	73.4
125.8	73.7
135.5	73.5
135.4	73.4
135.8	72.0

ky-rendszer.

kezete

LÁSZLÓ MEDICAGO
egyetemes őrlő- és zúzógép
8 nagyság
Acél kivitel

MAMUT
nagyteljesítményű
tengeriszártépő-
és egyetemes takarmányaprító gép

LÁSZLÓ és FIA műszaki és gépkereskedők
Bpest, V., Alkotmány-u. 25.

ÓránKint Kb. 50 q
teljesítményre
Telefon: 118-431, 117-752
Sürgőny cím: Lafa Budapest

mánnal egyenlő értékű konzervált takarmánnyal. 50—60%-ban helyettesíthetjük a nyári takarmányuk hónapokban a zöldtakarmányt silótakarmánnyal. Ennek jelentőségét kár méltatni!

A takarmányosító létjogosultságát senki nem vonja ma már kétségbe. A földművelésügyi kormány a kisgazdák üzemből is kívánatosnak tartja a silókat. Ne gondoljuk, hogy a silókérdés már minden vonatkozásban tisztázva van. Ilyen nem egészen világos kérdés a pillangós silózása. Senki sem akar lóherét, lucernát silózni, ezek adják a legkitűnőbb szénát, de csak egy-két héttig etethető, olcsón termelhető őszi takarmányok silózása nagy mértékben fokozza ezek termelését, különösen a gyengébb talajokon. Itt van szükség az állattenyésztés fejlesztésére, hogy megfelelő mennyiségű trágyát nyerjünk. Ezekben a talajokon hiányzott eddig a nyári pillangós zöldtakarmány. A silózás megadja ezt.

Erre a kérdésre akartam világosságot deríteni. Csak akkor lesz a magyar silógazdálkodás teljes eredményű, ha a többi kérdés is mind tisztázva lesz! Szép számmal van már nálunk siló. Sok rendszer van. Kívánatos lenne, hogy e lap hasábjain a silóval rendelkező gazdák ismertetnék silótipusukat és az elért eredményeket.

A zöld és savanyított bíborhere nyers és emészthető fehérjetartalmára vonatkozó fenti adatok elbírálásánál figyelembe veendő, hogy nem ugyanarra a zöld és savanyított bíborherére vonatkoznak, hanem különböző helyről származó és különböző időben elemzett anyagra. Figyelembe veendő még a zöld és savanyított bíborhere eltérő víztartalma.

Hogy a pillangós besavanyításánál milyen változások érték a nitrogéntartalmú anyagokat, szabatosan csak úgy állapítható meg, ha mind a zöld, illetve az ebből készített légszáraz szénában, mind a silózott anyagban megállapítjuk a nyers fehérje mennyiségét, meghatározzuk mennyi esett ebből a kétféle anyagból valódi fehérjére és mennyi amidra, végül mesterséges emésztéssel (pepsin sósavval) megállapítjuk a zöld, illetve az ebből gondosan készített szénában a nyers fehérje és valódi fehérje emészthetőségét, az összes adatokat egyenlően nagy víztartalomra átszámítva. A leghelyesebb a szénával és zöldtakarmánnyal a vizsgálatot ugyanabban az időben egyszerre, azonos körülmények között végezni.

Csak ez az eljárás ad szabatos felvilágosítást arról, miként változott meg a nyers és emészthető fehérje mennyisége valamely besavanyítási eljárás hatására. Nagyon kívánatos lenne, ha a M. Kir. Állattartalmi Állomás minden esztendőben programjába venné ilyenirányú vizsgálatok végzését gyakorlati gazdákkal karöltve, természetesen a szükséges vizsgálatokat díjmentesen elvégezve. Ilyen eljárással szabatosan módon lehetne a szóban lévő, sokszor megvitatott, de alaposan meg nem vizsgált kérdést tisztázni.

Igen szerencsésnek tartom a cikkírókat azt a gondolatát, hogy silóval bíró gazdáink közöljék a „Köztelek”-ben az azzal szerzett tapasztalataikat. Érdekes és fontos lenne megtudni, mi vitte őket a siló építésére, ez minő rendszerű, mibe került egy köbméter ürtartalom, milyen takarmányokat savanyítottak be, stb.? Gyakorlati gazdáktól származó ilyen cikksorozat nagy lépéssel vinné előre a silókérdést.

Rovatvezető.

JUHTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Schandl József dr.

Csak B, C és D gyapjakban van hiányunk!

Írta: Schandl József dr.

Évente kb. 8 millió kg gyapjút termelünk és kb. 6—7 millió kg 30%-os rendementű zsiros gyapjút. Tömegnek megfelelő fészült gyapjút, gyapjufonalat stb. felgyártmányt hozunk be külföldről. Így kitűnik, hogy a magyar juhtenyésztés a hazai gyapjuszükségletnek csak 60%-át fedezi.

A gazdáltsádalom hangulatából az érezhető ki, s a gazdasági szaklapoknak az utóbbi időben sűrűn

megjelenő cikkeiből az olvasható ki, hogy a magyar juhtenyésztők készek több juhot tartani és a szükséges mennyiséget beiföldön megtermelni, ha a kormány a termelés jövedelmezőségét biztosító árákról gondoskodik.

Schmeltzer János, a Futura gyapjúosztályának igazgatója és a hazai gyapjúforgalom legjobb ismerője azonban az utóbbi időben több alkalommal nyomatékosan figyelmeztette az illetékes tényezőket, hogy egymagában a többtermeléssel a kérdés nem nyer legjobb megoldást, hanem arra is súlyt kell vetni, hogy az a minőséget termelje az ország, amelyre hazai iparunknak szüksége van.

A termelés és szükséglet adatait a következő számok tüntetik fel:

Szükséglet:	
Merinógyapjúból körülbelül	8-5 millió kg
Keresztezett és durva gyapjúból körülbelül	5-5 „ „
Összesen körülbelül	14-0 millió kg.
Rendkívüli közszállítások esetében további szükséglet merinógyapjúból	4-0 millió kg
Összesen körülbelül	18-0 millió kg.
Belföldi termés:	
Merinógyapjúból körülbelül	8-5 millió kg
Keresztezett és durva gyapjúból	0-4 „ „
Összesen	8-9 millió kg.

Ezekből a számadatokból az olvasható ki, hogy A A—A/B merinógyapjú-termelésünk a szükségletet fedezi, s így tulajdonképpen B, C, D minőségben van nagy hiány.

Már pedig abban az esetben, ha állandóan csak „gyapjútöbbszermelésről” beszélünk és általában csak a gyapjútöbbszermelés útjait egyengetjük, akkor természetesen egyöntetűen nő az eddig termelt minőségek mennyisége, tehát azoké is, melyekre már különös szükségünk nincs.

Ez utóbbi kifejezésen bizonyára megütközik az olvasó. Hogyan lenne felesleges a merinógyapjú? Ha gyaráink ezt nem tudják feldolgozni, akkor majd e minőség feleslegét külföldre visszük és árából vagy ellenértékül a szükséges minőséget importáljuk!

Így is lenne a dolog, ha a nemzetközi valutapolitika nem nehezítené meg a síma lebonyolítást. Merinógyapjunkt ugyanis az ú. n. papírvalutájú országokban tudnók értékesíteni, míg a B, C, D gyapjútminőséget iparunk csak az ú. n. aranyvalutájú piacokon tudja beszerezni. Ez a körülmény minden kilogramm gyapjút cseréjénél súlyos áldozatot követelne országunk nemzetgazdaságától!

Ha pedig így áll a dolog, akkor nem szabad csak általában gyapjútöbbszermelésről beszélnünk, hanem — merinóállományunk mai kereteinek megőrzése mellett — a B, C, D minőségeket termelő típusok tenyésztésének problémájával kell foglalkoznunk.

Mit tegyünk és mit tehetünk ennek érdekében? Induljunk ki abból az állományból, amely mai határainkon belül ilyen gyapjútminőséget termel. Ide sorozhatjuk azt a cigájaállományt, amely összefüggő területen a Duna-Tisza közének déli szegélyén (Bács-Bodrog) és elszórtan Bars-Hont, Csanád-Arad, Csongrád, Pest-Pilis-Solt-Kiskun megyékben tenyészik. Itt összesen kb. 100,000 kg C—D minőségű gyapjút termelődik, ami kb. 50,000 drb cigájának felel meg.

A B—C minőséget a Csongrád, Tolna, Bars-Hont, Baranya, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Tolna megyékben, de főképp a Kiskunfélegyháza és Szeged közötti tanyákon élő bizonyos népies juhászatok szolgáltatják, amelyek nem kitenyészített típusokhoz tartoznak, hanem tervszerűtlen merinó és cigája, merinó és sváb juh keresztezésének szülöttjei. Gyapjúttermésük a finomabb (A, A/B) merinógyapjújával keverve jön piacra; a gyűjtőkereskedelem szokta szétválogatni, s így kiválogatva „keresztelt” jelzéssel a gyáraknak felajánlani. Ez a „B/C keresztelt” minőség pl. a múlt évben kb. 250,000 kg-os mennyiségben termelődött.

Legkönnyebb tenyésztői feladat lenne a cigája-állomány növelése. Meglévő állományunk természetes, sőt gyorsabb ütemű (2 évenként 3—4-szeri bárányoztatás) szaporítása mellett lehetne még Jugoszláviából fészüsmerinóért cserébe az ott tenyésző és jó hírnevű cigája-típust (zombori) is behozni, ami nemcsak mennyiségben, hanem minőségben is nyereséget jelentene.

Hogy azonban a magyar tenyésztőknek kedvük legyen a fészüsmerinóval szemben a cigáját felkarolni, annak természetes feltétele, hogy tenyésztésük biztosítson akkora gazdasági hasznot, mint a fészüsmerinóké. Ha a fészüsmerinók gyapjúttermése (4.5 × 3 =) 13.5 pengős, 30 literes tejtermelése 7.5 pengős, összesen 21 pengős bevételt jelent, akkor ennyit a cigájánál is el kell érni. Ha nála 20—30%kal nagyobb tejtermelést, s így ezáton 9—10 pengős bevételt feltételezünk, akkor a 2.5—3 kg-os gyapjúttermésért kb. 10 pengőt kellene a cigajatenyésztőknek kapni. Ez pedig csak úgy remélhető, ha az 50% rendementű gyapjút kg-jának ára a 3 pengőhöz közeledik.

Hogy ezt a kormány prémium-rendszerrel hajlandó-e megvalósítani, azt bizonyára olyan kalkuláció dönti el, hogy mennyi áldozatot kíván ilyen gyapjút behozatala, vagy a nálunk termelt merinógyapjának a külföldi piacon ilyen minőségre ki-cserélése.

Javítaná a mérleget a cigája javára az is, ha cigájaállományunkat a korszerű zootechnikai módszerek útján nemesítenénk. Így pl. a cigája nyírás átlagának 1/2—1 kg-os emelése tenyész kiválasztás útján reményteljes feladat. Ennek igazolására jelzem, hogy a 2.5 kg átlagos nyírósúlyt felmutató nyájában az anyáknak 20%-a eléri a 3 kg-os nyírósúlyt, 20%-a pedig ezt meg is haladja. Ha tehát tenyészítésre csak a 40% pluszvariansnak ivadékat neveljük fel és hágókosokul csak a nagy nyírósúlyt felmutató családokból származókat osztjuk be, akkor 4—5 év leforgása alatt ezt az eredményt biztosan elérjük.

A nyírósúly növelése mellett még a gyapjút minőségének javítását is remélhetjük akkor, ha sikerül egy más C vagy D gyapjút termelő kultúrfajtának vért csepegtetni cigájaállományunkba. Azzal természetesen számolnunk kell, hogy a kultúrfajták általában nagyobb igényeket és csökkent ellenállóképeséget hoznak magukkal. Váruknak az igényeiken cigájába vitele — kellő vértartalom nélkül — esetleg fiaskóval végződne. Ezért amennyiben e tervvel foglalkoznánk, kellő sikerért csak tenyésztői ügyességgel vezetett kísérlet után lehetne remélni. Nem lehetetlen, hogy sikerül különválasztani bizonyos fajtáknál az örökítés folyamatában a gyapjútminőség genjét a nem kívánt (igényesség stb.) tulajdonságok tenyészítőit.

A gyapjútminőség „B/C keresztelt”-nek nevezett gyapjútminőség termelésének fokozása már körülmenyesebb feladat. Ennek termelői ugyanis — mint már előbb említettem — nem egy kitenyészített fajta egyedek. Ezeket tehát előbb el kellene szigetelni abból a vegyes társaságból, melyben születtek és élnek, ezt követően pedig belőlük egy vérszilárd, legalább a gyapjútminőséget illetően homozigóta-állományt alakítani ki. De ezzel a nagyobb kiválasztási munkával szemben megnyugtató az a körülmény, hogy e fajta üzleti szempontból minden állami gyámkodás nélkül bírna a versenyt a fészüsmerinóval, mert gyapjúttermelése nem kevesebb, tejtermelése pedig talán még jobb is, igénytelensége és ellenállóképesége nagyobb is, mint a tisztavérű fészüsmerinóké.

Természetes dolog, hogy cigájaállományunk megkésztetése és a „B/C keresztelt” gyapjút termelő állomány „megszilárdítása” révén se tudjuk iparunk gyapjúsükségletét teljesen fedezni.

De legyen szabad felvetnünk a kérdést, hogy a teljes önellátás feladatára vállalkozhatik-e egyáltalában a magyar juhtenyésztés?

Gondoljunk arra, hogy juhállományunk okszerű növelésének vannak gazdasági határai! Van-e még 2,000,000 juh táplálására kellő mennyiségű abszolút juhtakarmányunk? Ha nincs és a többlet értékesebb szénaféléken, zöldtakarmányokon és abrakféléken tartanók, akkor nem lennénk-e hasonlóak azokhoz a túlzó „önellátók”-hoz, akik az Alpok lejtőin is a búzatermelést erőltetnék?

Gondoljunk továbbá arra, hogy a B, C, D gyapjútminőségeket, vagy csak bizonyos primitív fajták, vagy az igényesebb angol és francia húsjuhok, illetve az utóbbiak keresztezései (cross-bred) termelik. Amazok alacsony nyírósúlyukkal nem tudják a gazdaságos termelést biztosítani, emezek pedig hatalmas testűk (60—80 kg), nagy igényeik és csekély ellenállóképeségük mellett a mi kontinentális éghajlatunk alatt — a múlt tapasztalatai szerint — a progresszív állattenyésztés alanyainak nem mutatkoztak. Hiszen történtek a múlt század utolsó évtizedeiben kísér-

SALGÓTARJÁNI KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT
TELEFONSZÁM: 125-284 Budapest, V., Arany János-utca 25. TÁVIRATI CÍM: SALGÓKÖSZÉN

gőzekeszantáshoz:
dorogi és baglyasaljai

SZÁLLIT:

esépléshez:
dorogi, baglyasaljai, salgótarjáni,
mizserfai, kisterenyei és bártai

DARABOS ÉS KOCKASZÉNET
DOROGI ÉS SALGÓ BRIKETTET

letek a southdown, a cotswold, a hampshiredown, oxfordshiredown, charmoise stb. meghonosítására, de ezek kivétel nélkül fiaskóval végződtek. Napjainkban az II' de France nevű francia fajtavál folyik Mezőhegyesen hasonló célból meghonosítási kísérlet. Annnyit már a mezőhegyesi jószágigazgatóság közléséből tudunk, hogy a takarmány minőségét illetően igénytelen jószág. Élénk érdeklődéssel várjuk a további adatokat. Nagyon örülnénk, ha a meghonosítási kísérlet jó eredménnyel végződne.

Elmefuttatásunk végeredménye tehát a következő: Ha nemzetgazdasági okokból kívánatos juhállományunk kereteinek növelése, akkor ezt ne a fésűsmerinók szaporításával, hanem B, C, D gyapjút termelő fajtákkal eszközöljük! Hyen célra kínálkozik a cigája és a „B/C keresztezett” gyapjút termelő juhállományunk. Az előbbi szelekcióval és esetleg keresztezéssel „nemesítünk”, az utóbbit vészilárd fajtvá ki kell tenyésztenünk. E két típusal valószínű minden eddig ki nem használt abszolút juhtakarmányunkat tudjuk értékesíteni és gazdaságainkban azt a helyet betölteni, ahol a juh gazdaságosan tenyészthető.

Három éven át végzett cukorrépa fajtakísérlet eredményei.

Írta: Grábner Emil.

II.

Ha azt vizsgáljuk, hogy az egyes gazdaságokban mely répaajték adták a legjobb és melyek a leggyengébb gyökértermést, valamint cukorszázalékot, akkor is a közölt eredményre jutunk. Térhiány miatt ezeket ad adatokat nem gazdaságok szerint részletezem, hanem csak az átlagos adatok alapján közlöm a következőkben azt, hogy milyen különbség mutatkozott a legkisebb átlagtermést és cukorszázalékot adó, valamint a többi cukorrépa fajta között.

Répagyökér terméslébbel I kat. holdon q, a legkevesebbet termő répaajtékával szemben:

	Rabbethge	Zapotil	Janas	Cukorgyári	Buszcsyñski N. M.	Buszcsyñski N. P.	Kuhn	Schreiber	Beta B.	Beta C.
1936-ban	38-09	16-92	20-09	1-98	7-74	12-89	—	28-13	—	—
1937-ben	13-86	12-81	14-87	—	—	—	—	—	—	—
1938-ban	45-32	32-53	15-95	9-66	—	—	—	—	—	24-76

Ezek az adatok is igazolják az előbbi megállapítást és említésre érdemes az, hogy a következőkben közölt adatok szerint az 1938. évben legjobb cukorszázalékos átlagot adó Beta C. gyökértermés átlaga is jó.

A cukorszázalék évjáratok szerint vont átlagos adatai alapján a cukorrépaajték előbbi sorrendjében a következő különbségeket lehet a legkisebb cukorszázalékot adó répaajtékával szemben megállapítani:

	Rabbethge	Zapotil	Janas	Cukorgyári	Buszcsyñski N. M.	Buszcsyñski N. P.	Kuhn	Schreiber	Beta B.	Beta C.
1936-ban	0-3	0-6	0-7	1-1	1-1	1-4	1-1	1-3	1-7	1-8
1937-ben	—	—	—	0-5	—	2-3	—	—	—	—
1938-ban	0-1	—	—	0-6	—	1-2	—	—	—	1-6

Ezek az adatok is mutatják, hogy az ezzel a kísérlettel kipróbált külföldi répaajték különösen a Rabbethge, termőképes, de gyenge cukortartalmú fajták. A Buszcsyñski, Schreiber és Kuhn cukortartalma jó, de ezek csak egy évben lettek kipróbálva. A cukorgyári répaajték cukorszázaléka igen jók, de gyökértermésre gyengék.

Habár a Sedlmayr dr. által nemesített és állami fajtaelisméréssel hitelesített magyar Beta B. és Beta C. 242. jelzésű répaajték szintén csak egy évben próbáltattak ki, azok adatai értékesek, mert az 1937. évben a legjobb cukorszázalékot adták és a Beta C. 242. gyökértermésre is annyira jó, hogy a kat. holdankinti cukortermésre a tömegtermő Rabbethge-fajtát csaknem eléri és a többi répaajtékot túlszárnyalja a következő módon:

	Gyökértermés q	Cukor %	Cukortermés q
Rabbethge	196-75	15-0	29-51
Zapotil	185-52	14-9	28-44
Janas	189-04	15-5	26-20
Cukorgyári	162-75	16-1	26-20
Beta C 242	177-85	16-4	29-17

A Beta B. cukorszázaléka szintén jó volt, de gyökértermésre gyenge. Ezt a tenyészőrzést a nemesítője más kísérletek alapján kísérletezte.

Általánosan ismeretes, hogy valamennyi cukorrépa-nemesítőnek vannak cukordús, de gyengén termő és ezzel szemben bőven termő, de cukortartalomra gyengébb répaajtékai. Ez a viszonyosság az előbbi kísérlet adataiban is mutatkozik és pl. Buszcsyñski nagyon helyesen meg is jelöli, hogy melyik a cukordús, továbbá melyik a termőképes répaajték. Rabbethge-nek is több cukorrépa fajtája van és pedig E-bőtermő (ebben a kísérletben bizonyára ez szerepelt), N. = normal, Z. = cukordús, ZZ. = legcukordúsabb. Sedlmayr is pontos fajtajelzéssel hozza forgalomba a cukorrépaajtékait. Ezt egyébként a m. kir. földművelésügyi miniszter 1923. évi december hó 20-án kelt 70,000/X. B. számú törvényerejű rendelete is kötelezően elrendeli. Eszerint: a nemesítőnek a vetőmagot büntetés terhe alatt százkáro pecséttel és pontos fajtajelzéssel kell forgalomba hoznia. Ez a rendelkezés a közvetlítőkre is érvényes.

A cukorrépa feldolgozása, vagyis az, hogy már az első évben magzárát hajt, a fajtával annyiban kapcsolatos, hogy az egyik fajta hajlamosabb erre, mint egy másik, ha hideg vagy tartósan száraz időjárás megakasztja a répa fejlődését. Ezért a kísérletet végző gazdaságok ezt a tulajdonságot is megfigyelték, de ez csak egyes olyan gazdaságokban volt lehetséges, ahol a répa magzárát hajtott.

1936-ban ezt a következő gazdaságokban figyelték meg:

	Zapotil				Janas				Buszcsyñski N. M.				Buszcsyñski N. P.				
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	
Kapuváron	—	—	—	—	1	1	1	3	1=6	8	13	13	9=41	5	2	1	1=9
Sőregpusztán	—	—	—	1	2=3	1	1	2	1=6	2	5	5	6=18	25	21	25	31=102

A fenti számok azt mutatják, hogy az egyes 200 négyszögöl nagyságú parcellákon hány répatő hajtott az első évben magzárát. Ez jelentéktelen mértékű volt és a Buszcsyñski répaajték mutatkoznak erre fogékonyak. A fent meg nem nevezett répaajték ebben az évben nem hajtottak magzárát.

1937-ben csak Dombóvárott volt magzárát hajtó répatő, kísérleti parcellák szerint részletezve a következő eredménnyel:

	I. parcellán				II. parcellán				Összesen
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	
Rabbethge	107	92	95	116	410	drb			
Zapotil	87	96	101	94	378	„			
Janas	97	105	89	95	386	„			

1938-ban a magzárát hajtó répagyökerek száma az alábbi volt:

	Kapuvár					Füreged					Zichyújfalu					Sőregpuszta				
	I.	II.	III.	IV.	Összes	I.	II.	III.	IV.	Összes	I.	II.	III.	IV.	Összes	I.	II.	III.	IV.	Összes
Rabbethge	1	2	10	9	22	3	4	5	4	16	—	3	—	—	3	—	—	—	—	—
Zapotil	—	—	—	—	—	6	6	9	16	37	4	4	3	4	15	6	13	6	5	30
Janas	—	—	—	—	—	11	11	2	1	25	3	3	4	2	12	2	2	5	4	13
Beta B	—	—	—	—	—	18	11	10	12	51	5	4	4	3	16	1	7	20	17	45
Beta C 242	—	—	—	—	—	93	72	108	80	353	4	4	3	3	14	156	168	155	158	637

Eszerint ebben az évben különösen Kapuvárott és Zichyújfaluon volt erős a feldolgozás és főként a Beta C 242. mutatott nagy hajlamot a fagy miatt megakadt fejlődése folytán a magzár hajtására. Ha azonban ezt százalékban számítjuk, akkor ez a hiba nem olyan jelentékeny, mint amilyenek az a darabszám alapján mutatkozik. Az ilyen számítás alapjául vehetjük, hogy egy kat. holdon 60,000 drb répagyökér van és ha a fenti 4-4 parcellán, vagyis 800 négyszögöl területen megszámlált feldolgozott répatővek számát kat. holdra számítjuk, a következő százalékszámokat kapjuk:

	Kapuvár	Füreged	Zichyújfalu	Sőregpuszta
Rabbethge	0-073	0-053	0-010	—
Zapotil	0-123	0-050	0-100	—
Janas	0-083	0-040	0-043	0-020
Beta B	0-170	0-053	0-150	0-001
Beta C 242	1-176	0-046	2-123	0-060

Így is jelentékeny a Beta C 242. feldolgozása aránya, de mert jó a termőképesége, ez a hiba nem nagyon súlyos. Ezt a hibát ennek a répaajtékának nemesítője külön ezirányban végzett tenyészkiválasztással sikeresen igyekszik megszüntetni. Gyakorlati szempontból az a fontos, hogy ez a cukorrépa fajta a mi szélsőségesen szárazföldi éghajlatunk alatt nemesak egyoldalúan gyökértermésre vagy cukortartalomra, hanem mind a két irányban eredményesen van kitenyészve. Ezen az alapon a további sikeres fejlődése a fenti hibájának megszüntetésével szintén remélhető.

A Kapuvárott 1938-ban szintén kipróbált cukorgyári Buszcsyñski répa parcelláink 59, 23, 32 22. összesen 136 drb, a lédeci Buszcsyñski répaajték 11, 60, 75, 136 = 282 db feldolgozott répatövet termelt. Ezzel szemben az ezekkel és a kísérlet keretében kipróbált cukorrépa-fajtákkal szintén párhuzamosan vetett cukorgyári Rabbethge 7, 9, 11, 12 = 39 drb, a szeszgyári Rabbethge 2, 2, 4 = 8 drb első évben fel-

magzott répatövet termelt az egyenkint 200 négyszögöl nagyságú parcellákon.

A cukorrépaajték ellenállóképesége a cercosporával szemben hazánkban nagyon fontos tulajdonság, mert a cercospora fejlődésére kedvező nyári időjárás esetén ez a gombabetegség a répa leveleinek tönkretételével a gyökértermést mennyiségben és minőségében egyaránt súlyosan károsítja.

Ezért ezeknél a kísérleteknél különös figyelmet fordítottunk annak megállapítására, hogy mutatkozik-e lényeges különbség a kipróbált cukorrépaajték között abban, hogy ellenállóbbak, vagy fogékonyabbak ezzel a betegséggel szemben.

Az e tárgyú megfigyelések augusztus és szeptember hónapok folyamán értékszámozással egyrészt arra irányultak, hogy a cercospora milyen mértékben támadta meg az egyes répaajtékot és mennyi leveleket pusztított el, másrészt a megfigyelések arra is irányultak, hogy az egyes répaajték a szeptember-októberi esőzések folytán hogyan képesek megújulni és a cercospora kártétele ellenére jó termést adni.

Évjáratonként és gazdaságokint különböző fokú volt a cercospora kártétele. Az egyes cukorrépaajték között mutatkoztak is olyan különbségek, hogy az egyik répaajték jobban, a másikat kevésbé támadta meg ez a betegség, de nem olyan egybevégeően és nem olyan mértékben, hogy ennek alapján határozottan ki lehetne mondani valamelyik répaajtékra, hogy az ellenállóbb vagy fogékonyabb ezzel a betegséggel szemben, mint a többi. A répagyökerek őszi megújulásában sem lehetett olyan határozott, illetve rendszeres különbségeket megállapítani, amelyek alapján valamelyik cukorrépaajték ilyen irányban ki lehetne említeni.

Ezért a cercospora kártételét egyelőre csak a gyökértermés és a cukortartalom révén lehet pozitív alapon megállapítani, vagyis amely cukorrépaajték termését a cercospora károsította, az kevésbé ellenálló, de ez sem teljesen biztos, mert kiadós őszi esőzések után az ilyen répaajték is megújul és a nyári károsodást kipótolhatja. Ezt a kérdést a cercosporá-

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

TELEFON: 111-310, 112-914

Sürgőny cím: MEGALER, BUDAPEST

Foglalkozik:

Mindennemű tenyész- és haszonállat vételével és eladásával, beállítási anyag szállításával és beszerzésével, hízalási hitelek nyújtásával.

Gazdatársadalmi intézmény.

Mindennemű állatkitelét legelőnyösebben lebonyolítunk. Meghívásra a szakértőnket a helyszínre küldjük.

ÁLLATSZÁLLÍTMÁNYOK CÍMZENDŐK:

BUDAPESTRE: szarvasmarha, borjú- és juhoknál:

Budapest - Ferencváros - Marharásártér

Sertéseknel:

Budapest - Ferencváros - Sertésvásártér

nek ellenálló répaftak útján lehet megoldani. Ilyenek már vannak, de még nem jutottak forgalomba.

Mivel a három éven át végzett cukorrépa kísérlet eredményeit a fentiekben már fajtánként is ismerteltük és ezt a mellékelt kimutatások is áttekinthetően mutatják, befejezésül még csak azt említem, hogy a cukorrépa termelő gazdaságoknak érdemes ilyen kísérleteket végezniük, mert így az adott viszonyaik között legjobb eredményeket adó cukorrépaftakát választhatják ki.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Matschenbaeher Emil és.

Az 1939/40. évi téli fatermelési határidőnek újabb meghosszabbítása.

A kedvezőtlen időjárási viszonyok következtében a fatermelésben erős visszaesés állott be. A földművelésügyi miniszter e visszaesés hátrányos következményeinek elkerülése és az ország fahasználatának biztosítása érdekében az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935. évi. IV. t.-c.-ben, valamint a folyó évi 109. M. E. számú kormányrendelet 7. §-ában kapott felhatalmazás alapján az 1939/40. évi termelési időnyben az összes fahasználati engedélyekben és az erdőgazdasági tüzemtervekben a döntésre, kiszállításra és vágás kitérítésre megállapított termelési határidőt folyó évi június 30-ig meghosszabbította. A termelési határidőnek ezen túl való meghosszabbítását külön kell kéri szabályszerű úton előterjesztendő kérvényben. A termelési határidő meghosszabbítása nem érinti a belföldön kitermelt faanyagok bejelentésének kötelezettségét, illetve az ennek teljesítésére megszabott határidőket. Ennek előírása minden fatermelő köteles folyó hó 15-ig az 1939/40. évi termelési időnyre kitermelt műfa (szerfa), tűzifa, faszén, tölgy- és lucokéreg készletét legkésőbb folyó hó 23-ig megadnia az esetben is bejelenteni, ha a termelést addig nem fejezte be. Ennek a folyó hó 23-ig bejelentendő kimutatásnak megjegyzés rovatában fel kell tüntetni, hogy folyó évi június hó végéig előreláthatóan hány köbméter tűzifa fog még kitermelésre kerülni. A folyó hó 15. után kitermelt fakészletei június hó 8-ig bejelentendő változási kimutatásban kell — mint szaporulatot — feltüntetni.

Rendelet a kötelező munkasegítségéről.

A földművelésügyi miniszter az újabban elrendelt rendkívüli fegyvergyakorlatokra való tekintettel intézkedett, hogy 1938. évi 7390. M. E. számú kormányrendelettel szabályozott kötelező munkasegítség ott, ahol erre szükség van, az esetleg még elmaradt tavaszi mezőgazdasági munkálatok elvégzésének biztosítására igénybe legyen vehető. Ennek előírása a földművelésügyi miniszter sürgősen utasította valamennyi vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőre, hogy ahol a kötelező munkasegítség elrendelésének szükségessége az említett okból felmerül, haladéktalanul tegyenek törvényhatóságuk első tisztviselőjének előterjesztést a kötelező munkasegítség sürgős elrendelésére és ellenőrzésére annak a gyakorlatban való végrehajtására.

A géperejű bérkoössvállalatok viteldíjának megállapítása.

A 3400. M. E. számú kormányrendelet értelmében folyó hó 18-tól kezdve a géperejű bérkoössvállalatok viteldíját a törvényhatóságok és megyei városok közgyűlése helyett további intézkedésig a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg véghatározattal, mégpedig az árelenőrzés országos kormánybiztosának előzetes hozzájárulásával. A díjszabást jóváhagyás végett fel kell terjeszteni a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez.

Megjelent a lakóházi légtalmi rendelet.

A légvédelem törvény alapján a közeljövőben sor került a légvédelem és a légtalaj különböző feladatkörének szabályozására, a lakóházak légtalmáról azonban eddig csupán a 88.000/1939. H. M. számú rendelet intézkedett és ez is csak általánosságban. Szükségessé vált ezért a lakóházi légtalaj valamennyi kérdésének egységes szabályozása.

A Budapesti Közlöny május 19-i számában jelent meg a honvédelmi miniszter 81.800. számú rendelete a lakóházak és hasonló elbírálás alá eső építmények légtalmának megszervezéséről. Az új rendelet az ország valamennyi városa és néhány községének beépített területén fekvő házaira tartalmaz részletes intézkedéseket. Kötelezővé teszi az óvóhelyek (szükségóvóhelyek) építését és felszerelését és a bérházak légtalmi szervezetének felállítását, valamint kimondja azt, hogy a lakóházak légtalmi szervezetét bizonyos előírt felszereléssel kell ellátni. Pontos megjelölés a rendelet mindazokat a személyeket, akik a lakóházi légtalaj megvalósítására kötelezettek és előírja azokat a terminusokat, amikorra a különböző előírásokat végre kell

hajtani. Mindazokat, akik a rendelet előírásainak nem tesznek eleget, megbüntetik és a légtalmi kötelezettségeket és szolgáltatásokat a hatóság a költségükre valószínűleg meg.

Júniusi búzakamatkules.

A búzázaloglevelekben folyósított és búzaértékre szóló kölcsönök törlesztési részleteinek befizetésekor és a búzázaloglevelek kamatszelveinek beváltásakor júniusra átszámítási kulcsként egy métermázsra búza fejében 20-25 arany-pengőt kell alkalmazni.

Tenyész-ferkebárány akció.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a fésűgyapjas, cigája (racka) juhállományunk szaporítását és a népies tenyésztés fejlesztését az eddigi korszakban kívül ferkebárány kiosztással is támogatni kívánja. A 144.655/1940. F. M. számú rendelet szerint a báránykiosztást a földművelésügyi miniszter felügyeletével és irányításával, a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségek végzik. Az akció részére szükséges bárányok beszerzési árát a rendelet előírja kint 70—90 fillérben állapítja meg. A kiosztási ár minőség és fejlettség szerint 6, 8, illetve 10 pengő lesz. Összesen 5000 darab választott fésűs vagy cigája (racka) ferkebárányt osztanak ki. Az akció során azok az 50 kat. holdon aluli birtokok, akik eddig juhtenyésztéssel vagy egyáltalán nem, vagy csak időközönként foglalkoztak, személyenként legfeljebb 10 darab bárányt kaphatnak, ha kártérítési kötelezettséget vállalnak arra, hogy a bárányokat felnevelik és a felügyelőség útmutatása szerint okszerűen gondozva, tenyésztésre használják. A bárányokat a felügyelőségek szerzik be az erre kijelölt juhászokból. A kedvezményes vasúti szállítási költséget az akció vállalja magára.

A motorhajításra szolgáló nehéz benzinek szeszelt való kötelező keverésére vonatkozó rendelkezések módosítása.

A pénzügyminiszternek folyó hó 19-én érvénybe lépett 86.700. számú rendelete a szeszdóra és az ásványolajdóra vonatkozó törvényes rendelkezések módosításáról, illetve kiegészítéséről szóló 1927. évi XXIII. t.-c. végrehajtási utasításának, az 1929. évi 60.200. számú pénzügyminiszteri rendelet I. §-ának (1) bekezdését odamódosította, hogy nehéz benzinek esetében azt az ásványolajterméket kell tekinteni, amely 12 R fok hőmérsékletnél 0,730—0,775 fajsúlyú. Ennek előírása az említett 1929. évi 60.200. számú pénzügyminiszteri rendelet rendelkezései a 12 R fok hőmérsékletnél 0,730—0,775 fajsúlyú ásványolajtermékekre (nehéz benzine) alkalmazandók.

1. sz. kimutatás. Három éven át végzett cukorrépa fajtakísérletek kat. holdankénti gyökétermés adatai (lefejezve) métermázsában.

Sorszám	A gazdaság neve	Rabbethge			Zapotil			Janas			Cukorgyári			Buszcsyáni		Kuhn	Schreiber	Sedlmayr Beta	
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	NM	NP			B	C 242
		évi gyökétermés 1 kat. holdon métermázsra												1936. évi termés				1938. évi termés	
1	Kapuvár	204-28	—	211-79	191-81	—	199-70	168-98	—	182-80	—	—	203-38	197-76	189-78	176-80	193-52	152-06	171-90
2	Dombóvár	199-80	208-96	202-40	183-80	200-32	—	187-08	206-64	163-20	—	—	—	170-52	185-12	201-92	202-06	154-56	—
3	Füged	237-58	99-94	162-88	225-04	91-68	165-64	250-70	99-18	157-55	209-36	94-74	118-24	243-10	230-38	212-05	239-80	136-01	161-36
4	Zichyújfalu	248-26	181-80	174-30	198-00	167-40	160-60	218-40	156-90	130-30	222-00	159-30	156-60	151-60	185-60	158-40	247-20	140-90	167-40
5	Kisszállás	298-00	133-20	—	309-00	123-60	—	259-40	141-60	—	—	—	—	262-40	271-20	232-40	275-00	—	—
6	Sőregpuszta	330-90	111-82	223-00	272-08	113-60	194-30	296-24	115-84	193-80	208-00	84-70	154-20	280-72	289-76	291-74	296-48	162-80	188-10
7	Mezőhegyes	156-16	118-16	216-14	151-68	138-96	207-39	165-12	143-20	186-62	137-08	159-36	181-33	138-24	150-18	124-58	165-04	172-26	200-53
8	Debrecen-Pallag	166-66	94-66	—	141-00	105-60	—	153-86	92-52	—	—	110-12	—	134-60	138-13	140-00	151-00	—	—
Átlag		230-22	136-50	198-41	209-05	134-45	155-52	212-22	136-51	169-04	194-11	121-64	162-75	190-87	205-02	192-13	221-26	153-09	177-85

A fenti kimutatás fejezetében 1 = 1936., 2 = 1937., 3 = 1938. évi termés. Az 1936. évi gyökétermést Kisszálláson és Mezőhegyesen a tartós esőzések miatt torlódott munkák folytán lefejezetlenül mérték le.

2. sz. kimutatás. Három éven át végzett cukorrépa fajtakísérlet cukorszázalék adatai.

Sorszám	A gazdaság neve	Rabbethge			Zapotil			Janas			Cukorgyári			Buszcsyáni		Kuha	Schreiber	Sedlmayr Beta									
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	I.	II.			I.	II.	B.	C. 242						
		évi termés cukorszázaléka												1936. évi termés				1938. évi termés									
1	Kapuvár	18-5	18-4	—	15-9	19-1	19-0	—	15-4	20-4	21-1	—	17-4	—	—	15-9	20-3	20-1	20-3	19-6	19-5	19-2	18-8	18-9	17-0	16-5	
2	Dombóvár	16-4	15-7	14-5	15-7	17-5	17-0	14-5	—	17-7	17-0	15-3	17-9	—	—	18-7	17-7	18-4	17-2	18-1	16-6	17-9	16-8	17-9	—	—	
3	Füged	18-6	16-7	15-2	14-9	17-5	17-5	15-3	14-5	18-8	17-8	15-5	13-9	19-1	18-4	17-5	16-7	18-6	17-7	19-9	18-0	18-2	17-0	17-7	17-3	16-2	15-9
4	Zichyújfalu	14-3	16-1	15-5	16-6	14-0	17-1	15-5	16-7	16-6	16-9	15-8	15-8	15-4	16-2	19-0	—	14-3	17-9	17-1	16-5	16-1	16-8	16-2	16-6	18-5	18-8
5	Kisszállás	16-5	15-3	13-9	—	17-1	15-9	15-1	—	14-5	16-4	15-4	—	—	—	—	—	15-7	17-6	16-9	16-3	17-0	16-4	17-3	16-1	—	—
6	Sőregpuszta	17-0	15-8	16-3	12-2	17-2	16-4	16-1	12-5	17-8	16-4	15-9	12-0	17-7	—	17-7	15-2	18-6	18-5	17-6	18-4	17-5	17-2	17-6	16-7	13-1	14-4
7	Mezőhegyes	16-4	16-2	13-5	14-9	17-5	17-0	14-5	15-6	17-5	17-1	14-6	16-4	18-6	17-7	16-5	16-9	17-8	17-9	18-7	17-6	17-7	17-0	17-7	16-9	16-3	16-9
8	Debrecen-Pallag	16-1	16-1	14-0	—	15-5	16-2	14-2	—	16-3	16-7	14-0	—	—	—	14-3	—	16-9	17-5	16-6	15-9	15-7	16-5	16-5	15-8	—	—
Átlag		16-6	16-3	14-7	15-0	16-9	17-0	15-0	14-9	17-4	17-4	15-2	15-5	17-7	17-4	17-0	16-1	17-8	18-0	18-1	17-4	17-2	16-9	17-4	16-8	16-3	16-4

A fenti kimutatás fejezetében 1 = 1936., 2 = 1937., 3 = 1938. évi adatok. Az 1936. évben két cukorszázalékvizsgálat történt és pedig az I. jelzésű adatok a szeptember 17—23., a II. jelzésűek az október 8—17. között szedett gyökérmintákon végeztek. A dombóvári répa mintákat a tartós esőzések miatt 1936-ban csak október 22-én lehetett szedni a vizsgálatra, 1937- és 1938-ban a cukorszázalék vizsgálat céljaira használt cukorrépa gyökereket október 4-én szedték le.

Változatlan a szuperfoszfát és a rézgálic forgalmi adója.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa nem járult hozzá a szuperfoszfát és a rézgálic forgalmi adójának áthárításához. Ennek fogva a szuperfoszfát felemelt forgalmi adója továbbra is 4%, a rézgálicé pedig 5 1/2% marad.

KÖNYVISMERTETÉS.

Korszerű sertésenyésztés és expresszhizlalás. Harmadik, népies használatra átdolgozott kiadás. Írta: Csáky Ferenc m. kir. gazdasági főtanácsos, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertés-hizlaló-telepének igazgatója. 132 oldal, 38 képpel. Ára 3-80 P. Kiadja a szerző, a „Patria”-nyomda R-T. nyomása.

Csáky Ferenc neve és expresszhizlalási rendszere már olyannyira ismert a „Köztelek” olvasói előtt, hogy sem a szerzőt bemutatni, sem a hizlalási rendszert, amellyel ez a munka elsősorban foglalkozik, nem szükséges részletezni. Ennek a hizlalási módnak a nagy gyakorlati jelentőségét és az azt ismertető munka kelendőségét igazolja az a körülmény, hogy rövid 6 esztendő alatt immár a harmadik kiadást éri meg, ami a magyar mezőgazdasági szakirodalomban, sajnos, ritkán előfordul, örvendetes jelenség. Ez az új kiadás elsősorban arra hivatott, hogy a jól bevált új hizlalási rendszernek — amely mindenestre különös hozzáértést és állandó gondosságot kíván — a kisebb gazdák között szerezzen új híveket, akiknek kezében van a hazai sertésállomány túlnyomó része. A könyv ennek megfelelően a sertésenyésztés általános kérdéseivel, valamint a helyes tenyésztéstechnikai ismeretekkel csak röviden foglalkozik, ennek keretében is azonban értékes gondolatokat vet fel a kötenyésztes fejlesztésének érdekében.

Tárgyalási menete egyébként sem követi a kézi-és tankönyvek szokásos rendszerét, hanem a tenyésztés és a hizlalás gyakorlati menetét. Minden sorából a sok évtizedes tapasztalattal rendelkező gyakorlati ember szól a sertésenyésztés és hizlaló gazdához, egyes kérdéseket, amelyeket különösen fontosnak tart, ismételtlen felvet és különböző szempontokból tárgyal.

A szokásos sertéstakarmányok rövid ismertetése után külön foglalkozik kor, nem és gazdasági rendeltetés szerint a sertések nevelésének és takarmányozásának kérdéseivel, valamint a különféle hizlalási eljárásokkal. Külön fejezet részletesen tárgyalja a szerző által kipróbált, propagált és a gyakorlatban is örvendetesen terjedő expresszhizlalási rendszert, annak gyakorlati fogásait és a várható eredményeket. A követendő elv a gyors-hizlalás: sok abrakkal, viszonylag kevés sertéssel, minél gyorsabban és minél több bevételt biztosítani.

Sikerült a könyvnek a sertésórákról, istállókról, hizlalóházakról és berendezéseikről írt része is, amelynek értékét jó fényképfelvételek és ábrák emelik. A sertés házi feldolgozásáról, a sertésbetegségekről, bántalmakról és járványokról, valamint az ellenük való védekezésről írt fejezetek a könyv általános használhatóságát növelik. Könnyen kezelhető takarmányozási példatár nyújt tájékoztatást a sertésenyésztés és hizlaló gazdáknak a megfelelő takarmányozásról.

Hr.

A kamilla gyűjtése és kivitele.

A magyar Alföld — sajnos — nagykiterjedésű szikeseinek egyhangúságát tavaszunkint szemét gyönyörködtetően változatosabb teszi a szélfű, a kamilla virágzása, amely fehér lepelként borul a szikfoltos mezőkre. A kamilla azonban nemcsak tavaszi látványosság, hanem nemzetgazdasági érték is, mert bel-és külföldön nagyon keresett gyógynövény, így tehát ebből a szikes mezőkön vadon termő kis virágból szorgos gyűjtőgetődi pénzt tudnak csinálni, megfelelő kezelés és gondos értékesítés után pedig üdítő ital és fontos gyógyszer lesz belőle.

A falusi kisemberek ezrei számára szikeseink vidékén a kamilla gyűjtése szép kereseti lehetőséget és

nem megvetendő mellékjövedelmet biztosít éppen azokban a koratavaszi hetekben, amikor a mezőgazdasági munka még nem ad teljes elfoglaltságot.

Amint április második felében, vagy legkésőbb május első napjaiban kivirul a szikések virága, a környező községek lakói, kivált a nincstelenek, korra és nemre való tekintet nélkül kivonulnak kamillát gyűjteni, ami túlnyomórészt külön e célra szerkesztett és vidékek szerint váltakozó alakú szedőfűszél, vagy pusztá kézzel való csipegetés útján történik. A leszedett kamillavirágot a gyűjtők a magukkal vitt zsákba töltik s amint a zsák megtelt, sietnek vele a Hangya Szövetkezetnek községükben működő beváltó helyére, vagy gyűjtő-telepére, hogy ott a hatóságilag előírt beváltási ár ellenében beszovaltassák. A beváltás alkalmával a megrostált kamillamennyiségért a kézzel csipegetett virágok fejében kilogrammonként 40 fillért, a szedőfűszél szaggatott virágért pedig kilogrammonként legalább 10, de mostanában 15—18 fillért fizet a Hangya.

Magyarország nagyon gazdag mindenféle gyógynövényben s ezek között a legfontosabbak egyike a vadontermő szélfű, a kamilla. Főzete (teája) illatos olajtartalma és csillapító hatású glikosidtartalma miatt ősidők óta nagyon elterjedt háziszér, amelyet, mint üdítő és gyógyhatású italt, ezenkívül pedig mint öblögető szert, továbbá belélegzésre, bőrgyulladások borogatására, belső bajoknál pedig gyógyításként használnak. Ezenkívül sebkezelési célokra gyógyszer-különlegességet gyártanak belőle, úgyszintén nagyon elterjedt fej-és hajmosó szer, amely a szőke női haját aranyos csillogásúvá és seíymes tapintásúvá teszi. Az egész világon évenként mintegy 100 vagon kamillát fogyasztanak, amiből Magyarország az utóbbi három évben 60—65 vagon szállított, a többi pedig Jugoszlávia, Románia, Bolgárország és Görögország termeli. A hazai évi 65 vagon termésből 4—5 vagon esik a belföldi fogyasztásra, átlag 60 vagon pedig külföldre viszünk. Legfőbb vásárlónk Németország, amely a kivitelnek kb. 2/3-át veszi át, azután következnek Olaszország, Dánia, az Észak Amerikai Egyesült Államok, Franciaország, Svájc, Hollandia, Egyiptom, úgyszintén a Skandináv és a Balti államok. Az 1938/39. évben 1-3 millió pengő értékben, az 1939/40. évben pedig több mint másfél millió pengő értékű kamillát vittünk külföldre, amelynek egyrésze nemes valuta ellenében kelt el.

A kamillaszedés nálunk évenként körülbelül 6—7000 szegény embernek ad az Alföld szikes vidékein pár heti munkát, mert a külföldre kivihető 60 vagon szárított kamilla előállításához ötször annyi mennyiségű, vagyis 300 vagon, tehát 3 millió kilogramm friss virág kell. Minthogy a legalacsonyabb beváltási ár kilogrammonként 10 fillér, a kamillaszedés a virágzás három hete alatt legalább kerekén 300.000 pengős keresetet juttat a kamillát szedő hat-hét ezer embernek, ezenkívül pedig ennél hosszabb időn át tisztességes keresetet ad annak a mintegy 3000 munkásnak is, akik a szárításban, a kezelésben, tisztításban, csomagolásban és a szállításban vesznek részt. Amíg a dús virágzás tart és a község közelében bőven található kamilla, egy-egy szedő napi 40—50 kilogrammot is be tud szorgáltatni, de persze amikor egyre távolabbra kell érte menni s egyre nagyobb utat kell megtenni a beváltóig, természetesen csökken a napi aratás mennyisége.

Mint már említettük, a kamilla túlnyomó részét szedőfűszél szaggatják, amely széles, három oldal-fallal ellátott, nyitott, dobozszzerű szerszám, nyitott oldalán fűszerszerűen kiképzett fenékrésszel. Hosszú nyeles változatát rendszerint maga előtt tolja a szedő, míg a rövid nyelűt maga felé húzza. E közben a virág-fejek a fésű fogai közé akadnak, leszakadnak s a dobozba hullanak. Ha a doboz megtelt, a gyűjtő annak tartalmát a vállán hordozott zsákba tölti s amint a zsák megtelt, siet vele a beváltóba, mert a leszedett kamilla-virág legfeljebb három óráig maradhat a zsákba halmozva, azután megmelegszik, megfűlled s az ilyen virág szárításkor széthullik, elporlódik,

tehát értékét veszti. A beváltó helyek a beszállított kamillát átrostálják és csak a tiszta virágot fizetik pontosan mérlegelt súlya szerint a földművelésügyi minisztérium által megállapított beváltási, illetve az ezt többnyire meghaladó napi árat. Az ily módon átvett virágot szárítani kell, aminek legegyszerűbb módja a padlásokon vékony rétegben szétterelve való szárítás. Ez azonban nagyon kezdetleges és legkedvezőbb időjárás mellett is legalább egy hétig tartó, tehát meglehetősen hosszadalmas eljárás. Jobb módszer az egymás fölé helyezhető keretekben való szárítás, legszebb száraz virágot pedig legrovidebb időn belül a műszárítás ad. A műszárításban erős légáramlás előidézésével 80—90 fokos hőben lehet szárítani s ez a szárítási eljárás mindössze fél—másfél óráig tart, amely alatt a kamillavirág semmit sem veszít üde színéből és hatóanyagából. Ami a szárítás közben elporlódik, azt kiszitálják és kamillalisztként értékesítik, főleg fej- és hajmosószert céljára, a rostában maradt hosszú szárú virágot pedig mint fürdővíz illatosítót használják fel.

A kivételre kerülő kamillát a magyar királyi gyógynövénykísérleti állomás ellenőrzi, minőségileg osztályozza és a minősített áru ládait vagy zsákcit minősítő jeggyel és ólomzárral látja el. A kamilla külföldre való kivitelére a Hangya szövetkezet kapott a kormánytól kizárólagos megbízást, amely e célra megszervezte a Cooperativa Kamillakiviteli Irodát. Ezzel a Hangya kettős kötelezettséget vállalt: egyrészt a hatóságilag megállapított minimális beváltási árak szem előtt tartásával minél nagyobb kereseteket igyekszik juttatni a kamillaszedéssel foglalkozó szegény embereket, másrészt pedig a minél tökéletesebb szárítási eljárás segítségével javítja a kivitt áru minőségét, tehát lehetőleg növeli a kiviteit. Az utóbbi célt szolgálják a Hangya szárítótelepei Balmazújvároson, Szeghalmon és Vásárhelykúton. Ezek a szárítótelepek a Hangya által beváltott kamillának immár több mint a felét szárítják meg és mindegyik szárítótelep igyekszik minél több kézzel csipett kamillát beváltani, mert ez a kivételre legkeresettebb minőség. Kitérő ötlet, hogy ezek a szárítótelepek a kamilla-idején befejezése után hagyma, káposzta, zöldség, főzelékfélék és gyümölcs feldolgozásával foglalkoznak és igen izletes készítményeket állítanak elő, amelyek mihamar nagyon népszerűek lesznek a jó háziasszonyok körében.

A Hangya szövetkezet f. hó 16-án tanulmányi kirándulást rendezett szeghalmi és vásárhelykúti szárítótelepeire és a tanulmányúton résztvevő állami és gazdasági szakemberek nagy elismeréssel adóztak ennek a szép eredményt felmutató szövetkezeti munkának, amely egy azelőtt alig értékelt szerény gyógynövény gyűjtésének, feldolgozásának és értékesítésének helyes megszervezésével több ezer szorgos munkásköznek biztosított jó kereseti alkalmat, egyúttal pedig jó minőségű kiviteli cikké fejlesztette szikes vidékeink vadontermő virágát, amely ma már diadalmasan állja a versenyt az azelőtt a világpiacon legelterjedtebb úgynevezett „római” kamillával, Románia termékével. A jobb minőség természetesen nagyobb értéket, tehát a szedésében és feldolgozásában közreműködő munkásságnak több kenyeret, külkereskedelmi mérlegünknek pedig a kiviteit fokozó és devizaszerző lehetőséget nyújt, tehát a szövetkezeti eszmének újabb sikeres érvényesülését, valamint szociális és közzgazdasági téren kivívott új és közhatalmú eredményét jelenti. —r—1 dr.

Enyhíteni kell a kedvezményes árú importkukorica értékesítési feltételeit.

Írta: Csáky Ferenc.

Vegyük sorba mindazokat a kikötéseket, amelyek a nehezen várt importkukorica forgalombahozatalához fűződnek és gazdaszemszögből tegyük meg hozzá észrevételeinket.

lőráseinak nem tesznek telezettségüket és szel-valóstitja meg.

ules.

és búzaártekre szóló fizetésekör és a búza-áraknak júniusra átszű- a fejében 20-25 arany-

akció.

szter a fésűgyapjas, asát és a népies tenyész- kívül jerekbárány ki- 144,655/1940. P. M. a földművelésügyi l, a vármegyei m. kir. akció részére szükséges előtérítke-kint 70-80 minőség és fejlettség 5000 darab választá- harányt osztának ki. fulati birtokosok, akik nem, vagy csak idő- legfeljebb 10 darab riezettségét vállalnak ügyefelé útmutatása e használat. A bura- e kijelölt juhászok- e költséget az akció

zinnék szeszét való ezések módosítása.

0-én érvénybe lépett az ásványolajadóra módosításáról, illetve t. e. végrehajtási pénzügyminiszteri posztította, hogy nehe- zkedett kell tekinteni, 775 fajsúlyú. Ennek pénzügyminiszteri 0-730-0-775 áhíre) alkalmazandók

Sedlmayr Beta

B	C 242
35. évi termés	
152-06	171-90
154-36	
136-01	161-30
149-90	167-40
162-80	188-10
172-28	200-33
183-09	177-83

att. for.

Sedlmayr Beta

B	C 242
1938. évi termés	
17-9	10-5
17-9	
16-2	15-9
18-5	18-8
13-1	11-4
16-3	10-9
19-3	10-1

zeptember ber 22-én

EMÉRGÉ
gumitextil hajtószíj

A CSÉPLÉSNÉL IS
zavartalan munkát biztosít.

1. Ára budapesti vagy szegedi hajóállomáson kocsira vagy vagonba rakva q-kint 19-75 P, májusi szállításhoz. Mérlegdíj, kövezetvám a vevőt terheli. Egyéb hajóállomásokon a fuvarkülönbözethez mérten nyer megállapítást az ára. Azok a hízlalók, akik a hajóállomástól távolabb lévő vasútállomáson kívánják a kukoricát átvenni, a vasúti fuvar viselni tartoznak.

Nincs említés téve a minőséggaranciáról, a megengedhető legmagasabb víztartalomról, valamint arról sem, hogy az átvételt egyszerre kell-e teljesíteni, avagy az igénylő kívánságához igazodó részletekben is le lehet hívni. Értesülesem szerint a minőségnek meg kell ülni a szokványminőséget, a víztartalom azonban a román kukoricánál 17% lehet. Ezzel szemben a hazai kukoricánál a víz ezidőszent csak 15%. A román kukoricánál megállapított 2% víztöbbletet annak egységárához kell számítanunk. A tőzsdei szokvány szerint 2% víztöbbletre 2½% térítés jár, ami pénzben 50 fillért jelent és ha még ehhez kövezetvámra és mérlegdíjra (ez állomásonként eltérő lehet) 10 fillért számítnak, úgy a „kedvezményes áru” kukorica tulajdonképpeni ára 20-35 P.

A minőség nagy átlagban távol fog állni a prima minőségtől és ez magától értetődik is, mert hogyha 17%-os víztartalommal hajóznak be kukoricát és ha az hetekig uszályban van, úgy annak be kell melegednie. Nyitott kérdés marad az, hogy elevátorozással, raktározási kezeléssel oly minőségre lehet-e hozni, hogy a szokványt megüsse. Nagyon jól tudjuk, hogy a 17% vizet tartalmazó kukorica vékonyan ömlesztve is csak rövid ideig óvható meg a bemelegedéstől, de ha 17%-nál több vizet tartalmaz a kukorica, a tőzsdeszokványok értelmében 20% vízig akkor is átvenni tartozunk a víztöbbletre eső térítés ellenében. Ez a térítés csupán a víztöbbletre nyújt kártérítést, de semilyen fedezetet sem ad a tárolási kockázatra és a terhes kezelés költségére, a minőségben beállható értékesítésre. Ezért fontos, hogy az a gazda, aki nagyobb mennyiségű kukoricát igényel, ne legyen kénytelen egyszerre átvenni az egész kiutalást, hanem azt a fogyasztáshoz és a tárolási lehetőségekhez igazodó beosztással hívassa le.

2. Kedvezményes áru kukoricát csak azok a gazdák jogosultak igénybe venni, akik több sertést állítanak be, mint amennyit egyébként hízlalni szoktak. Ez a kikötés talán nincs elég jól megfogalmazva, hiszen köztudomású, hogy az elmúlt évek kedvezőtlen értékesítési lehetőségei miatt a beállítani való sertésállomány megesökkent. Nagyon sok gazdaság apasztotta a hízlaló állományát. Ha például egy gazdaság, amelyik eddig évenként 500 darab sertést szokott hízlalni és most ott áll 300 darab beállítani való sültdőjével, aminek beállításával várt a régen beharangozott ócsoró román kukorica megjelenésére és az importkukoricát igénybe akarja venni, akkor 300 darab sültdőt 130 filléren felüli áron kellene vennie és 600 darab sertést beállítania azért, hogy 100 darab többletsertésre kapjon „kedvezményes áru” kukoricát. Ennek a kikötésnek tarthatatlan voltára számtalan lehetetlen variációt állna módomban vázolni, de nem kívánom a szót szaporítani. Ma örülnünk kell, ha van beállítási anyag és az kerüljön minél előbb befogásra.

3. A gazdának köteleznie kell magát arra, hogy minden igénybevett 5 q kukorica után 1 drb legalább 150 kg súlyú hízottsertést bocsát a kukorica átvételétől számított 5-7 hónap alatt a Magyar Állat- és Állati Termékek Kivitel Szövetkezet rendelkezésére. Erre nézve írásbeli megállapodást kell létesíteni és hogy a vállalt kötelezettségének eleget tesz, sertésdarabonként 20 pengő értékű biztosítékot kell letétbe helyezni.

A gazda papírforma szerint a forgalmi áránál körülbelül 2 pengővel olcsóbban kapja az említett gyengébb minőségű kukoricát, ez a látszólagos kedvezmény egy sertésre 5 q kukorica után 10 pengőt jelent és ugyanezzel 20 pengőt letétbe kell helyezni

és le kell kötni sertését egy előtte ismeretlen árral. Ezidőszent ugyanis a gazda négy értékesítési lehetőséggel számol: nevezetesen a helybeli, budapest-ferencvárosi, a wieni és a prágai, illetve szlovák viszonylattal és mind a négy piacról más és más nettó árat érhet el ab istálló. Értesülesem szerint a Magyar Állat- és Állati Termékek Kivitel Szövetkezet tetszése szerint diszponálhatja a lekötött sertéseket bármelyik általa megjelölendő piacra. Könnyen elképzelhető, hogy 5-7 hónap múlva az egyes piacok között 10, sőt több filléres értékesítési különbözet lehetséges, amikor egy olcsóbb piacra történő diszponálás esetén 1 drb sertésnél, a szabad sertéssel szemben 16-20 pengős bevételi hiány állhat elő.

Igénytelen véleményem szerint a feltételeket az alábbiak szerint kellene módosítani:

1. A kukorica árát az elősertésre vonatkozó fekvési paritásos viszony figyelembevételével egységesen kellene megállapítani, hogy a hajóállomástól távol fekvő hízlaló ne legyen hátrányosabb helyzetben. A víztartalomra vonatkozó alap kikötést a hazai kukoricára vonatkozóan azonosan 15%-os alapra kell megszabni. Egyébként a kukoricának a szokványminőségnek meg kell felelni. A lekötött mennyiség átvételére vonatkozó terminusos megállapodásnál a gazda kívánságait is figyelembe kell venni. Nem lehet közérdek az, hogy az áldozatok árán behozott kukoricát olyan raktárakba és tárolási lehetőségek közé kényeszerítsük, ahol a minőség tovább romlik. Nagyon jól tudjuk azt, hogy a bemelegedett kukorica csak azonnali fogyasztásra alkalmas, ebből alacsonyabb fejadag etethető. Csökkentett fejadag etetése mellett kihúzódik a hízlalási idő, növekszik a fenntartó takarmány-pazarlás, alacsonyabb lesz a takarmánykihasználás, lényegesen megdrágul a termelés.

2. A többletbeállításra vonatkozó kikötést el kell ejteni, sőt az igénylést honorálni kell abban az esetben is, ha már közelebbi időpontban történt beállításról van szó. Ugyanis nagyon sok gazda állított be sertéseket a kedvezményes importkukorica komoly hírére akkor, amikor még annak részletfeltételeit nem ismerhette.

3. Nagyon helyes, ha a Magyar Állat- és Állati Termékek Kivitel Szövetkezet részére minden 5 q kukorica után 1 drb hízott sertést kötünk le. Ez esetben a legelőbb kikötés az, hogy a Magyar Állat- és Állati Termékek Kivitel Szövetkezet szavatolja ab istálló azt az egységárat, amely a kihízott sertések rendelkezésre bocsátása időpontjában az összes értékesítési lehetőségek szerint a legmagasabb.

Megfontolás tárgya lehet — és nem látunk abban semmi kockázatot — egy olyan megoldás, amikor a Magyar Állat- és Állati Termékek Kivitel Szövetkezet a lekötött sertések után már most garantálna a ma elérhető legmagasabb árat és ha ezen az áron felül lennének a sertések értékesítve, úgy az ártöbbletnek 30%-a fölött az állam rendelkezhetne, amiben fedezet találna ennek a kukoricaellátási akciónak lényegesen kedvezőbb feltételekre való átdolgozására.

A fiumei marhaátadás során szerzett tapasztalatok.

Mint hogy az olaszok fiumei marhaátvételével kapcsolatban a meg nem felelő és kedvezőtlen minősítés miatt a gazdák részéről több panasz hangzott el, az Országos Állatértékesítési Bizottság elhatározta, hogy a fiumei átadásához lehetőleg minden alkalommal elküldi egy-egy tagját az átvétel megfigyelése, ellenőrzése és az esetleg szükségesnek mutatózó intézkedésekre javaslatot végt. Az Országos Állatértékesítési Bizottság felkérésére a május 14. és 15. napjain történt átadásnál, illetve átvételnél voltam jelen. Szerzett tapasztalataimról beszámoltam a kiküldött bizottságnak, valamint a Külkereskedelmi Hivatálnak, de az érdekelt hízlaló gazdákat közvetlenül is tájékoztatni óhajtom a „Köztelek” hasábjain.

A kérdéses héten Magyarországból Fiumébe az olaszok részére 173 kocsi 1743 darab marha érkezett, ezek közül I. minősítést nyert 1447 darab, II. osztályú minősítést 287 darab, III. osztályú lett 6 darab, a zona franca részére átadott 2 bika, kényszerelvágás 1 darab.

Az olaszok részére szállított anyag a jelenlegi követelményeknek általában megfelelő volt, bár volt közöttük néhány tétel kellőképpen nem javított, silány jószág is, amilyent kiszállítani tulajdonképpen nem lett volna szabad. Viszont volt több olyan extrém minőségű szállítmány, amilyenek a hosszú hízlalás és kiváló minőségét jelenleg nem fizetik meg, ezért nem is gazdaságos ilyen extrém minőséget előállítani és szállítani. Az egész anyagból messze kimagaslott az Esterházy hercegi hitbizományi uradalomnak 2 vagon igen szépen hízlalt és nagyon kiegyenlített marhája.

Az állatok átvételét és minősítését, megállapításom szerint, az olasz egykéz határozottan előzékenységgel és tárgyilagossággal végzi. A minősítést elsősorban a várható vágási nyeredék irányítja, az I. osztálytól legalább 56% vágási eredmény elérését kívánják meg. Ennek megfelelően az olyan jó vágódást ígérő idősebb állatokat is, amelyek egyébként sem koruknál, sem hízlaltsági fokuknál fogva tulajdonképpen nem I. osztályúak, ebben a legjobb minősítésben veszik át. Még a magas láb és a durvaság sem baj, ha jó vágódásra lehet remény. Ellenben nem szívesen veszik az elzsírosodott állatokat, valamint a kistestű állatokat általában nem kedvelik, ezeket még jó hízlaltsági állapot esetén is nagyrészt csak II. osztályúnak veszik át, mert szerintük a kis állat rosszul vágódik. Ugyanez áll a tehenekre is, amelyeknél az is nagyon fontos, hogy ne legyen nagy hasuk és nagy tögyük, mert ez esetben még jó hízlaltsági állapot mellett is II. osztályba kerülnek. A magyar alföldi marha keresztjeit megfelelő minőség esetén szívesen átvesszik I. osztályban, valamint a borzderest is, ezzel szemben a pizngautit nem kedvelik. A legutóbbi időnkig a jól hízlalt magyar alföldi marhát is átvették I. osztályban, de újabban ezt minden minőségben egy fokozattal alacsonyabban veszik csak át, vagyis a jobb magyar marhát II., a gyengébb magyar marhát pedig csak III. osztályban, arra való hivatkozással, hogy próbavágásaik szerint a magyar marhák csak 45-50% között vágódtak. Nem átvételi, hanem tenyésztési szempontból kifogásolják, hogy marháink közül nagyon soknak, csaknem felének rossz a hátsó lábállása és gyakori a szűk állás.

Nagyon előnyös az átvételnél a vagon kiegyenlítetttsége, mert ez esetben minden állatot könnyen I. osztályúnak minősítenek, míg ha egy szállítmányban van néhány ugyan elég jó, de a vagonban lévő társainál gyengébb marha, ezek könnyen II. osztályúnak minősülnek. Ennek következtében előfordul, hogy az általában jó vagonokból II. osztályúnak minősítettek egy-két olyan állatot, amilyen egy másik, általában gyengébb vagonban még I. osztályúnak átmegy. Ezt az eljárást azzal magyarázzák, hogy nem lenne helyes ésméltányos, ha egy kitűnően hízlalt, egyöntetű vagonért a gazda ugyanolyan összeget kapna, mint a másik egy kevésbé jó és kevésbé értékes vagonért; ezek között a különbözetet a minősítési fokozatok kevés száma miatt csak úgy tudják kifejezésre juttatni, ha egy-két állatot II. osztályúnak minősítenek. Viszont az általában gyengébb, átlagosan inkább II. osztályúnak minősülő vagon értékesítési eredményét csak úgy tudják megjavítani, ha néhány jobb állatot I. osztályúnak minősítik. Ezt az álláspontot és gyakorlatot nem lehet alapjában helytelennek és igazságtalannak tartani, csak az esetben okozhat nehézséget és hátrányt, ha a vagonok kisgazdák szedett marháiból teyödnek össze és ezeknél érvényesül ilyen átlagárat javító vagy gyengítő minősítés.

Bár az egyes egyedeknél lehet vitatkozni, hogy I. vagy II. osztályba valók-e, kétségtelen azonban

hogy a és III. minősít.

Az állapít. kivitel. jelenlét. történi. a mér. ményel. kifogás. dason.

Az vasúti. lesznek. nem va. az az á. is jó m. lévő. m. össze a.

A. időkig. érkezet. szerint. szállít. igyekez. hónap. 17 vagon. Ezek a. szállítot. kerül el. az öreg. növend. az any. is, elég. jövőben. A jutosz. talán an.

Telje. rendelt. Egonnak. kifogás. fejadat. egy íro. valamint. biztosít.

Nagye. gos Áll. zását. h. küldse. olaszok. az átadás. támogat. a fiumei. bélyegz. sokat ta.

AZ

A de

Jelen v. dr. előnök. Sándor dr. Miklós, G. János, Jász. dr., Kelemen. János dr., J.

Az OMC. gató, főelő.

Távolim. Dessewffy. Herólek. Saj. Lajos, Teib.

NI

KÉ

PÉ

MAGYAR SERTÉSHÍZLALÓ ÉS HÚSIPARI R.-T.

nagy-tétényi sertéshízlaló telepe
Budapest székesfőváros kezelésében
Bizományi sertéshízlalás, hitelfolyósítás
a hízlaltató felek részére

Előnyös feltételek! Részletes tájékoztatót, hízlalási feltételeket kívánságra küldünk
Telefon: Budapest 469-715, 469-784

Kezelve
1940

szágból Fiuméba az 3 darab marha érkezett 1447 darab, b. III. osztályú lett átadott 2 bika.

anyag a jelenlegi felelős volt, bár voltppen nem javított, tani tulajdonképpen volt több olyan milyennek a hosszú jelenleg nem fizetik ilyen extrém minőség egész anyagból hercegi hitbizony szépen hízalt és

sét, megállapításon tan előzetesekkel minősítést elsősorban tja, az I. osztálytól rését kívánják meg, gódást ígérő idősebb sem koruknál, sem donképpen nem I. sítésben veszik át, em baj, ha jó vágó-em szívesen veszik a kistestű állat- ket még jó hízaltak II. osztályúnak, at rosszul vágódik, reknél az is nagyon k és nagy tögyük, állapot mellett is földi marha keresz- szívesen átveszik rest is, ezzel szem- A legutóbbi időkb hat is átvették I. en minőségben egy csak át, vagyis a bb magyar marhát való hivatkozással, gyar marhák csak n átvételi, hanem k, hogy marháink ének rossz a hátsó

a vagon kiegyen- állapot könnyen n egy szállítmány- e a vagonban lévő nyen II. osztályú- ben előfordul, hogy stályúnak minősít- egy másik, általá- stályúnak átmev. , hogy nem lenne n hízalt, egyöntetű zetet kapna, mint é értékes vagonért; nősítési fokozatok kifejezésre juttatni, nak minősítenek. átlagosan inkább értékesítési ered- itani, ha néhány átki. Ezt az állás- alapjában helyte- csak az esetben a a vagonok kis- össze és ezeknél gy gyengítő minő-

vitatkozni, hogy ségtelen azonban

hogy a szállítmányból mindenesetre volt annyi II. és III. osztályú jószág, mint amennyi ilyenek lett minősítve.

Az állatok korának, illetve fogváltásának meg-állapítása, valamint lemészárlása a Magyar Állat-kiviteli Szövetkezet kiküldött tisztviselőinek állandó jelenléte és gondos ellenőrzése mellett megbízhatóan történik. Villamos mérleg még mindig nincsen, de a mérlegelés elég pontos és gondos. A mérési eredményeket 5 kg-ra lefelé kerekítik, amit már többször kifogásoltunk, de ez a gyakorlat állítólag megállapo- dásan nyugszik.

Az állatok bizony elég szakadtan kerülnek ki a vasúti kocsiokból és minthogy az átvétel itatva nem lesznek és emiatt a szénához is alig nyulnak hozzá, nem valami tetszetős látványt mutatnak. De azért az az állat, amely otthon jó volt, a fiemei átvételénél is jó marad. Általában a nem megfelelő kondícióban lévő, már alapjában kevéssé értékes állatok esnek össze a legjobban.

A magyarországi marhákon kívül a legutóbbi időkb hetenkint csak néhány vagon jugoszláv marha érkezett, többnyire gyenge minőségben. A jelek szerint az olaszok érdemlegesebb mennyiségű marha szállítást szeretnének elérni Jugoszláviából, valamint igyekeznek Romániából is marhát kapni, ahonnan hónapok óta nem jött már jószág. A kérdéses héten 17 vagon jugoszláv és 9 vagon román marha érkezett. Ezek minősége nem is hasonlítható az általunk szállítottéhoz, jó részük érdemleges hízalás nélkül kerül elszállításra, az anyag vegyes, sok közöttük az öreg ökor és tehén, valamint a fiatal és fejletlen növendék. Az egyes vagonokban is föltötte vegyes az anyag, nemcsak minőségben, hanem fajtajellegben is, elég sok a kereszteszi termék. Romániából a jövőben heti 30-40 vagon marhára számíthatnak. A jugoszláv és román marhák minősítése elég enyhe, talán amiatt, hogy szívesen szállítanak.

Teljes elismerést érdemel a MÁSZ Fiuméba kirendelt tisztviselőinek: Virágh Zoltánnak és Spastics Eggonak működése, akik nagy ügybuzgósággal és kifogástalan szakszerűséggel látják el a rájuk bízott feladatot. Kívánatosnak mutatkozik segítségükre még egy irodai tisztviselőnek rendelkezésre bocsátása, valamint az eddiginél megfelelőbb irodahelyiségnek biztosítása.

Nagyon helyes kezdeményezésnek tartom az Országos Állatértékesítési Bizottságnak azt az elhatáro- zását, hogy a fiemei átvételt saját tagjainak kiküldése útján is rendszeresen ellenőrizteti. Ez az olaszok részéről is méltányolt intézkedés megkönnyíti az átadást végző tisztviselőik helyzetét, akik ílymódon támogatást és megnyugtatót kapnak. Ugyancsak nagyon helyes, hogy a Külkereskedelmi Hivatal a fiemei átadáshoz leküldi minden alkalommal egy-egy helyvezést végző tisztviselőjét, akik az átvétel során sokat tapasztalnak és tanulnak.

K. T. S.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

A dohánytermelési bizottság gyűlése.

(1940 május 17.)

Jelen voltak: Fabricius Endre, majd Bethlen Pál gróf dr., elnökele alatt Cstпка Pál dr., Eszenyi Jenő, Fattinger Sándor dr., Ploth Tibor báró, Fluck Jenő dr., Galyóczy Miklós, Grábner Emil, Gajlhoffer István, ötámosi Geréby János, Jeszenszky Károly báró, Juhász Árpád, Kausoy Tibor dr., Kelemen Imre dr., Lenhardt János, Maletzky N., Nops János dr., Papp-Szász Tamás dr., Zsivánovits Béla.

Az OMGE tisztikara részéről: Fabricius Endre h. igazgató, előadó és Toldy Miklós titkár, előadó.

Távolmaradásuk kimentését kérték: Balogh Gyula, Desseoffy István gróf, Desseoffy Aurél gróf, Göcsy Tibor, Herodek Sándor dr., Mocsáry Dénes, v. Purgly Emil, Rhédy Lajos, Telbisz Imre dr., Zemanek Aladár.

A bizottság újjáalakulása.

Fabricius Endre OMGE h. igazgató a gyűlést megnyitva utal arra, hogy az egyesület alapszabályai értelmében a bizottságot három év eltelte után újjá kell alakítani. A bizottság elnökségének megbízatása, ugyanígy a bizottság mandátuma 1939 december 31-ével lejárt. Az egyesületi tanács nevében javasolja, hogy a bizottság elnökévé újból Bethlen Pál gróf dr.-t valasszák meg. (Éljenzés) alelnökké pedig Szechenyi Domonkos grófot, Telbisz Imrét és Desseoffy Aurél grófot. A bizottság tagjaivá a régi tagokat javasolja megválasztani, kiegészítve azokkal a tagokkal, akik a bizottság munkáját figyelemmel kísérve a bizottság gyűlésein eddig is többször mint vendégek megjelentek. (Helyeslés.)

A bizottság a javaslatot egyhangúan elfogadja.

Bethlen Pál gróf dr. elnök a maga és elnöktársai nevében megköszöni, hogy a bizottság bizalmával ismét kiténtette. Hangsúlyozza, hogy a bizottság munkájának irányítása során gondot kíván fordítani arra, hogy a bizottság munkája a dohánytermelés minden területén fel- elelje, s az megfelelő sikerrel is járjon. Kéri a bizottság tagjait, hogy ebben a munkájában támogassák. (Helyeslés.) Szívesen advozi Fattinger Sándor dr. miniszteri osztály- főnököti és Dohányjövődék megjelent vezetőit, a földmű- velésügyi minisztérium képviselőiben megjelent Kausoy Tibor dr. miniszteri titkár, a bizottság tagjait és a vendégeket. Majd részvét hangján emlékezik meg Hoffer Ferenc dr.-ról, a Dohányjövődéki Központ volt h. igaz- gatójáról, akivel a bizottság hosszú éveken át közeli kapcsolatot tartott fenn. Indítványozza, hogy a bizottság Hoffer Ferenc emlékét a mai gyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg. (Helyeslés.) Ugyancsak részvét hangján szól a bizottság érdemes tagjának, Góth Lászlónak elhalálozásáról és javasolja, hogy a bizottság részvétének adjon kifejezést. Ezután felkéri az előadót a tárgysorozat 2. pontjának ismertetésére.

Az 1939/40. évi dohánybevételek során felmerült termelői kívánások ismertetése.

Toldy Miklós előadó-titkár bejelenti, hogy az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően a bizottság alaposan áttanul- mányozta a dohánybevételek gazdasági szakértők jelentéseit s azokat feldolgozva, az azokból kitűnő termelői kívánásokat ismertet. Hangsúlyozza, hogy a bizottság előadója és előadója több alkalommal személyesen is résztvett a bevé- telésökön s így meggyőződést szerezhetek arról, hogy az előadott kívánások a termelői széles rétegei óhajának adnak kifejezést.

Az elmúlt termelési év terméseredményeit csak nagy vonásokban ismertet, kiemelve azt, hogy az elég kedvezőtlen volt. Az 1939. évi termelési időszakban Magyarországon összesen 29,639 kat. hold területen termelt dohány, összesen 198,320 q mennyiségben. Egy kat. hold átlagtermése 669 kg és 1 q dohány átlagbevétele 52-92 pengő volt. Egy kat. hold pénzeredménye pedig átlagban 354 pengőt tett ki. Bejelenti, hogy a bevételek részletes eredményét a „Köz- telek”-ben egy cikk keretében fogják feldolgozni. Majd a termelői kívánásokra rátérve, azok részletes ismertetése előtt kiemeli, hogy a legfontosabb kívánás abban domborodik ki, hogy a bevételek árakat a termelési költségekkel arányban állóan kell rendezni, amire már most felhívja a Dohányjövődék vezetőségének figyelmét s kéri, hogy ezt megfontolásra venni sziveskedjen. Bejelenti egyúttal, hogy a bizottság ezzel a kérdéssel külön is kíván foglalkozni, amikor az erre vonat- kozó kívánásokat elő fogja terjeszteni. A többi, ismertetésre kerülő termelői kívánásokkal kapcsolatosan kéri Fattinger Sándor dr. dohányjövődéki központi igazgatót, valamint a földművelésügyi minisztérium képviselőiben megjelent- Kausoy Tibor dr. miniszteri titkár, hogy a termelési értéket szolgáló termelői kívánások érvényesítését megfelelő jóindu- lattal támogassák és segítsék elő. Ezután röviden ismertetve a kívánásokat, azokat a következőkben foglalta össze: 1. A szinosztályozásnál állandóan felmerülő panaszok elkerü- lése céljából ennek a kérdésnek nem a színskála kiadása, hanem más, gyakorlati úton is eredményt nyújtó rendezése. Az ú. n. pirosszínű dohányoknak a világos osztályba való sorolása. 2. A pénzügyi súlyfeleleteknél azoknak a panaszoknak az orvoslása, hogy a pénzügyörök a nedves időjárás alkalmával felvett dohányoknak megfelelő súlylevonást hajtsanak végre. 3. Egy könnyen érthető magyarra fordított kiadása az önkéntes jegyzésköztési rendszer előírásairól, kárszámításairól, külön- leges sérelmes esetekben pedig azok orvoslása, általában a rendszer egyszerűsítése. Méltányos esetekben a jégkárt szen- vedett termelőknek kárelőleg folyósítása. 4. A dohány minő- ségjavító műtrágyázásának terjesztése céljából kedvezményes műtrágya vagy kamatmentes műtrágyabeszerezési hitel juttat-ása a földművelésügyi minisztérium termelési osztályának

bekecsesítésével. 5. A dohánybevételek árának a dohány- kertészek megélhetése szempontjából való rendezése, általá- ban pedig előrelátó gondoskodás arról, hogy a jövőben — a dohánykertészek kereseti lehetőségének csökkenése folytán — megfelelő számú dohánykertész álljon rendelkezésre. 6. Azok- ban a gazdaságokban — különösen a Felvidéken — ahol a dohánypaprikát a kor igényeinek nem felelnek meg, részükre kamatmentes dohánypaprika javítási kölcsön juttatása. 7. A dohánymintacsomók összeállításánál annak különös figye- lembevétele, hogy a minta csomókban olyan levelek kerülje- nek, amelyek előállítását és összeállítását a gyakorlati életben meg is valósítható. 8. A kihányás átvételi árának — függet- lenül az egyéb árak emelésétől — felemelése, hogy ilyen úton legalább a reafordított munka költsége megtérüljön. 9. A szabólisti dohány bevételei árának külön rendezése, amennyi- ben ennek minősége közelebb áll a kerti dohányhoz, mint a nagylevelű dohányokhoz. 10. A juvarpótlék összegének a valóságnak megfelelő megállapítása, általában pedig annak a termelés költségének emelkedésével arányban álló emelése. 11. A dohányjövődék megfelelő időben való kiosztása.

A továbbiakban elismeréssel szól a Dohányjövődék vezetőségének arról az intézkedéséről, hogy a dohánybevételek tisztelt a termelési és folyamán többször kiszálltak a termelőkhöz, jó tanácsot láttak el és oktatták őket. A Dohányjövődék vezetőségének ezért a termelési értéket szolgáló intézkedéseiről a termelő gazdatársadalom köszönetét tolmácsolja. Kifogá- solja azonban, hogy a dohánybevételek tisztelt a bevételek során egyik körzetből a másikba helyezik át s az új beváltó tisztelt a helybeli viszonyokkal nem ismerősek, de az sem közömbös, hogy a beváltó tisztelt így nem azt a dohányt váltják be, amelyre vonatkozó termelési utasításait kiadták. Ezért kéri a Dohányjövődék vezetőséget, hogy a dohány- beváltó tiszteltnek az egyik körzetből a másikba való áthelye- zését a jövőben lehetően mellőzze. Végül elismeréssel szól a Dohányjövődéknek a mezőgazdasági kiállítás keretében rendezett kiállításáról, ahol az elmúlt termelési időszakban ter- mette legjobb dohányok kerültek bemutatásra s hasznosan szolgálták és tanulságot nyújtottak a helyes minőségű ter- melés irányára. Felvett a gondolatot, nem volna-e célszerű a legjobb termelési eredményt elért termelőknek az országos mezőgazdasági kiállításra az elismerés külső kifejezését nyújtó valamilyen emlékérem vagy vándorszerleg juttatása, úgy, ahogy az már több kiállítási csoportban évek óta meg- van szervezve. Kéri a Dohányjövődék vezetőséget, hogy ezt a javaslatot vegye fontolóra. Majd ismertetve a legjobb ter- melési eredményt elért termelők nevéit, kéri a bizottságot, hogy jelentését vegye tudomásul. (Helyeslés.)

Fabricius Endre h. igazgató hangsúlyozza, hogy az összes termelői kívánások között legszembetűnőbb, leg sürögesebb a dohánybevételek árának a termelési költségeivel arányban álló rendezése, ami a termelési érdeke szempontjából innár elkerülhetetlen. Rámutat arra, hogy ha a kincstár a dohány- beváltási árakat megfelelő módon nem rendezi, a magyar dohánytermelés veszedelmes helyzetbe kerülhet. Már ebben az évben is nagy nehézségek mutatkoztak a dohánykertészek szerződésénél, ami érthető is, mert napi 60-80 filléres kereseti lehetőség nem eszabítja a dohánykertészeket arra, hogy dohánymunkára leszerződjenek, amikor bármily más munka vállalása esetén ennek az összegnek többszörösét megkereshetik. Eppen ezért kéri a Dohányjövődék vezetősé- gét, hogy már most foglalkozzon a dohánybevételek árak rendezésének gondolatával.

Eszenyi Jenő csatlakozik Fabricius Endre megállapítá- sához, kiemelve azt, hogy csak megfelelően megállapított beváltási árak biztosíthatják a termelés jövőjét. Nem lát érdekelletét a termelő gazdaközönség és a Jövődék között, mert a Jövődéknek is érdeke, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű dohányt tudjon átvenni. Ez viszont csak úgy biztosítható, ha megfelelő árat is fizet. Megemlíti, hogy a dohánytermő terület oly jelentősen csökkent, hogy az azon termelt átlagos terméseredmény mellett talán még a belső szükséglet sem fedezhető. Könnyen jelentkezhetnek olyan exportlehetőségek, amelyeket már kielégíteni sem tudunk. A mai beváltási árak számításai szerint az önkölt- seget is alig fedezik. Amennyiben a dohánybevételek árának komoly számottevő emelése nem történne meg, úgy — véle- ménye szerint — Magyarországon a dohánytermelés jelen- tősen vissza fog esni és bekövetkezik az az idő, hogy a Dohány- jövődéknek kell nehéz munka és áldozatok útján új termelőket megszerzéséről gondoskodnia.

Fattinger Sándor dr. köszönettel szól a bizottságnak ebben az időben való összehívásáért, hogy ilyen alkalommal is módot nyújt a termelés egyes fontos kérdéseinek meg- tárgyalására. A szinosztályozásnál panaszolt hibák kiküszö- bülésére ajánlja, hogy a bizottság készítsen egy elgondolásá- nak megfelelő színskálát, amit meg fog vizsgáltatni, de nem hiszi, hogy ez a megoldást előbbre vinné. Helyesebbnek tartja a Jövődék által már követett eljárásnak szélesebb

NITROGÉN NÉLKÜL NINCS NÖVÉNYI ÉLET!

PÉTI SÓ 17%

MÉSZSALÉTTROM 15.5%

KÉNSAVASAMMONIÁK 20.5%

MÉSZNITROGÉN 19-21%

n i t r o g é n - t a r t a l o m m a l !

PÉTI NITROGÉN MŰTRÁGYAGYÁR R.-T., Budapest, V. Ker., Nádor-u. 21. Telefonszámok: 128-599, 114-267.

R.-T.

ítás

küldünk

körben való elterjesztését olyan módon, hogy a beváltó tiszt a helyszínen állítsa össze a mintacsomót, amelynek alapján a beváltás igazságosan végezhető. Elfogadja, hogy az önkéntes jégbiztosítási rendszerrel kapcsolatosan merülhetnek fel kívánságok, a rendszert magát a gazdák jórésze nem érti meg. Az eddig felmerült kívánságokat az Országos Mezőgazdasági Kamara egy értekezletén megtárgyalta, majd eldöntésre került, hogy egy népszerű ismertető füzetet fog a Jövedék kiadni. A rendszer lényegével összeegyeztethető kívánságok és javaslatok megtárgyalására lehetőség van a felügyelőbizottság keretén belül és ez meg is történik. A bizottságot a közeljövőben össze is kívánja hívni, de ott a rendszer lényegét illető változások az első hat éves ciklus lejártá előtti nem eszközölhetők. A műtrágya használatának kiterjesztésére a Jövedék gondot fordít, sőt annak beszerzését is elősegíti. Megemlíti, hogy ma a műtrágya beszerzésénél nehézségek észlelhetők, különösen azoknál, amit külföldről hozunk be. A Jövedék az őszi beszerzés lehetőségét a múltban is már elősegítette. Lehetőséget lát abban, hogy esetleg a költségvetési keretén belül pajtajavítási kölcsönöket is juttasson a Jövedék az arra rászorulóknak, bár erre módot eddig csak a kerti vagy virágjainak dohánnyra áttérő termelők élvezhettek. Hangsúlyozza, hogy a szabócsi dohányok beváltásánál már észlelhető volt a minőségkülönbség és így ezeknél a dohányoknál a beváltási eredmény is sokkal jobb volt, mint a nagylevelű debreceninek. A panaszolt nagyobb fuvar-költséget kellő igazolás esetén a Jövedék a múltban is megfizette s erre a lehetőség a jövőben is megvan, a fuvarpótlék megállapított árának emelése viszont az árkérdéshez tartozik. Végül hangsúlyozza, hogy a Dohányjövődéknek is érdeke, hogy annyi dohány teremjen, mint amennyire az országnak szüksége van, míg a kivételre természetesen dohány eddig ráfizetéssel járt. Maga is belátja, hogy a termelésnél nehézségek észlelhetők s lehetséges, hogy az állandó behívások és az ebből eredő munkahiány szintén kedvezőtlenül befolyásolja a termőterület nagyságát.

Bethlen Pál gróf dr. elnök berekeszti a vitát, elismeréssel szól az előadó részletes előterjesztéséről, egyúttal megköszönve Faltinger Sándor dr.-nak az adott tájékoztatást, határozatként kimondja, hogy a bizottság a jelentést tudomásul veszi.

Kedvezményes áru gazdánoktól szétosztása a gazdasági egyesületek útján.

Toldy Miklós előadó titkár bejelenti, hogy a Dohányjövődék vezetőségének hozzájárulása folytán lehetőség nyílt arra, hogy a gazdatiszadalmak és gazdasági egyesületek útján kedvezményes áru gazdánoktól (kg-ként 13 pengő ár) juthasson. A bizottság ebbe az akcióba bevonta a törvényhatósági gazdasági egyesületeket, amelyek a lebonyolítás megszervezése céljából közvetlenül a Dohányjövődékekkel léptek érintkezésbe. Elismeréssel szól a Jövedéknek emmel a kérdésnél tanúsított szíves előkészítettségéről, ami megadta a lehetőséget arra, hogy a gazdák ne csak a dohánybeváltó hivataloknál, hanem érdekképviseleti szervek útján is hozzájuthassanak kedvezményes áru gazdánoktól. Kéri bejelentése tudomásulvételét.

Faltinger Sándor dr. hangsúlyozza, hogy a Dohányjövődék minden lehető elkövet a nikotinok mint növényvédelmi szernek terjesztése érdekében, bár annak elterjedése elé a szigorú előírások folytán sok nehézség hárul. A Jövedék már eddig is igen kedvező eredményeket ért el a gazdánoktól és abból jelentős mennyiséget visz külföldre. A siker oka abban van, hogy méltányos áron tudja azt a vevők rendelkezésére bocsátani.

A bejelentést a bizottság jóváhagyóan tudomásul veszi.

A földművelésügyi miniszter leirata a dohánykertészek felmondási idejének meghosszabbítása ügyében intézett előterjesztésre.

Toldy Miklós előadó titkár hivatkozva a földművelésügyi miniszterhez a dohánykertészek felmondási határidejének meghosszabbítása s december 25-től január 31-ig terjedő időben való megállapítása ügyében intézett előterjesztésre, jelenti, hogy a pénzügyminiszter nem járult hozzá a felmondási határidő meghosszabbításához arra való hivatkozással, hogy a határidő kitolása esetén a dohánykertészeknek nem állna elég idő rendelkezésükre új elhelyezkedés keresésére. A leirat megfontolásra ajánlja az egyesületnek, hogy javaslatot tegyen arra, miszerint a felmondásban lévő dohánykertészeknek a gazdaságban való tartózkodási idejét szabályozzák. Erre nézve az eddigi gyakorlatot tartja a legalkalmasabbnak. Kéri a bizottságot, a leiratban foglaltakat vegye tudomásul. A bizottság a bejelentést tudomásul veszi.

Folyó ügyek.

Toldy Miklós előadó-titkár jelentést tesz arról, hogy a pénzügyminiszter leiratban értesítette az egyesületet az 1940.

évre engedélyezett 60 pengős rendkívüli holdpénzfelőleg juttatásának módjaitól, amiről a „Köztelek” részletesen beszámolt. Jelenti továbbá, hogy a pénzügyminiszter elrendelte a dohánykertész-szerződésminiták kötelező használatát, amely rendelkezés kiadása előtt az egyesület kiküldöttje több alkalommal résztvett az ezekre vonatkozó tárgyalásokon és a termelői érdekeket képviselte. A tárgyalások során az egyesület több javaslatát elfogadta a tárgyalóbizottság. Kéri a bizottságot, hogy jelentést vegye tudomásul. A bizottság a jelentést jóváhagyóan tudomásul veszi. Elnök, más tárgy nem lévén, a gyűlést berekeszti.

A földművelési és növénytermesztési szakosztály

május 29-én (szerdán) d. u. 5 órakor az OMGE székháza tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., I. em.)

gyűlést

tart.

Tárgysorozat:

1. Hazai burgonyatermesztésünk újjászervezése. (Előadók: Kristály Aladár dr., a m. kir. Növénytermelési Hivatal vezetője és Beke László ny. m. kir. gazd. akad. tanár.
2. Határozati javaslat.
3. Hozzászólások.

Fabricsius Endre s. k.

Telbisz Imre s. k.

h. igazgató, főelőadó. szakszervezeti elnök.

Vendégeket szívesen látunk!

VEGYESEK.

Házasság. Szarvasi Margit dr., néhai Szarvasi Dezső hadbiztos-vezéres és Domokos Mária leánya és Wellmann Imre dr., Wellmann Oszkár dr. egyetemi ny. r. tanár, felsőházi tag és Bíró Ágnes fia házasságot kötöttek.

Halálozás. Id. jeszenicezi Jankovich László ny. m. kir. huszárezredes, cs. és kir. kamarás, földbirtokos életének 73. évében, folyó 14-én elhunyt. Május 17-én, pénteken délután 3 órakor a rácalmási családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Góth László í. Góth László m. kir. kormányfő-tanácsos, uradalmi jószágigazgató folyó hó 14-én, munkás életének 56. évében Nyírbátoron, tragikus körülmények között elhunyt. A megboldogult a magyar gazdatiszti karnak értékelte és értékes tagja volt, akinek minden célja a gondozására bízott uradalom fejlesztése és a belterjes üzemágak okszerű fokozása volt. A föld iránti szeretetével, nagy gyakorlati tudásával érte el az általánosan méltányolt szép eredményeket. Nagy elfoglaltsága mellett mindig talált időt, hogy a közéletben is teljesítse kötelességét és évtizedeken át igen tevékeny részt vett az agrar-mozgalmakban. Szociális érzelme vezette abban, hogy mint járási mezőgazdasági bizottsági elnök, vidéke kisembereinek ne csak vezetője, hanem tanítómestere is legyen. Közvetlenül halála előtt a „Köztelek”-hez írt búcsúsorai is a magyar föld iránt érzett szeretetéről tesznek tanúbizonyosságot. Búcsúsoraiiban kifejezésre juttatta a mezőgazdaságunk jövője iránti aggodalmait és azt hangoztatja, hogy csak az intenzív gazdálkodás, a sok munkaalkalom és az igazi összetartás biztosíthatja a magyar mezőgazdaság jövőjét. Az ország kiváló gazdát, a „Köztelek” értékes munkatársát, a hozzá közel állók pedig igaz barátot veszítettek el benne.

A kartelbizottság megalakítása. A kormányzó a m. kir. miniszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésére az 1931. évi XX. t.-c. alapján alakított kartelbizottság elnökévé Heller Farkas dr.-t, a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem ny. r. tanárát, helyettes elnökévé Mutschenbacher Emil dr. felsőházi tagot, az OMGE ügyvezető-igazgatóját három év tartamára kinevezte. Egyidejűen a

m. kir. minisztérium a kartelbizottság tagjait is kinevezte.

Vitéz nagybányai Horthy István a MÁV elnöke. A minisztertanács a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter előterjesztésére vitéz nagybányai Horthy István c. miniszteri tanácsost a M. Kir. Államvasutak igazgatóságának elnökévé nevezte ki.

Gazdanap Losoncon. A visszacsatolt felvidéki részek mezőgazdasági kultúrájának ápolására, a gazdatiszadalm szervezethez és erőpróbjájának bemutatására céljából a Nógrádmegyei Gazdasági Egyesület június 2-án Losoncon gazdanapot és díjazással egybekötött állatkiállítás és állatvásárt rendez. A kiállításra hozott állatok bírálata a kiállítás ünnepélyes megnyitása követi, majd egyesületi választmányi gyűlés, gazdaértekezlet lesz, amit a „Palócz Házipar Szövetete” megtekintése és szövetkezeti és termelési filmbemutató követ.

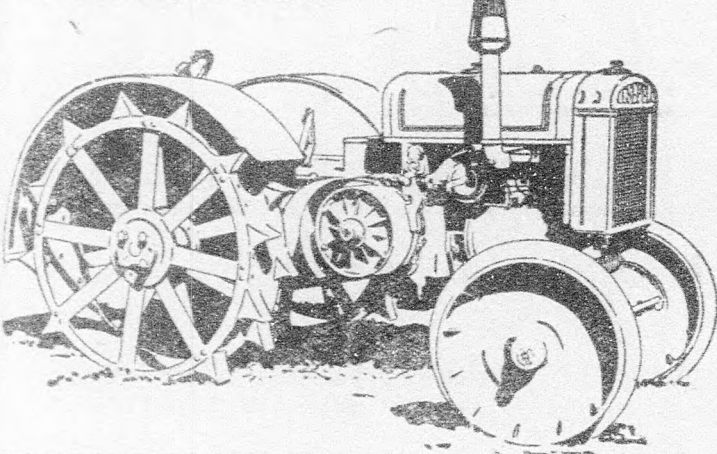
A Békésvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület május 26-án délelőtt 9 órakor igazgatósági gyűlést, azt követően 11 órakor Orosházán a Kisbirtokosok Szövetségének székházában rendez közgyűlést tart. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó, a határozatképesség megállapítása, jegyzőkönyvhitelítők felkérése. 2. Jelentés az 1938/39. üzemi év működéséről. 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése, az 1939. évi zárszámadások bemutatása és a felmentvény megadása. 4. Számvizsgáló-bizottsági tagok választása egy évre. 5. Az 1940. évi költségvetés megállapítása. 6. Az egyesület „Állattenyésztő Egyesületté” való átalakulásának kimondása. 7. Különböző jelentések. 8. Tagsági be- és kilépési ügyek. 9. A szarvasmarha-hizlálási osztály jelentése. 10. A mangalicellenőrző osztály jelentése. 11. Indítványok. 12. Elnöki zárzó.

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet közgyűlése. A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet tizenötödik évi közgyűlésén Rómában a jelenlegi közgyűlés elnökével és amerikai kormány kiküldöttét választotta meg. Alelnökök lettek Péchy Tibor államtitkár, állandó magyar megbízott és Svájc kiküldöttje. A közgyűlés alkalmából rendezték meg a nemzetközi mezőgazdasági filmpályázatot is. A „Mindennapi kenyérünk” című magyar film a második díjat nyerte és a paprika-termeléséről készült film szintén díjazást ért el.

Négyszáz alföldi gazda látogatása a Kisalföldön. Május 18—20-án zajlott le a „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség által rendezett második gazdatiszadalmi társasutazás, amelynek keretében az alföldi — csongrádi, kiskunfélegyházi, kecskeméti, nagykőrösi és ceglédi — gazdák látogattak meg kiskunfélegyházi gazdatiszadalmat. Az alföldi gazdák különvonata május 18-án hajnalban indult el Csongrádról és 380 utassal a kora délelőtti órákban érkezett meg a Kisalföldre. Érsekújvárról a hagyományos cigányzenén kívül a város vezetőinek küldöttsége várta a vendégeket Jaross Vilmos főispánnal, a Nyitra—Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület elnökével és Övedy János polgármesterrel az élen. Az érsekújvári polgármester üdvözlő szavaira vitéz Lovassy István csongrádi bankigazgató válaszolt. Valamennyi állomáson lelkes fogadtatásban volt részük az alföldi vendégeknek. A Galánta környékén elszállásolt alföldi gazdák május 19-én délután Kutty Géza dr. elnök és Nagy Ferenc főigazgató kalauzolásával a Hanza Központi Szövetkezet telepét tekintették meg. A vendégeknek a látottak feletti elismerését hálás szavakkal Kovachich Árpád, a Kiskunfélegyházi Gazdasági Egyesület titkára és Bezzegh Ernő a Ceglédi Gazdasági Egyesület elnöke fejezte ki, megköszönve a kalauzolást és vendégelutalást. A Kisalföldről a gazdakülönvonat május 19-én délelőtt érkezett vissza Budapestre, ahol a Falu-Gazdaszövetség székházában Mayer János elnök üdvözölte meleg szavakkal a társasutazás résztvevőit. A gazdák nevében Forgó Mihály csongrádi kisbirtokos mondott köszönetet a gondos rendezésért.

CSEPEL-TRAKTOR

40 lóerős!

Rendkívül csekély üzemköltség!

40 lóerős!

Hosszú élettartam! Legkiválóbb kipróbált nemes anyagokból!

Legminimálisabb alkatrészszükséglet és alacsony beszerzési árak!

Nagy teljesítőképesség minden talajon.

Alacsony ár és kedvező fizetési feltételek.

Több éves referenciákkal szolgálunk.

G y á r t j a: WEISS MANFRED Acél-, Fémművei R.-T., CSEPEL

Eladási központ: AGRARGLOBUS Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Telefon: 126—681

Budapest, V., Szent István-körút 12

Sürgöny cím: Agrobudapest

Állattenyésztési vándorgyűlés Ipolyvágyon. A Bars-Hontvármegyei Állattenyésztő Egyesület május 19-én vándorgyűlést tartott Ipolyvágyon Sáska Dezső alispán, egyesületi elnök elnöklésével, amelyen a környék gazdái nagyszámban vettek részt. Képviselettel magát a földművelésügyi minisztérium Santl János m. kir. gazdasági felügyelővel, az OMGE és az Országos Törzskönyvelő Bizottság képviselőjében Szent-Gály Faur Géza dr. fogalmazó, a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara Taróczy Herbert dr. és Frideczky Ákos dr. kamarai tanácsosok, a Kisalföldi Szarvasmarhatenyésztők Egyesülete képviselőjében Thiringer László igazgató, a vármegyei gazdasági egyesület részéről Farkas Géza földbirtokos, továbbá Salkovszky Iván országgyűlési képviselő és még sokan mások voltak jelen. Sáska Dezső alispán, egyesületi elnök üdvözölte a megjelenteket és megnyitotta beszédében rámutatott arra, hogy a vármegye állattenyésztése a csehek 20 éves uralma alatt teljesen lehangyolott, úgyhogy a törzskönyveléssel kapcsolatos bírálatok során a vármegyében 94 községi bikát alkalmatlannak minősítettek, de szigorúan bírálva legalább 150-et kellett volna kimustrálni. Ennek a reményének adott kifejezést, hogy a gazdák megértik az állattenyésztő egyesület célkitűzéseit, amely elsősorban a közérdeket szolgálja. Kérészt József m. kir. gazdasági felügyelő, az egyesület igazgatója beszámolt a vármegye gazdáinak szerepléséről az ez évi országos mezőgazdasági kiállításon. Megemlíkezett arról, hogy Alsó-zece és Felsőzece község összesen 6 bikával szerepelt a kiállításon, ezekből 4 bika díjat nyert. E községek a cseh uralom alatt is áldozatokhoz voltak állattenyésztés érdekében és rendszeresen hoztak Svájcba fel tenyészállatokat. Utalt a garamvölgyi tájfajta nagy értékeire, amelynek a továbbnevelése az állattenyésztő egyesület jövő célkitűzése. Vitéz Pallatnyus-Ábrahám János jószágigazgató tartotta meg ezután nagy érdeklődést keltő előadását „Az ipolyvölgyi szarvasmarha tájfajta gyakorlati értékéről” címmel. A nagyjértékű előadást a „Köztelek” folyó évi 21. számában közöltük. Andrassy Iván gazdasági felügyelő a tenyészszűző neveléséről, Thiringer László igazgató a helyes szarvasmarhabizalásról, ezzel kapcsolatban a németországi és olaszországi hízórt marha átvételéről számolt be tapasztalatai alapján. A jól sikerült vándorgyűlés az elnök zárószavaival ért véget.

Pest vármegye a selyemtenyésztésért. Pest vármegye közjóléti szövetkezete nagyarányúan fejleszteni kívánja a vármegye selyemtenyésztését. Ezért az eperfaállomány fokozatos növelésére irányuló gondoskodásán kívül, már a most bekészített tenyészési évről 1000 pengőt tűzött ki azoknak a vármegyei szorgalmas selyemtenyésztőknek a jutalmazására, akik a beigazoltan saját tenyészésükből származó legtöbb és legjobb minőségű gubót szolgáltatják be. Az 1000 pengőből a következő jutalmak kerülnek kiosztásra: 1 drb 100 pengős, 1 drb 75 pengős, 8 drb 50 pengős és 17 drb 25 pengős jutalom. A jutalmakat az országos selyemtenyésztési felügyelőség kijelölése alapján az év őszén juttatják el a jogosultakhoz.

Ingyen faesemete fásítás céljaira. Az államerdészeti csemeték faesemete- és suháng-feleslegét az idén ősszel és 1941 tavaszán szétosztják az igénylő birtokosok között. Az alföldi erdők, fasorok, szélfogópaszták és facsoportok telepítésére, az ország bármely részén lévő kopár és vízmosásos terület beerdősítésére, továbbá a Balaton közvetlen környékének fásítására erdei faesemete és suháng az államerdészeti csemetekertekből a kiszédesítők, megokolt esetekben a csomagolás és vasúti állomásra való kiszállítás költségeinek elengedéseivel ingyen kapható; erdőterületek vágásainak és tisztításainak beerdősítésére, továbbá egyéb fásítási célra pedig a megállapított ár, valamint a felmerülő csomagolási és vasúthoz való szállítási költségek megtérítése ellenében. Önkéntes erdőtelepítésekre, ha a földtulajdonos a beerdősítést kívánt területnek a törvény hatálya alá tartozó törzskönyveléséhez előzetesen hozzájárul, teljesen díjmentesen adnak faesemeteit. Az 1940. évi erdőfásításhoz szükséges faesemeteit és suhángot legkésőbb július végéig, az 1941. évi tavaszi ültetéshez szükséges csemetéket és suhángokat pedig folyó évi október végéig kell igényelni az illetékes erdőigazgatóságnál. Alföldfásítási célra 5000 darabot meg nem haladó mennyiséget a községi előjárás útján is lehet igényelni.

A kukorica világgiazi helyzetéről beszámoló német jelentés szerint az argentinai kitűnő terméseredmény más években ilyenkor már javában éreztette hatását az európai piacokon. A mai viszonyok között azonban az államok teljes elzárkózása következtében egyelőre még a tengerentúli készletek hatása nem tapasztalható. A hivatalos argentin jelentés szerint a kukorica ezévi termése 11 millió tonna. Egy millió hektár késői vetés még nincs learatva, valószínűség szerint állatokkal fogják zölden lelegeltetni. Argentína évi rendes szükséglete 1-4 millió tonnát tesz ki, úgyhogy kivételre 9-6 millió tonna áll rendelkezésre. Ilyen nagy kivétellel Argentína még a legjobb kukoricatermő években sem rendelkezett, mert az 1936-37-es rekordévben is csak 8-9 millió tonna kukoricát vittek ki. Kereskedőkörökben számolnak azzal, hogy a mos-

tani viszonyok között többet, mint 5-4 millió tonnát nem tudnak majd exportálni, úgyhogy a következő termésig hatalmas tartalék marad. A behajózások úteme nem halad a szokásos gyorsasággal, ezideig mindössze 350,000 tonna kukoricát vittek ki. Az argentin kormány a kukoricának belföldön való felhasználását kívánja előtérbe helyezni és a belső fogyasztást 2-7 millió tonnában irányozta elő, ami majdnem kétszerese a rendes évi belső fogyasztásnak. Az argentinai újságok erős propagandát folytatnak a kukoricának belföldi fogyasztása érdekében. A kormányzat vigyáz arra, hogy a kukorica ára a nagy kínálat következtében ne essék. Kevés a remény arra, hogy az Északamerikai Egyesült Államok nagyobb kukoricamennyiséget vegyenek át, mert az USA-még a múlt évi aratásból is megfelelő tartaléka van, amennyiben pedig az idei kukorica nem fedezné a belföldi fogyasztást, a behozatal az esetben is olyan kismérvű lenne Argentínából, hogy nem befolyásolná az ottani helyzetet. Argentína tehát csak az európai államok felé bonyolíthatna le számottevő kivételt, ami azonban a mostani drága szállítási és biztosítási költségek mellett és megfelelő hajóúri hiánya miatt sok nehézségbe ütközik. Az Északamerikai Egyesült Államok kukoricapiaca szűk. A farmokon tárolt kukoricatartalék hivatalos becslés szerint 32-7 millió tonnát tesz ki, szemben a múltévi 30-6 millióval. A piacokra való kukoricafelhozatal szűk határok között mozog. A Délafrikai Unióban újabb esőzéseket jelentenek, úgyhogy ennek következtében a késői kukoricavetések nagyrésze kitűnően tud fejlődni. A Délafrikai Unió új kukoricakínálatával a világgiazi piacon nem jelentkezik. Szállítások Anglia felé azonban a múlt évi tartalékokból rendszeresen folynak. Romániában a kukoricapiac igen élénk, a búzakivételi tilalom miatt a kukoricáinak emelkedtek. Az időjárás az egész országban kedvező volt a vetésre, a moidvai és az erdélyi részekben a talaj nedvessége miatt kissé későre maradt. A belső kereslet a kukorica iránt erősebb lett. Magyarországon, állapítja meg a német jelentés, a takarmányozás helyzete tovább rosszabbodott azáltal, hogy az áradás folytán nagy területek kerültek víz alá. A Romániából behozott kukorica csak az azonnali szükségletet fedezi. Jugoszláviában is nagy a szükséglet kukoricából, úgyhogy a földművelésügyi minisztérium 100,000 tonna kukorica vámmentes bevételét helyezte kiltásba, ezzel egyidejűleg hivatalosan megállapítják az országban lévő kukorica mennyiségét. A kukorica terméskiltásai az áradások következtében kissé rosszabbodtak.

Gazdásztalálkozó. A magyarvári gazdasági akadémiát 1884-85 és 1886-ban végzett hallgatók június 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartják 55 éves találkozójukat Budapesten a Köztelek nagytermében, amelyen az aranykivétellel kitüntetett, később végzettség is részt fognak venni. A meghívók már szétmentek. Aki az egykori hallgatók közül illet kézhöz nem vett volna, sziveskedjék a találkozóhoz érte tudomást venni és részvételt Jeszenszky Pál ny. vezérigazgatóval (Budapest, XIV., Rövid-u. 12.) mielőbb közölni.

A földművelésügyi minisztérium június 1. rádiós gazdasági előadásai. 2-án vasárnap délután 3 órakor: a) Marcsis Árpád dr. m. kir. állategészségügyi tanácsos, egyetemi m.-tanár; A szarvasmarhák és sertések járványos elvtelése. b) Kolbai Károly m. kir. gazd. akad. r. tanár: A magyar zöldmezőgazdálkodás legújabb vívmányai. 6-án, csütörtök este 7 órakor: Horn János m. kir. kertészeti igazgató: Kertészeti időszerű tanácsadó. 9-én, vasárnap délután 3 órakor: a) Helyszíni közvetítés a Bécs, m. kir. háziasszonyképző iskolából. (Hangfelvétel.) b) Somorjai Ferenc dr. m. kir. mezőgazdasági kísérletügyi főadjunktus: Mi gátolja a búzaminőség javulását alföldi kisgazdaságokban. 13-án, csütörtök este 7 órakor: Urbányi Jenő dr. m. kir. kísérletügyi főadjunktus: Növényegészségügyi időszerű tanácsadó. 16-án, vasárnap délután 3 órakor: Bathó Pál [miniszteri osztálytanácsos: Állattenyésztésünk teljesítményének emelése. 23-án, vasárnap délután 3 órakor: a) Varga Géza m. kir. teli gazdasági iskolai igazgató: Baranyavármegye 3 teli gazdasági iskolájának működése és hatása. b) Bathó János dr., a Külkereskedelmi Hivatal előadója: Gyógynövényértékesítés. 30-án, vasárnap délután 3 órakor: Időszerű gazdasági tanácsadó.

Felvétel a m. kir. mezőgazdasági szakiskolákba. A földművelésügyi minisztérium fennhatósága alá tartozó békéscsabai, csermajori, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcagi, kehidai, nagykállói, pápai és szekszárdi m. kir. mezőgazdasági szakiskolákba való felvételt július 1-éig kell folyamodni. A tanév szeptember 1-én kezdődik. A szakiskolákigazgatóságai az érdeklődőknek a részletekre vonatkozóan felvilágosítást adnak.

A M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mezőgazdasági osztályának erdőgazdasági tanulmányútja. A Műegyetem Mezőgazdasági Osztályának IV. éves hallgatói május 15-én tartották meg a földművelésügyi miniszter engedélye alapján erdőgazdasági tanulmányútjukat a gödöllői m. kir. állami és koronauradalmi erdőigazgatóság kerületében. A tanulmányúton résztvevők a Műegyetem Mezőgazdasági Osztálya autóbusszal rándultak ki Gödöllőre. A Mezőgazdasági Osztály részéről a tanulmányúton Tomassovszky Imre dr. ny. miniszteri tanácsos, az erdőszettan előadója, mint a tanulmányút vezetője, Horváth Sándor egyetemi tanácsos és 12 negyedéves mezőgazdasági hallgató vett részt. A gödöllői m. kir. állami és koronauradalmi erdőigazgatóság részéről a tanulmányúton Lippöczy Béla miniszteri tanácsos, erdőigazgató, Krassay Ágoston m. kir. főerdőtanácsos, erdőrendező, Molnár Antal m. kir. főerdőmérnök

és Nemky Ernő m. kir. erdőmérnökgyakornok jelentek meg. A résztvevők először a 26 kat. hold nagyságú máriabesnyői állami esemetekertet és az abban folyó különféle erdészeti műszaki munkálatokat, majd a esemetek csoportosított tanulmányozták. Ezután famagassági és sorfabejelési gyakorlatok kerültek sorra. A máriabesnyői és isaszegi m. kir. erdőhivatalok kezelése alatt álló koronauradalmi erdőbirtokok erdőgazdasági terveinek és térképeinek részletes ismertetése és rövid déli pihenő után a kirándulók délután a József főherceg arboretumot keresték fel, ahonnan a szebbnél szebb telepítések és ültetések bemutatása és részletes tanulmányozása végeztével autóbusszal tértek vissza a fővárosba.

A pápai mezőgazdasági szakiskola gazdáköri vándorgyűlése. A pápai m. kir. mezőgazdasági szakiskola ifjúsági gazdákör, tanárai vezetésével, május 19-én nagyszikerű gazdáköri vándorgyűlést tartott Lazi községben. Az elemi iskolát zsűfőlégi megtöltötte az érdeklődő gazdákörösség. A vándorgyűlés elhangzott műsorszámai bizonyossága annak az áldásos munkának, amit ez iskolák végeznek. Minden magyar gazdájának valamelyik gazdasági szakképzési intézményben lenne a helye, hogy hasonló szakoktatást, autódatos, fegyelmzett és munkás gazdaffjúvá nevelődjön. A hallgatóság körében megjelent Rene István dr., a zirci járás főszolgabírája és Geiger Sándor uradalmi jószágfelügyelő. A vándorgyűlésen felszóllalt Rene István dr. főszolgabíró, Kardos Benő Lazi község plébánosa, valamint Koperniczky István, a pápai m. kir. mezőgazdasági szakiskola igazgatója.

Munkáskínálat. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda nyilvántartása szerint a következő mezőgazdasági munkások és gazdasági cseldek keresnek munkalehetőséget: A sopronvármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség jelentése szerint Horvátországi községben nagyobb számú munkás van szerződés nélkül. Erdeklődők forduljanak a sopronvármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséghez (Sopron). A máramarosi közigazgatási kirendeltségi m. kir. gazdasági felügyelőség jelentése szerint a kirendeltségi területen mintegy 200 munkás óhajtaná idénymunkára az anyaország területén elhelyezkedni, ezentelül még körülbelül 2000-3000 munkás van aratószereződés nélkül. Mészáros Imre 5-6 mintegy 80 társa mezőgazdasági idénymunkásként óhajtanának elszerezni, értesítést kér: Mészáros Imre, Heréd, Rákóczi-út 137. sz. Nógrád m. Nagy István, Fel (Komárom m.) tehénészgazdai vagy magtárosi állást keres. Hosszabb gyakorlattal rendelkezik. Cseve Kálmán munkásgazda, Magyarlák, u. p. Csörötnek (Vas m.) nagyobb számú munkáscsoporttal elhelyezkedést keres.

NYILTÉR.
(A továbbiakban foglalkozást nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

SZIVÓGAZMOTOROK
CSUTKA és FA-TÜZELÉSRE.
MOTOR és GÉPGYÁR
MARTOS és HERZ
Bpest, XIV. Erzsébetkirályné-útja 87.

Szekelyföldi esetek. Újdonság!
Erdélyi gazdasági emlékek.

Elbeszélések.
Írta: eneeel Dörner Béla, m. kir. gazd. főigazgató.
Ara 2*50 P.

Megrendelhető a "Patria"-könyvkereskedésben
Budapest, IX., Üllői-út 25.
Az összeg előzetes beküldése mellett portómentes szállítás, utánvétellel 90 fillérel drágább.

TÖZSDE és KERESKEDELEM.

A gabonapiac helyzete.

Az árutözsde kenyérmagpiacán e héten kizárólag minőség-bűzából volt némi kínálat. A hivatalosan megállapított 21-50 pengős áron minden tételt megvásároltak a fővárosi nagymalmok, amelyek ennek ellenére megközelítően sem tudták szükségleteiket kellően fedezni. Az örös tolyamatos-ságának biztosítására a malmok így továbbra is a miniszterium által kiutalt tétéleket veszik igénybe. A főbúza-készletek már országsszerte csekélyek, amit a hetek óta csekély termelői kínálat is igazol. Miután még több mint két hónap van hátra az idej gazdasági esztendőből, a szak-körök egybehangzó véleménye az, hogy az átmeneti búza-készletek az idén elenyészően csekély mennyiségűek lesznek.

A búzakivétel terén említésre méltó esemény nem történt. A svájci kivételi kontingensnek ebben az idényben előreláthatóan csak egy jelentéktelen hányadát szállítjuk, a lekötött mennyiség zömét minden valószínűség szerint új búzából fedezzük, amint arra a szerződési feltételek is módot nyújtanak.

A nemzetközi gabonapiacra az európai háború kiszélesedése rendkívül ellanyhította az irányzatot. Attól kezdve, hogy a németek Hollandiában, Belgiumban és Luxemburgban hatalmas katonai sikereket arattak, a tengerentúlon a búza ára alaposan esett és a május 10-i árrakkal szemben Chicagóban méterhátszázra és pengőre átszámítva közel 6

R
erős!
agokhóli
ési árai!

CSEPEL
delemi R.-T.
robus Budapest

pengőt tett ki az árvesztés. A vezető amerikai gabona-tőzsdén még röviddel ezelőtt közel 21 pengőre értékelték a határidős piacon a búzát, amely most 15-50 pengőig zuhant. Az óriási árvesztés természetesen azonnali közbelépésre késztette az Egyesült Államok földművelésügyi minisztériumát. Wallace miniszter rendelkezése a chicagói árutőzsdén a múlt szombati árfolyamokon rögzítették a búzaárakat. Az eddig beérkezett jelentések szerint a rendkívüli lánghaság oka az volt, hogy az európai háborús helyzet súlyosbodása következtében hirtelen óriási tételek vittek piacra, ez volt az oka a newyorki tőzsdéi áresésnek is, azonkívül pedig, hogy Amerika vevők hiányában egyelőre nem számít gabona-exporttevékenységre a kontinensen. Több mint 20 százalékkal csökkent a búza ára Winnipegben is és az argentin kenyérmag — Buenos Ayresben — hasonlóképpen rendkívül ellanyhult. Különlegesen alaktul az amerikai kukoricáértékesítés helyzete is. Minden valószínűség szerint a közeljövőben kivétel térítéssel támogatják majd a kukorica-exportot a búza- és gyapotkivitel megerősítése után. Egyelőre 20-30, de lehet, hogy 50 millió bushel (több mint 9 millió mázsa) kivételről van szó, amely mennyiség jelentékeny része az állam birtokában van, miután a termelési költségek egy részét a farmernek nem készpénzben, hanem terményben fizették vissza. A kukoricaexport támogatását nem egységesen tervezik, hanem a különböző eladási lehetőségeket mérten, hogy az eladás külföldre mindenképpen létrejöhessen. Erős versenytársa ugyanis az amerikai kukoricának az argentinai áru. Mindamellett arra számítanak, hogy bushelként 20-25 centes támogatással (fátszámitva ez méterezésenként 1 dollár) a még 1938-as termésből visszamaradt felesleg egy részét is sikerül majd értékesíteniük. A tengerentúli árak egyébként a következők: *Chicagóban* a búza májusra és júliusra 82 cent, a kukorica májusra és júliusra 62 cent, a rozs májusra és júliusra 47 cent. *Winnipegben* gabonahatáridős piacon a májusi és a júliusi búzát 71 centtel kötötték. *Newyorkban* az ősi kemény búza 103 cent, a rozs 62 cent volt. *Buenos Ayresben* a júliusi búza 8-22, a júliusi 8-25 pezo. *Rosarióban* a júliusi búzát 8-05 pezoval kötötték.

A *rozsiacian* továbbra is szűntelt a forgalom. A termelők részéről egyáltalán nincs áru kínálat és miután a nyilvános tárlézekben is egészen jelentéktelen mennyiségek vannak elszállításra, az 1939/40. évi rozsertékesítés tulajdonképpen befejeződött. A 17-05 pengős hivatalos ár tehát csak névleges. Az *árpaciacon* sörminőségű tételre a sörgyárak és malátázemek részéről a kereslet még mindig igen élénk, a kínálat azonban már elenyésző és csak a Kisalföld vidékéről ajánlanak fel néha egy-egy elsőrendű minőségű tételt. Ezért a gyárak természetesen a legmagasabb 22-85 pengős egységárat tartják, de a gyengébb minőségeket is megvásárolják 20-40 fillérel alacsonyabb áron. *Takarmányárpából* változatlanul nincs semmi kínálat, a főlős készleteket már hónapokkal ezelőtt értékesítették. Névleg természetesen a hivatalosan megállapított 18-85 pengős egységár szerepel budapesti paritásában.

A *zabpaciacon* készáru hiányában Budapest irányában szűntel a forgalom. Főlős készletek már csak a Dunántúlon, a drávasíki állomások környékén vannak, ahol a felajánlott tétel azonnal 20 pengő körüli áron el is kelnek. A budapesti paritásos egységár e hó végéig 21-15 pengő.

A *kukoricapaciacon* mind az azonnali, mind a későbbi szállítási áru iránt megegyező az érdeklődés. Oka ennek elsősorban a kedvezményes hízalási akció, amelyet tudvalegyen május végéig meghosszabbítottak. A szükségletek egy részét ez akció keretén belül fedezik, másrészt sehol sem gyűjtönek most már a vevők komolyabb készleteket. A piacra kerülő készáru egyébként bőségesen fedezi a kis hízalók, illetve a kis fogyasztók szükségletét. Legtöbb eladó a Felsőtiszta vidékéről jelentkezik, főleg hajdú állomásokról, de a Budapesthez aránylag közelfekvő kisalföldi állomásokról is eleget árnaújlat érkezik. A Dunántúlon már jobb a fogyasztás, ide aránylag kevesebb akciókukoricát kerül a drágább fuvardíj teher következtében. Az értékesítés itt egyébként teljesen elmentes az elmúlt hónapokkal szemben, amennyiben majdnem minden dunántúli állomáson legalább annyit ér a kukorica, mint bármely felsőtiszai gőcponton. Nem egészen három hónappal ezelőtt pedig az volt a helyzet, hogy a felsőtiszai származékot mázsánként 1 pengővel értékelték magasabban, mint a dunántúli árut. A szokvány-áru júliusra 22-40-22-50, júliusra 23-10-23-20 és augusztusra 23-50-23-60 pengő budapesti paritásában.

Állatpiaci szemle.

A budapesti sertéspiac jelentéktelen hetében lényeges változás történt. Ugyanis illetékes helyen lehetővé tették, hogy a sertés ára a budapesti piacon 1-42 pengőig alakuljon ki. Mivel korábban legmagasabb árként csak 1-36 pengő volt engedélyezve, az áremelkedési lehetőség először kg-ként 6 fillért tesz ki. A szerdai napon a 1a sertések ezt az árat már el is érték. A jobb értékesítési lehetőséget a hét végén a kínálatot fokozta, úgyhogy a pénteki napon 2600 sertést hajtottak fel a budapesti piacra. A felhajtott mennyiség a normális szükséglethez képest többnek látszik, habár igaz az is, hogy a hét elején a felhajtás a szükségletet teljesen nem fedezte. A budapesti piacon érvénybelépett jobb értékesítési lehetőség következtében remélhetőleg elegendő sertés kerül fel a piacra.

Mivel a kedvezőbb budapesti értékesítési lehetőség folytán az eddiginél több sertést kívánunk a gazdák a budapesti piacra felszállítani, a kiviteliránti érdeklődés némileg csökkent. A javult értékesítési lehetőség következtében a szűkös iránti kereslet élenkült, azonban a szűkös iránti tartózkodóbb lett. *A marhakivitelnél* változás nincs. Mind az élő, mind a vágott marha-kivitel erős átmenetben folyik. Azok a közlések, hogy a vágott marha, illetve marhahúskivitel szűkületbe nem fedik a tényt, mert jelenleg is nagyobb a szállítási lehetőség, mint a kínálat a marhahúskivitel céljaira alkalmas gyengébb minőségű vágómarhából.

A Külkereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.

1940 május 22.

Baromfi. Az idénynek megfelelő baromfiforgalom élénk kereslettel talált vevőre. Csirkeből a felhozatal még közepes, belföldi fogyasztásra a kereslet élénk. Az Országos Árnégypárti Bizottság folyó hó 20-tól a tyúk minimális árát 1-10 pengőben állapította meg. Az érvényben lévő

legkisebb exportárak elősúlyban kg-kint a következők: csirke 1-35, tyúk 1-10, gyöngyös 1-35 pengő.

Tojás. A vidéki piacokon a friss tojás felhozatal közepes. A kereslet élénk, a minimális ár felett vásárolnak. Az Országos Tojásármegállapító Bizottság által megállapított minimális ár 1-30 pengő kg-kint.

Toll. Tollkivitelünk az idénynek megfelelő. A belföldi iránnyarak a következők: 1a Rupf 7-7-20, 1a Rupf 5-5-20, 1a Rupf 3-80-4-1, 11a Rupf 2-50-2-60, hízott toll 3-85-4-1, 1a fosztott toll 5-20-5-30, 11a 2-90-3-1, 1a pelyh 11-40-11-50, 11a pelyh 8-50-8-60, fehér kacska 3-85-3-90, szürke kacska 2-10-2-20, tarka csirke 2-27-3-35 pengő kg-kint.

Libamáj. A felhozatal jelentéktelen. További intézkedés a belföldi piacon a következő libamájárak fizetendők (piacon átvéve): I-rendű (350-500 g közötti) 5-20, II-rendű (300-450 g közötti) 4-70, III-rendű (300 g alatti) 2-70 pengő kg-kint. Alacsonyabb áron libamáj nem vásárolható.

Termény- és takarmányfélék.

Gabonaművek. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsdé hivatalos árjegyzése.) 1940 május 22. *I. Készáru.* Az árak budapesti paritásában, az összes származékokra, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó áruval vonatkoznak. *Búza* 77 kg-os 20-25, 78 kg-os 20-75, 79 kg-os 21-05, 80 kg-os 21-25. *Rozs* pestvidéki 16-60-16-85, más származású 16-80-17-05. *Sörárpa* 20-60-20-85, elsőrendű 21-60-21-85, kiváló 22-60-22-85. *Takarmányárpa* elsőrendű 65-66 kg-os 18-60-18-85, közepminőségű 18-10-18-35, Zab közepminőségű 20-90-21-15. *Kukorica* tisztántúli állomásokról 22-30-22-45, egyéb állomásokról 22-20-22-35. A készárupiacon kötött tényleges ügyletek. *Sörárpa:* 600 q, 600 q minta szerint, budapesti paritásában (Kis-Alföld) 22-85. *Kukorica:* 150 q, budapesti paritásában 22-15; 150 q budapesti paritásában 22-20; 150 q, ab tejtermégyei állomás 21-50; 300 q budapesti paritásában, augusztusra 23-55; 300 q budapesti paritásában, augusztusra 23-50; 150 q budapesti paritásában, augusztusra 23-60.

Lisztpiac. (A Budapesti Lisztárjegyző bizottság árjegyzése.) 1940 május 17. Az árak aranypengőben, 100 kg-kint, a szokásos malmi feltételekkel, helyt Budapestben, legalább 60 zsákra értendők. *Búzaliszt:* búzadara 39-49-40-49, ögg, 0g, 0f 38-49-39-49, egységes kenyérliszt 33-11-34-11, sötét búzaliszt 26-11-26-81. *Fehér rozsliszt* 28-55-30-30, rozskenyérliszt (sötét rozsliszt) 22-55-24-30.

Budapesti abraktakarmánypiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezele gabonaosztályának jelentése.) 1940 május 24. Árak kicsinyben kg-kint, Budapestben: *Árpa* 13-25, borsóhéj 18-25, búzákörpa 14-50, napraforgómag 19-50, lenmagpogácsa 20-50, tekmapogácsa 20-50, kókuszpogácsa 20-50, repecpogácsa 16-50, szártított répaszelet 12-60, rozskörpa 14-50, melasz 10-30, halliszt 45-50 P.

Balatoni halliszt. (A Balaton Halászati R-T. jelentése.) 1940 május 20. A balatoni halliszt Siófokon vagy Fonyódon métermázsánként 42- pengő.

Különléte termények és vetőmagvak. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsdé árjegyzése.) 1940 május 22. Az árak budapesti paritásában, a *-gal jelölték az feladóállomás, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó áruval vonatkoznak. *Köles,* fehér 42-46-46, vörös 39-41-41, egyéb 36-37-37, kék mák* 163-168-168, borsó, sterilizált*, *Viktória* 57-61-61, zöld (expressz) 50-54-54, lenese, sterilizált*, nagyszemű 36-47-47, közepesemű 27-33-33, kizsemű 23-26-26, bab*, fehér szokvány, dunai 30-50-31-25, dunántúli és felsőmagyarországi 29-25-29-75, gömbölyű és hosszú fűj 33-35-35, barna 31-35-35, tarka 26-50-28-50, biborhermag* 95-107-107, muharmag* 52-54-54, búkköny*, szőszes 58-68-68, csillagfűt, fehér, laposmagú* 22-50-23-50, finom búzákörpa, zsákostul 14-90-15-10, 8-as búzaliszt, zsákostul 17-05-17-80. A készárupiacon kötött tényleges ügyletek. *Csillagfűt:* 120 q laposmagú, ab állomás 22-65; 30 q sárgavirág, hibás, ab állomás 20-15; 20 q laposmagú, vető, ab Nyírbátor 25-50. *Muharmag:* 5 q minta szerint, ab Budapest 55-55.

Magpica. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezele magosztályának jelentése.) 1940 május 24. A magpica üzletmenete teljesen elcsendesedett. A belföldi szükséglet csupán olyan feleslegekre szorítkozott, amelyek pötvetések céljaira alkalmasak. Így keresik a *marhat,* valamint a *prima kölest,* amelynek ára emelkedett. *Biborherében* a véleményes vásárlások következtében az irányzat szilárd, egyéb heremag üzlettelen. A *borsó* üzletmenete csendes, az árak tartottak, *babból* és *lencséből* alig van kérés. A *mák* irányzata tovább szilárdult. Árak helyt, vidéki vasútállomáson 100 kg-kint, minőség szerint: *biborhere* 95-107-107, szőszbúkköny 58-68-68, köles, fehér, budapesti paritásában 42-46-46, köles, vörös, budapesti paritásában 39-41-41, csillagfűt, fehér, laposmagú 22-50-23-50, *Viktória-borsó,* sterilizált 57-61-61, expresszborsó, sterilizált 50-54-54, lenese, nagy, sterilizált 36-47-47, lenese, kicsi, sterilizált 23-26-26, lenese, közép, sterilizált 27-33-33, dunai szokvány-bab 30-50-31-25, gömbölyű fűj 33-35-35, uradalmi kék mák 163-168-168 P.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1940 május 21. Árak métermázsánként pengőben: réti széna 13-10-20, 11a 9-50, 111a 6-7-7, muharszéna 9-70, lucernaszéna 12-10-12-20, rozszalma 3-50-4-20. A felhozott 27 kocsi takarmányból 24 kocsival keit el.

Budapesti preseltakarmány-árak. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A jözevárosi pályaudvaron május 14-én és 16-án jegyzett nagykereskedelmi árak: réti széna 1a 10-60-10-70, lucernaszéna 12-70, löhereszéna 11-70, zabosbúkkönyszéna 10-70 P q-kint.

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A május 22-én megtartott vágóállatvásárra felhajtott vágómarhák: 1a bika 40, 11a 48, 111a 9, ökör 1a 11, 11a 319, 111a 32, tehén 1a 40, 11a 134, 111a 112, bivajy 11a 1, összesen 746. A vásár irányzata élénk volt. Eladatlannul visszamaradt 3 drb. Május 17-12-ig közvetlen a vágóhidra 508 szarvasmarha érkezett, —32-1-12 pengő kg-kint becslési áron. Árjegyzés elősúlyban: bika, tarka 1a —79—84, 11a —67—78, 111a —58—

—66, ökör, magyar 11a —76—90, 111a —46—51, tarka 11a —74—98, 111a —46—69, tehén, magyar 111a —46, tarka 1a —88—100, kivételesen 1-06, 11a —66—87, 111a —46—65, bivajy, magyar —40, növendék —56—93, kicsontozni való —22—45 P kg-kint.

Budapesti borjúvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1940 május 21. Felhajtás 850 darab szopósborjú, mind elkelt. A vásár irányzata tartott volt. Árjegyzés elősúlyban: 1a 1-15-1-20, 11a 1-1-1-14, 111a —74—98 pengő kilogrammonként.

Tenyészmarhák és jármosok. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R-T. jelentése.) 1940 május 21. Felhajtás 850 darab szopósborjú, mind elkelt. A vásár irányzata tartott volt. Árjegyzés elősúlyban: 1a 1-15-1-20, 11a 1-1-1-14, 111a —74—98 pengő kilogrammonként.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezele sertéstelepeinek jelentése.) 1940 május 24. A pénteki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 2658, ebből angol 694 darab volt. Eladatlannul maradt 304 darab. Vontatott irányzat mellett a következő árakat jegyezték: Prima urasági 1-39-1-40, prima szedett 1-36-1-40, közép 1-24-1-31, könnyű jobb 1-05-1-18, öreg urasági 1-20-1-37, öreg szedett —96-1-14, angol sonkamalac 1a 1-24-1-34, 11a 1-04-1-20, hús 1-74-1-86, zsír 1-90, hasított felsértés 1-66-1-76 P kg-kint. A beállítani való soványserítés, 50-60 kg-os súlyban 1-15-1-30 P kg-kint.

Budapesti lóvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A május 22-én tartott heti lóvásáron a forgalom lángha volt. Felhajtottak 457, eladtak 219 darabot. Árak: csikó 100-100, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 500-850-1000, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 420-500-1000, alárendelt minőségű 16 95-375-1000, vágólo 60-430-1000 P darabonként. Fővárosi vágóra 34, vidéki vágóra 43 darabot vásároltak.

Vidéki állatvásárok. (Az OMGE ártudósító osztályának jelentése.) A múlt heti vásárokon nagy felhajtás mellett a kereslet is élénk volt. Az árak jól tartottak és különösen növendékmarha és sertés iránt volt fokozott érdeklődés. Jelentéseink a következők. (Az árak után zárójelben közöljük a felhajtott mennyiségeket.) *Zalaegerszeg (Zala megye), május 14:* ökör 75 (120), tehén 50-55 (110), növendékmarha 55-60 (250), választott borjú 80-90 (40) fillér kg-kint. Könnyű igáslo 400-500 (60), nehéz igáslo 500-700 (110) P drb-kint. *Dunaföldvár (Tolna megye), május 14:* igás-ökör 65 (160), tehén 80 (200), növendékmarha 70 (200), választott borjú 70 (60), beállítani való súdó 110 (300), választott malac 120 (200), juh 40 (30) fillér kg-kint. Könnyű igáslo 300-400 (400), nehéz igáslo 600-700 (200) P drb-kint. *Rimaszombat (Gömör megye), május 14:* igás-ökör 65-70, tehén 50-80, növendékmarha 55-65, választott borjú 60-70 fillér kg-kint. Beállítani való súdó 35-45, választott malac 10-12, juh 12-18, bárány 3-6, könnyű igáslo 200-600, nehéz igáslo 250-300 P drb-kint. *Szolnok (Szolnok megye), május 14:* igás-ökör 50-80 (30), tehén 50-70 (200), növendékmarha 50-60 (70), választott borjú 80-90 (60), beállítani való súdó 90-100 (40) fillér kg-kint. Választott malac 12-15 (120), könnyű igáslo 250-300 (70), nehéz igáslo 300-400 (30) P drb-kint. A forgalom közepes, irányzat szilárd. *Pétersváros (Heves megye), május 15:* Csak a lóvásár lett megtartva. Könnyű igáslo 300-400 (20), 2 éves csikó 200-250 (30) P drb-kint. *Érsekújvár (Pozsony megye), május 16:* igás-ökör 65-85 (90), tehén 55-85 (20), növendékmarha 55-65 (150), választott borjú 75-80 (20), beállítani való súdó 95-110 (25) fillér kg-kint. Választott malac 10-15 (250), könnyű igáslo 250-500 (90), nehéz igáslo 350-1000 (50), bárány 4-10 (120) P drb-kint. *Kiskunmajska (Pest megye), május 19:* igás-ökör 60-65, tehén 60-70, növendékmarha 50-60, választott borjú 85-100, beállítani való súdó 100-125, választott malac 120-140, juh 30-65, bárány 55-65 fillér kg-kint. Könnyű igáslo 300-500, nehéz igáslo 400-700 P drb-kint. A lóvásár kivételével, a vásár élénk lefolyású volt.

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelenen és a vásárcsarnokokban 1940 május 14-18-ig jegyzett árak aranypengőben: teljes tej (kicsinyben) literje —32, lefőzött tej (kicsinyben) literje —10—12, tejszín (kicsinyben) literje 2-20-2-40, tejfel literje 1-10, édes tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 3-50, pasztörözött tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 3-80, főzöttvagy kg-ja kicsinyben 3-20-3-60, tehéntúró kg-ja —90, sovány tehéntúró kg-ja —60, juhtúró kg-ja 2-10-2-20, trappista sajt kg-ja zsíros 2-20-2-40, sovány 1-30, Emmentali sajt kg-ja 2-80-3-20 P. A forgalom közepes, az árak változatlanok.

Juhgomolya. Az OMTK a kellően érett és szikkadt, teljes juhtejből készült juhgomolya kg-járát, helyt Budapest—Kelenföld pályaudvar, vagy helyt Budapest—Józsefváros pályaudvar, május 27-től 1-50 pengőt fizet a termelőnek.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelenen és a vásárcsarnokokban 1940 május 14-18-ig jegyzett árak kg-kint aranypengőben: *Élő baromfi:* csirke, újdonság 3-60-4-40, tyúk 1-70-2-20, ruca, hízott 1-50-2-20, liba, hízott 1-60-1-80, pulyka 1-20-1-70. *Leölt baromfi:* tyúk 1a 2-2-20, 11a 1-50-2-20, csirke, idei 4-5-50, 11a 3-3-20, 111a 2-20, ruca, hízott 1a 1-90-2-20, 11a 1-50-1-80, liba, hízott 1a 1-70-2-15, 11a 1-40-1-90, libamáj, kicsinyben nagy 6-10-10, kicsi 4-50-6-10, pulyka, hízott 1a 1-70-2-20, 11a 1-60. A forgalom közepes, az árak emelkedtek. *Tojás.* Ládaáru, eredeti 1-55-1-63, ládaáru kiolvasva 1-60-1-70. A tojásforgalom közepes, az árak csökkentek.

Különlétek.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelenen és a vásárcsarnokokban 1940 május 14-18-ig jegyzett árak q-kint, aranypengőben: *Zöldség:* Karotta, nagy 34-40-40, sárgarépa 1a 22-32-32, 11a 20-26-26, petrezselyem 1a 150-200-200, 11a 100-150-150, zeller 80-120-120, karalábé, újdonság (100 darab) 8-35-35, karfiol, újdonság, levéllel 120-240-240, vöröshagyma zöldjével (100 csomó) 2-

Márkás, gyárilag javított, új kaszákkal felszerelt fűkaszalógépek,

Delta 3 soros répakapák, teljesen új kivitelben, előnyös árban beszerezhetők:

László és Fia
műszaki és gépkereskedők
Budapest,
V., Alkotmány-utca 25.

Felstabil Gőzgépet

120-160 HP teljesítménnyel megvételre keresünk
Ajánlatokat „Árajánlattal 5270” jellegre e lap kiadóhivatalába kérjük. 5270

Félvér lovak árverése

Kisbéren 1940. évi június hó 6-án, 11-30 órakor

A m. kir. kisbéri és mezőhegyesi áll. ménesekből kisorolt számfelatti anyakancák, kancacsikók és herétek, összesen 92 db., a fenti időpontban és helyen, árverés útján el fognak adni.

Az árverésre kerülő anyakancák és kancacsikók között van 38 db., melyekre csakis a területileg illetékes méntelepparancsnokság által igazolt lötenyésztek árverezhetnek.

Méneparancsnokság. 5276

Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei I. Ferenc József közkórház.

309/1904.

309-2/1940.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei I. Ferenc József közkórház részére 1940. évi október elsejétől 1941. évi szeptember 30-ig szükséges alább felsorolt cikkekre szállításra nyilvános verseny tárgyalást hirdetek:

1. Kótszerek, Brunns- és papírvatta, gumiaruk, mull-, gipsz-, szegett és szegetlen pólyák.
2. Kenyér és péksütemény, zsemlyemorzsa, pirított zsemlye és kifli.
3. Sertészsír, zsír és hentesáruk.
4. Marha- és borjúhús.
5. Friss fejű, fölős tej, vaj.
6. Fűszer és boltárúk.
7. Piaci árú, zöldségféle, burgonya, tojás, turo, stb.
8. Tészta és főzőliszt, búzadarú.
9. Irodaszerek és nyomtatványok.
10. Temetési szükségletek.
11. Vázon, ágynemű és más ruházati cikkek.
12. Tűzifa, mintegy 800 q.
13. Kőszén, mintegy 3000 q, bármilyen hazai származású, darabos, pala- és kőmentes.
14. Gyógyárúk nagyban fogyasztású és gyógyszerész munkát nem igénylő anyagok.
15. Orvosi műszerek és segédeszközök szállítása, valamint műszerek javítása. Göngyért (edény, láda, zsák) és csomagolásért szállító külön díjat nem számíthat fel, ezek a kórház tulajdonát képezik.

Az ftt felsorolt cikkeknek évi fogyasztás kimutatása, továbbá az általános és külön feltételek a kórház gondnokságánál igényelhetők. A kimutatott fogyasztás mennyisége azonban a szállításra nem irányadó, az lehet több, vagy kevesebb.

A pályázó köteles az általa tett ajánlatához az évi fogyasztás alapján az ajánlati összeg 2 (kettő) százalékát bánatpénzből valamely m. kir. adóhivatalnál letétbe helyezni és arról kapott letéti nyugtáját az ajánlatához csatolni. Övadékul vagy üzleti biztosítésként betétkönyvek csak kötményvezérsi záradékkal ellátva fogadhatók el. Övadételés esetén a bánatpénz az értékesítéstől számított 8 (nyolc) nap alatt az általános feltételekben előírt övadék összegére egészítendő ki.

Az ajánlati árak egyenként számmal és betűvel és összesen számmal irandók ki. Oly ajánlat, melyben az ár javítva van, vagy az árban valamilyen törlesnek, vagy kaparásnak nyoma látszik, a kórházbizottság által nem vétetik figyelembe. Az így felszerelt ajánlatot összefűzve, lepecsételt borítékban (a minták is lepecsételve) a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Közigazgatási Iktatóhivatalába, Szolnok, vármegyeháza (nem a kórházhoz) 1940. évi június 11-én délelőtti 10 óráig kell benyújtani, a pályázatok felbontása a vármegyeháza kistermében délelőtti 11 órakor történik. A később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlattevő mindaddig kötelezettségben marad, míg a kórházbizottság az ajánlatokról dönteni fog. A kórházbizottságnak jogában áll az ajánlati árba való tekintet nélkül dönteni, vagy az összes ajánlatokat elutasítani. Azok az ajánlattevők, akik a kiíró intézettel összeköttetésben még nem állottak, illetve előtte még ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamarai bizonyítvánnyal igazolni, melyhez vállalatuk, telepük szerint tartoznak A 3330/1935. M. E. sz. rendeletben előírt társadalmi-biztosítási rendelkezések az irányadók. Ajánlattevők Közs. Szab. 42. §-ának 2 (kettő) pontja értelmében, egységáruk felmérésére, felárú igényt nem tartathatnak. Az ajánlatokra 1936. évi 44.466 P. M. sz. rendelet szerinti bélyegilleték felragasztandó.

Szolnok, 1940. évi május hó 17-én.

Dr. Szabó Elemér s. k. kórházigazgató főorvos

5271

VÉTEL

Diófa-rönkök

magas áron vásárol: Mezőgazdasági és Árukereskedelmi Kft., Kaposvár
Postafiók: 71
Telefon: 121

MÉG NEM KÉSŐ! HIRDESSEN!

Kipusztult őszi vetés helyett és víz miatt későn vehető földeken termeljünk

OLAJJÖZÖN olajmagot.

Vethető május végéig! Szerződéses termesztéssel készült. A „OLAJJÖZÖN” Anya- és Elszaporító Telepeinek Központja Budapest, IV., Váci-u. 56/58. Tel.: 181-453

TENGERISZÁRTÉPŐ, modern gyártmányú, használt, de kifogástalan állapotban megvételre kerestetik. Ajánlatok pontos leírással és végző árkövetéssel Hatvanpusztai gazdaság, u. p.: Sárboágárd külterület. 1790

BÉRLET

BÉRLETET, 4-600 m. holdast jömnőségűt keresek októberi átvételre. Mayr Rudolf, Homok, Szolnok m. 1675

BÉRLETBE betársulok, vagy bérelek közpirtókat, főleg Tiszántúl, Hajnal, Debreceen, Széchenyi-utca 24. 1767

TÖKEERŐS, elismert keresztény gazdaság, 4-700 holdas jó bérletet keres, vagy 100-200 holdat örökbe venne Dunán túl. Cím: Földbérő, Felsőörs, Zala megye. 1761

MIELŐTT földbirtokot venne vagy eladna, kérjen díjtalan ajánlatot husz éve működő specialisan földbirtok adásvételre foglalkozó irodától. Nagy Imre, Budapest, Horthy Miklós-út 22. Tel.: 269-420 1766

BÉRLET, 360 m. hold leltárral, Dunántúl 900 és 2000 h-ás. Lavelezésre 5 válaszbélyeg. Deceleva birtokiroda, Pécs. 1794

FAJGÜMBÖLÉS, 20 kat. hold, főként alma - jó értékesítéssel - kőnyezerből 40.000 P. 5 válaszbélyeg. Deceleva-iroda. Pécs. 1795

Darálókövek,

Malomkövek, terméskövekből és önélesztő márványkövekből, függőleges kövű darálók új és használt állapotban, csigatireurök

KANN és HELLER RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL BUDAPEST, V., Vilmos császár-út 62.

Takarmányok

besavanyítását, zombolyozását és állatok takarmányozását megtanulhatja: CSELKŐ ISTVÁN „494 kérdés és felelet a takarmányozás gyakorlatából” című könyvéből. Ára 3,- pengő Kapható: a „Pátrla” könyvkereskedésben, Budapest, IX., Fülöp-út 25. Az összeg előzetes beküldése mellett portómentes szállítás, utánvétel-rendelésnél a portót felszámítjuk.

Vennék

10 darab mangalicakocát Cím: Penci-gazdaság, központi iroda: I., Greguss-utca 5., földszint 2. 5273

100 napos

fehér gömb-tengeri vetőmag teljes garanciával, azonnali szállításra kapható: Tellus Magyar Vetőmag- és Terményforgalmi Kft. cégnél Budapest, V., Vécsey-u. 5. Telefon: 115-515. Táviratcím: Tellusmag Budapest.

Eladó

1 db 40 HP Stock-tractor 1 db 3-as Eberhard-éke 1 db 5-ös tarlóhántó üzemképes állapotban Cím: Penci-gazdaság, központi iroda: I., Greguss-utca 5., földszint 2. 5275

Raktáromen tároló alkalmi árú új és használt gazdasági gépek:

Céplőgépek 48", 54", Szalmakaszalók Lokomobil 6-os Rosták, tribrók Csigatireurök Tengermorzsolók Darálók, fogászatorók Szeszkavágók: KDC, CEJ, Lanz-60liát Tejszerátorok, tejhűtők Vajkőpülő, vajgyűrő Szárítók: Ásványi, Tornádó Kévektő aratógépek TRAKTORESZKÖZÖK: 2-, 3-, 4-vasú mélycsántó-ékek 5-vasú tarlóhántó-ékek 30, 40 levelű boronák Lántalpas traktorok Vetőgépek: egyszerű és kombinált Burgonyafülesztők Trágyaél-szivattyúk Fogatos ékek, lökapák Extirpátorok, hengerek Rngős kultivátorok Selector magtisztító

BARNA LÁSZLÓ okl. gépészmérnök Budapest, V., Báthory-utca 9. Telefon: 125-925

Generáljavított új állapotba hozott

30 HP, 70.000 szám körüli, egy kipuffogós, szántásra alkalmas

CORMICK-TRAKTOR

hozzávaló 4-6vasú ekével azonnali szállításra kapható. Használt traktorát beszereljük.

Szántógépkereskedelmi kft. Budapest, V., Alkotmány-utca 20. Telefon: 120-921

Csépléshez, gőszántáshoz, kazántüzeléshez, házfűtéshez

Tatai szén és brikett

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT Budapest, V., Zoltán-u. 2.

Hirdessen lapunkban, biztos eredmény!

MÉGHIVÓ.

A Magyar Kölesönös Állhatbiztosító Társaság, mint szövetségetnek, 1940. évi június hó 6-án a. c. 11 órakor Budapestben, saját helyiségében (IV., Vigadó-ter 1.) meg tartandó

XL. RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉRE

- Napirend:
1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1939. évi üzletéről.
  2. A mérleg megállapítása és határozathozatal a tiszta jövedelem felosztása tárgyában.
  3. Határozathozatal az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak az előző felmentvény tárgyában.
  4. A felügyelőbizottság kiegészítése és tiszteletdíjának megállapítása.
  5. Az igazgatóság kiegészítése, egyes igazgatósági tagok szolgálati illetményei feletti határozathozatal.

Mérszámja 1939. évről. Vagyon: Pénztárkészlet 4670-98 P. Pénztárkészletnél elhelyezett kamatozó követelések 85.982-01 P. Értékpapírok 10.945-77 P. Visszont-biztosított tartozása 12.398-95 P. Különféle adósk: a) szövetkezeti folyószámlán 1144-29 P. b) egyéb adósk 76.163-76 P. Képviseleteknél fennálló követelések 23.243-41 P. Biztosítási alap értéke: bankbetét 3700- P. Vállalati nyugdíjkiegészítő pénztár: a) értékpapírok 24.734- P. b) folyószámlakövetelés: bankbetét 77.795-42 pengő. Összesen: 320.173-59 pengő.

Teljes: Ületésztőke 50.000- P. Tőketartalék 21.381-99 P. Általános biztossági tartalék 6170-15 P. Díjtartalék 59.045-87 P. Független tartalék 35.670-49 P. Valószínűsítés jüreltartalék 3594-78 P. Vállalati nyugdíj-kiegészítő pénztár 102.529-42 P. Különféle hitelezők 36.787-17 P. Nyereség 4973-54 P. Összesen: 320.173-59 P. Budapest, 1940. évi május hó 22-én. Megvizsgálta és jóváhagyta:

A felügyelőbizottság.

1939. évben belépett tagok száma 1, 1938. évben felmondott üzletészek száma 25, 1939. évben jegyzett üzletészek száma 25, 1939. év végén a tagok száma 64, 1939. évben kilépett tagok száma 1, 1939. év végén az üzletészek száma 5000.

Azok a tagok, kik a közgyűlésen résztvenni kívátnak, felkértemek, hogy a nevkörü front részjegyeket, illetve érvényben lévő biztossági kötvényüket az alapszabályok 39. §-a értelmében legkésőbb három nappal a közgyűlés előtt, tehát bezárólag 1940. évi június hó 3-ának déli 12 órájáig Budapestben, a szövetséget pénztáránál (IV., Vigadó-ter 1.) letenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság. 5277

Kiábrítási ár: Minden sz. egyszeri beiktatása 8 fillér, vastagabb betűvel 16 fillér. A legkisebb hirdetési díj 1 pengő. Állást keresőknek 50% engedmény, legkisebb hirdetési díj 50 fillér

KISHIRDETÉSEK

A hirdetési díjak - a 3%-os forgalmi adó külön felszámítása mellett - előre fizetendők

Beltöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó bíróság vagy bérlet címszám kitöltésével küldjük. Csak választásjeggyel ellátott leveleket válaszolunk. Hirdetéseket zárta a csonortok délelőn

Jelígés leveleket csak megfelelő postabélyeg melléklésével továbbítunk.

Díjtalan állásajánlatok! Az 50 év óta fennálló Magyar Gazdasági Országos Egyesülés (Budapest, V. Arany János-utca 5.) kötelezően tartozó tagjai díjtalanul hozzá bethelyesítő állásokra jelentkezhetnek. Minden üggyel kapcsolatban, hogy feltehető állások szakértői (főnökök, intézők, számviteli, segédintézők) a Magyar Gazdasági Országos Egyesülésé, mint legmegbízhatóbb belyőri szerzője meg.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

BÁRÓ Ullmann György béli uradalmi önkormányzati, okleveles, fiatal székfűzős keresetű, 100 P fizetéssel és ellátással. Referenciákkal ellátott ajánlatok Lónai Otólgazdát, Budapest, V. Sas-utca 20. címre küldendő. 1756

GAZDASZTEREK

ANTÓNIA-majori gazdaság azonnali felvevő női, szakértő gazdasági gyakornokot gazdálkodó vállalkozás. Jelentkezési bizonyítványokkal: Szőke Gyula, Budapest, Veres Pálné-u. 28. 1744

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

ÁLLAST KERESŐK

OKL. GAZDASZTEREK

HELYTETTESÍTÉSRE v. állandó alkalmazásra ajánlunk idősebb, nagygyakorlatú, szorgalmas, szerénygényű, koránkelő akad. okl. gazdaszter. Címe: Domokos László, Monor, Bem-utca 21. 1746

GAZDASZTEREK

KÖZÉPKORU, keresztény, szerénygényű, szakértő, 20 évi gyakorlattal rendelkező, hadmentes, munkabíró gazdaszter, aki hosszabb ideig grófi birtokon mint intéző működött, azonnali belépésre állást keres. Szíves megkeresést kér: Szilka András gazdaszter, Párkány, Székely József-u. 57E. 1700

GAZDASZTEREK

SZAKISKOLÁT végzett, 32 éves, női, róm. kat. vallású, jobb gazdaszter, jól tehermentes van, külső munkák, segédtervezők azonnali üzemre. Barády Ferenc, (Tiszaföldvár—Ószóly) Szolnok megye. 1725

SZAKISKOLÁT végzett gazda, róm. kat. vallású, hosszabb grófi gyakorlattal, a gazdaszter minden ágazatában járatos, ispani, segédtervező, gazdál, nős, v. női állást keres bármikor belépésre. Monoki Károly, Kiszállás, Jókai-u. 25. 1728

PÁPAI m. kir. mezőgazd. szakiskolát kitűnő eredménnyel végeztem, 20 éves, ev. vallású, női, jelenleg 10 hónapos gyakorlati állást keres. Cím: Tóth János, Nagyigmánd, Újpuszta, Komárom m. 1747

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDASZTEREK

GAZDASZTEREK keresek 1000 holdas belterjes gazdaságomnak felügyeletet és irányítást mellette vezetésre. Szakiskolai végzettség is megfelelő. Kizárólag írásbeli ajánlatot: Berettyó János, Téténypuszta, Cegléd 2. küldendő. 1706

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

GAZDAASSZONYI

GAZDAASSZONYI keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

VEGYESEK keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

VEGYESEK keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

VEGYESEK keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

VEGYESEK keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

VEGYESEK keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

VEGYESEK keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

VEGYESEK keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

VEGYESEK keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

VEGYESEK keresek jobb osztályhoz tartozó, jómérvű, magányos nő. Tökéletes a földművelés gazdasági teendőiben. Főzetesben. Hosszú évi bizonyítványokkal. Cím: M. Anna, Budapest, Liszt Ferenc-ter 7. 11. 27. 1780

VEGYESEK

Ha könnyűszerrel
sok vizet akar,
vásárolja a
Mezőgazdák
zuhatag-
kútját

Rozsdamentes
kivitelben is kapható.

Régebben vásárolt
zuhatag-kutakhoz
alkatrészeket szállítunk.

Árjegyzőket és alkatrészárjegyzőket küld;

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

A használt olaj érték!

Regeneráltassa vagy adja el az
„OLEA“ OLAJTISZTÍTÓ IPARI
KFT.-nél

Budapest, IX., Soroksári-út 45. Tel.: 137-681

Lutz-féle Gyémánffesték

VINARÁLLÓ NEM KÁMLIK LE NEM REFEDEZIK
Külföldön bevált olajfénymázfesték festégyár és labor

LUZ 6272/d

Lakk- és Festégyár részvénytársaság
Budapest, XIV., Órnagy-u. 4.
TELEFON: 2-972-29

Olajfénymáz festék

Vennék

1 drb 48-as cséplőhöz elevátort
1 drb légereblyét
1 drb fűkaszálo-gépet

Cím: Penci-gazdaság
központi iroda: L. Greguss-u. 6., földsz. 2.

HÜTŐSZEKRENYEK

5226

Tejhütők
Jégre Jégkészítő-gépek Villanyra
Hűtőkamrák

HENNEFELD
Jégszekrénygyár

Budapest, VI., Ó-utca 6. Tel.: 112-026, 115-646

Az OMGE Ingatlanforgalmi Osztályának hirdetései

Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám. Telefon: 181-040

Eladó:

Somlyó ú. 39. Gyönyörű kilátású 758 □-os
telek kis házzal.
Diódon észibarackos, 4 szobás házzal.
Pesttől északra, Dunna mellett, 56 holdas,
8 szobás kastélyal.
Pest megyében: 63 holdas szőlő, gyümölcsös,
malom.
Tiszafürednél 225 holdas tanyaárbirtok.

Bérbeadó:

Biharban: város, fővonal mellett 210
holdas, 6 évre.
Budapest közelében 200 holdas bérlet
átadó.

Eladó birtokokat keresünk:

Autót és vasút mellett 100 holdasat,
4-5 szobás lakással.
Pest környékén fővonal mellett 50-100
holdasat, 5-8 szobás úrilakkal.

Bérleteket keresünk:

Győr, Komárom, Székesfehérvár közelé-
ben 5-800 holdasat.
Székesfehérvár-Enying közt 4-700 hol-
dasat.

Újdonság! Most jelent meg!

A LOVAGLÁS ISKOLAKÖNYVE

Írta
Müseler Vilmos
németbirodalmi szék. őrnagy
Fordította
és jegyzetekkel ellátta
Ág. Eszeryői és Szerdahelyi
Szerdahelyi Tibor
ny. huszárezredek
102 képpel és ábrával
Ára 10 pengő

Megrendelhető:
Patria könyvkereskedés
Budapest, IX., Üllői-út 25.
Az összeg előzetes be-
küldés: mellett portó-
mentes szállítás, után-
vétellel 90 fill. drágább.

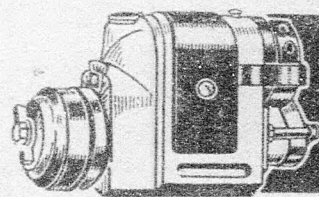
Bonyhádi fejőstehenet

beállítani való tinót és tenyész-
marhát
szállít,

kül- és belföldi vágómarhát és sertést vesz
Hízalási és takarmányozási
előleget folyósít

Molnár Károly

okl. gazda, állatkereskedő
Budapest, V., Báthory-u 5., II. em. 4/b.
Telefon: 123-804

TRAKTORMÁGNESEK JAVÍTÁSA AUTO-ACCUMULATOROK

ALTENBACH FERENC **VARTA-HÁZ** BUDAPEST VI.
0-1447.118-011

11

MÁZSÁS ÖNSÚLYA

kiválóan alkalmassá teszi
szántásra, kultivátorozásra,
tárcsázásra és kombinált
vetőgépek vontatására.

MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR RT

KÖZPONTI IRODA ÉS MINTARAKTÁR: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 12. TEL.: 125-210

*Patria Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása, Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám. (Köztelek) — 402370 — Felelős vezető: Magyar István